

E. Kuusik.

Словарь

къ „Deutsche Sibel“ Ф. Г. Вагнера.

Sõnastik

Ф. Г. Вагнер'и „Deutsche Sibel“ juurde.

Wörterbuch

zur „Deutschen Sibel“ von F. H. Wagner.

Tallinnas 1914.

G. Pihlaka raamatukaupluse kirjastus.

Hind 18 kop.

Словарь

къ „Deutsche Sibel“ Ф. Г. Вагнера.

Sõnastik

Ф. Г. Вагнер'и „Deutsche Sibel“ juurde.

Wörterbuch

zur „Deutschen Sibel“ von F. H. Wagner.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

1. Die kleinen Buchstaben, wäissed täheb, строчные буквы.

§ 1.

Der Igel, siil, ёжъ
die Nase, nina, носъ.

§ 2.

Der Mond, tuu, луна
die Uhr, tunnikell, часы
nun, nüüd, теперъ.

§ 3.

Der Esel, eesjel, осёлъ
das Ei, muna, яйцо
ein, üts, одинъ
mein, meine, minu, мой, я, е
nein, ei, нѣтъ.

§ 4.

Der Adler, kaisas, орёлъ
die Gule, böskull, сова
neu, uus, новый
neun, ühetša, девять.

§ 5.

Das Rad, rataš, колесо
er, tema, онъ
nur, ainult, üšanes, только
rein, puhas, чистый
mir, minule, мнѣ
immer, ifša, alati, всегда
rennen, (siireste) joošma, бѣгать
(быстро)
rinnen, ndrišema, joošma, течь
arm, waene, бѣдный, ая, ое
umarmen, kaisutama, обнимать.

§ 6.

Das Ohr, kõrw, ухо
der Vogel, lind, птица
von, .. si, .. It, отъ
vor, ees, ette, впереди
voran, eel, eele, вперёдъ
ein neuer, üts uus (meesefugu),
новый

eine neue, üts uus (naesefugu),
новая.

§ 7.

Der Wolf, hunt, волкъ
wo, kus, гдѣ
wer, kes, кто
wir, meie, мы
war, oli, былъ
wen? keda? когó?
wem? kellele? кому?
warum? mispärast? почему?
woran? mille külses? при чёмъ?
worin? milles? въ чёмъ?
wovon? millest? изъ чего?
weinen, nutma, плакать
warren, hoiatama, остерегать
warm, soe, тепло
er war, tema oli, онъ былъ
vor mir, minu ees, предо мной
wir waren, meie olime, мы были.

§ 8.

Die Lampe, lamp, лампа
das Buch, raamat, книга
leben, elama, жить
eilen, ruttama, торопиться
neben, kõrval, рядомъ
loben, kiitma, хвалить
laben, toetama, подкрѣплять
oben, üleval, наверху
heben, wärisema, wärisema, дро-
жать
weben, (tangašt) kuduma, ткать
lernen, õppima, учиться
bellen, haukuma, лаять
wollen, tahtma, желать
alle, kõik, все
wir leben, meie elame, мы жи-
вѣмъ

wir loben, meie siidame, мы хва-
лимъ

wir eilen voran, meie ruttame
ette, мы торопимся вперёдъ
wer war? kes oli? кто былъ?
bei mir, minu juures, у меня.

§ 9.

Das Auge, silm, глазъ, око
die Feder, sulg, перо
auf, peal, peale, надъ
faul, lais, лѣнливый
sein, peenitene, тонкій
reiß, küps, walmis, спѣлый
laufen, jooksta, бѣгать
rufen, kutsuma, звать
werfen, viskama, бросать
bauen, ehitama, строить
fallen, kukkuma, падать
rauben, röövima, грабить
feilen, viilima, пилить
wir werfen, meie viskame, мы
бросаемъ
wir rufen, meie hüüame, мы зо-
вёмъ
wir laufen, meie jooksete, мы
бѣгаемъ.

§ 10.

Das Dach, fatuz, крыша
die Taube, tui, голубь
du, sina, ты
dir, sinule, тебѣ
rot, rüpane, красный
tot, surinud, мертвый
laut, wali, wäsi healega, гром-
да, seal, тамъ [ки
der, see, этотъ
dem, sellele, этому
den, jeda, этого
laden, laadima, нагружать, укла-
дывать
beten, Jumalat paluma, мо-
литься
reiten, ratsutama, ѣздить вер-
хомъ
reden, sõnelema, разговаривать

retten, peastma, спасать
werden, saama, стать, сдѣлаться
warten, ootama, ждать
raten, nõu andma, совѣтовать
waten, sumrama, итти въ бродъ
baden, suplema, купаться, пле-
скаться

finden, leidma, находить
binden, siduma, sõima, завязы-
вать

wer betet? kes palub Jumalat?
кто молится?

wir alle, meie kõik, мы все
worauf? mille peale? на что?
wir warten, meie ootame, мы
ждёмъ

wen? keda? кого?
er meldet, tema teatab, онъ из-
вѣщаетъ

womit? millega? съ чѣмъ?
er bindet, tema seob, онъ завя-
зываетъ

reitet, ratsutab, ѣздитъ верхомъ
rede laut! sõnele wäliste! го-
вори громко!

§ 11.

Der Hund, koer, собака
die Ähre, wiljaree, колосъ
hin, sinna, туда
her, siia, сюда
nähen, õmblema, шить
mähen, niitma, косить
heilen, terweks tegema, лѣчить
heulen, huluma, вѣть
ich hatte, minul oli, я имѣлъ
ich hätte, minul oleks, я имѣлъ
heute, täna, сегодня [бы
hinten, taga, сзади
leihen, laenama, одолжать
nahe, ligidal, близко
wir haben, meil on, мы имѣемъ
holen, tooma, принести
ruhen, puhkama, отдыхать
wir halten, meie peame, мы
держимъ

wir nähen, meie õmbleme, мы
шьёмъ
wir nähen, meie niidame, мы
кóсимъ
wir eilen, meie ruttame, мы то-
ропимся
wohin? kuhu? куда?
wir wollen, meie tahame, мы
хотимъ
und, ja, и, да
arbeiten, tööd tegema, работать
wir ruhen, meie puhkame, мы
отдыхаемъ.

§ 12.

Die Säge, saag, пила
das Glas, joogi-klaas, стакáнь
der Ofen, ahi, пéчка
die Ofen, ahjud, пéчки
senden, saatma, посылáть
etwas, midagi, natukene, что-
нибудь
hören, kuulma, слышáть
lesen, lugema, читáть
lösen, lahsti peastma, освобó-
ждáть
reisen, reisima, путешéствовать
weisen, juhatama, näitama, ука-
das, see, это [зывать
was, mis, что
los, lahsti, открýть
aus, ... ft, съ
sehen, nägema, видéть
säen, külvama, сéять
sauer, happi, кíслый
sauber, puhas, чíстый
böse, kuri, сердíтый
leise, tase, тíхо
sollen, pidama, kohustatud olema,
быть принуждённýmъ
es, see, seda, это, этого
wie hören an, meie kuulame pealt,
мы слýшаемъ
wir werden sehen, meie näeme
(edaspidi), мы увидимъ
er las, tema luges, онъ читáть.

§ 13.

Die Gans, hani, гусь
geben, andma, даватъ
gegen, vastu, навстрéчу
singen, laulma, пéть
sagen, üttelema, сказáть
wagen, julgema, осмéливаться
wägen, kaaluma, вéсить
sägen, jaagima, пилíть
mögen, tahama, жéлать
regen, liigutama, шевелíть
regnen, (vihma) sadama, иттí
дождю
segnen, õnnistama, благослов-
лять
bewegen, (paigalt) liigutama, двí-
нуть
artig, viisakas, прилíчный
emfig, wirt, usin, прилéжный
hurtig, nobe, karmas, проворный
rosig, roosiline, roosi farwa, рó-
зовый
fertig, valmis, готóво
was, mis, что
er sagte, tema ütles, онъ ска-
зálъ
wir werden sagen, meie ütleme
(edaspidi), мы скажемъ
er wird segnen, tema õnnistab
(edaspidi), онъ благословíть
uns, meid, насъ
er hat gegeben, tema on andnud,
онъ далъ
wir werden sein, meie saame olema,
мы бýдемъ
gehorsam, sõnakuulelik, послуш-
ный
wir werden sagen, meie saame
(edaspidi), мы бýдемъ пи-
лíть
er hat geregnet, vihma on sadanud,
шёлъ дождь
morgen, homme, зáвтра
wird es regen? kas vihma tuleb
(edaspidi)? бýдетъ ли дождь?

§ 14.

Der Kamm, kamm, гребень
 kaufen, ostma, покупать
 merken, märtama, tähele panema,
 замѣчать, замѣтить
 denken, mõtlema, думать
 danken, tänama, благодарить
 kennen, tundma, знать
 können, võima, oskama, уметь
 kommen, tulema, приходить
 sauen, mäluma, rüema, грызть,
 жевать
 harken, gehtsema, грестъ
 messen, lüpsma, доить
 wessen, närtsema, вянуть
 er kam, tema tuli, онъ при-
 шёлъ
 kaum, maewalt, едва
 kein, ei teegi, ei ütsgi, никто
 klein, väikene, маленький
 leben, leebima, følge haffama,
 прилипать
 er kaufte, tema ostis, онъ ку-
 пилъ
 wer wird kommen? kes tuleb
 (edaspidi)? кто придётъ?
 merke es dir! pane teda tähele!
 замѣть себя!
 wir können, meie võime, oskame,
 мы можемъ, мы умѣемъ
 was wird wessen? mis närtseb
 (edaspidi)? что завянеть?
 er hat bekommen, tema on saanud,
 онъ получилъ
 von uns, meist, meie käest, отъ
 насъ
 wem sollen wir danken? teda
 peame tänama? кого мы
 должны благодарить
 alle, kõik, всё.

§ 15.

Der Koch, toff, поваръ
 die Köchin, naistoff, köögitüdruk,
 повариха
 kochen, keetma, варить

reichen, ulatama, passuma, под-
 носить
 reich, rikas, богатый
 doch, siiski, ometi, всётаки
 noch, veel, еще
 hoch, kõrge, высоко
 ich, mina, я
 mich, mind, меня
 dich, sind, тебя
 sich, ennast, себя
 weich, pehme, tüma, мягкий
 lassen, laegema, смѣяться
 waschen, valvama, стерегать
 suchen, otsima, искать
 rechnen, arvama, gehtendama,
 рѣшать
 mächtig, väge, могучий
 richtig, õigesti, õige, вѣрно
 wichtig, tähtis, замѣчательный
 reinlich, puhas, puhtust armastam,
 чистый
 möglich, võimalik, возможный
 achten, austama, lugu pidama,
 уважать
 koch! keeda! вари!
 ich rechne, mina arvan, я рѣ-
 шаю
 wir sollen nicht, meie ei pea mitte,
 мы не должны
 laut, valjuste, громко
 ich suche, mina otsin, я ищу
 wir achten, meie austame, мы
 уважаемъ
 euch, teid, teile, васъ
 wen? keda? кого?
 waren alle? kas olivad kõik?
 что всё были?
 freilich, muidugi, конечно.

§ 16.

Der Jäger, kütt, jahimees, охот-
 никъ
 ja, jah, да
 jagen, jahil käima, jahiti pidama,
 охотиться
 jedoch, siiski, ometi, всётаки

jeder, jede, jedes, igaüts, кажды́й, ая, ое
 jener, jene, jenes, see, тотъ, та, то
 jemand, keegi, кто-то
 jäten, umbrohtu tittuma, поло́ть сорную траву́
 jeglicher, igaüts, всякі́й
 junger, junge, junges, noor, молодой, ая, ое
 jämmerlich, vilets, hale, жалкі́й
 juchhe! hõisfa! gei!
 hat gelesen, on lugenud, чита́ль
 etwas, midagi, natufene, кое-что
 er weinte, tema nuttis, онъ пла́каль
 war er? kas ta oli? былъ ли онъ?
 noch, veel, ещё
 da, seal, тамъ
 o ja, no muidugi, ну да.

§ 17.

Die Rube, nairis, рѣпа
 Die Zange, tangid, клѣщи
 üben, harjutama, упражня́ться
 über, üle, че́резъ
 zeigen, näitama, показыва́ть
 zünden, põlema süttima, заго-ра́ться
 anzünden, põlema süütma, sütitama, зажига́ть
 wälzen, weeretama, катать
 würgen, (rohtudega) suupäraltseks ehk maitsewats tegema, при-правля́ть
 tanzen, tantsuma, танцова́ть
 heizen, sütma, топи́ть (пѣчку)
 reizen, äritama, возбужда́ть
 müde, väsinud, уста́ль
 lügen, waletama, лгать
 lüsten, tuulutama, прова́тривать
 dürfen, tohtima, смѣ́ть
 herzlich, südamlisult, сердѣ́чно
 zürnen, wihasane olema, серді́ться
 kurz, lühikene, короткі́й

fürzlich, hiljute, неда́вно
 zeichnen, joonistama, seistendama, рисо́вать
 wir zünden an, meie süütame, мы зажига́емъ
 er wird zeichnen, tema joonistab (edaspidi), онъ бу́детъ рисо́вать
 gut, hästi, хоро́шо
 wir können, meie võime, мы мо́жемъ
 wir sollen nicht, meie ei pea mitte, мы не должны́
 wer kam? kes tuli? кто при-шѣ́ль?
 zu dir, sinu juurde, къ тебѣ́
 zu uns, meie juurde, къ намъ
 komme! tule! приди́!
 wir werden uns freuen, meie saame ennaft rõõmuistama, мы бу́демъ ра́доваться
 wir waren, meie olime, мы бы́ли
 er reizte, tema äritas, онъ воз-бужда́ль.

§ 18.

Die Schlange, madu, змѣ́я
 der Fluß, jõgi, рѣ́ка
 schön, ilus, kena, краси́вый
 rasch, ruttu, karmeste, скоро́
 weiß, walge, бѣ́лый
 süß, magus, сла́дкій
 heiß, palaw, kuum, жа́рко
 is! söö! ку́шай!
 schauen, waatama, waatlema, гля-дѣ́ть
 schaden, kahju tegema, вреди́ть
 scheinen, paistma, ка́заться
 wünschen, soovima, желать
 schonen, hoidma, бере́чь, ща-ва́schen, pesema, мы́ть [дѣ́ть
 naschen, maiustama, ла́комиться
 reißen, tiskuma, rebima, рвать
 beißen, hammustama, куса́ться
 heißen, käsima, nimetama, на-зы́вать

zifchen, fiftatama, шептáть
 hinaus, wälja, вонъ изъ-
 wir ſchauten, meie waataſime, мы
 глядѣли
 er biß ab, tema hammuſtas kül-
 jeſt ära, онъ откусилъ
 wer weiß? keſ teab? кто знаетъ?
 davon, ſelleſt, про это
 wir dürfen nicht, meie ei tohi,
 мы не смѣемъ
 wir wünſchen, meie ſoowime, мы
 желаемъ
 man ſagte uns, meie öeldi,
 намъ сказали [лѣжно
 fleißig, wirgaſte, uſinaſte, при-
 leſen, lugema, читáть
 ſchreiben, ſirjutama, писать
 weiß er ſchon? kaſ ta juba teab?
 знаетъ ли онъ уже?
 daß, et, что
 wir waren, meie olime, мы были
 dort, ſeal, тамъ
 wer hat dich getragen? keſ ſan-
 diſ ſind? кто ноſилъ тебя?
 ſage es mir! ütſe muſſe ſeda!
 скажи мнѣ это!
 raſch, ruttu, скоро.

§ 19.

Die Pumpe, pump, наcoсь
 das Neſt, peſa, гнѣздо
 pumpen, pumpama, выкачивать
 niſten, peſitama, гнѣздиться
 perlen, waſutama, пѣрлиться
 rupfen, ſatsuma, щипать
 zupfen, porpima, pärpima, дѣр-
 гать
 hüpfen, hüppama, прыгать

(er, ſie, es) iſt, (tema) on, (онъ,
 она, оно) есть
 (du) biſt, (ſina) oled, (ты) еси
 feſt, tõwaſte (finni), крѣпко
 (du) haſt, ſinul on, у тебя
 есть
 roſten, rooſtetama, ржавѣть
 raſten, puhkama, отдыхать
 huſten, tõhima, кашлять
 koſten, maſma, платитъ
 poſchen, ſorutama, taguma, сту-
 чать
 ſchöpfen, (wett jne.) tõſtma, чер-
 пать
 rüſtig, tugew, tubli, cильный
 durſtig, janune, жаждущий
 luſtig, luſtiline, rõõmus, веселый
 wir pumpen, meie pumpame, мы
 выкачиваемъ
 was perlet? miſ waſutab? что
 пѣрнится?
 du haſt gebürſtet, ſina oled (har-
 jaga) puhāstanud, ты себя
 вычистилъ щеткой
 womit? millega? cъ чѣмъ?
 wir werden ſchöpfen, meie tõs-
 tame (eðaſp.), мы поднимемъ
 geſtern, eile, вчера
 wer hat gehuſtet? keſ on tõhi-
 nud? кто кашлялъ?
 wir, meie, мы
 jene, need ſeal, тѣ
 rüſtig arbeiten, tubliſte tõõ te-
 gema, уcпѣшно работать
 wir hüpfen, meie hüppame, мы
 прыгаемъ
 wir ſingen, meie laulame, мы
 поемъ.

II. Die großen Buchſtaben, ſuured tähed, прописныя буквы.

§ 20.

Das Dach, ſatus, крыша
 die Dächer, ſatuseb, крыши

der Degen, mõõ, сабля
 die Doſe, toos, ſarp, корóбка
 die Doſen, toosið, ſarbið, корóбки

die Dame, peenifene naēsterašwaš,
дáма
die Damen, peenifeseb naēsteraš-
wad, дáмы
der Donner, tōue mürin, громъ
die Diele, pōrand, полъ
der Dom, peafirit, соборъ
der Dolch, pufšnuga, рѣвѣда,
кинжаль
der Daumen, pōial, большóй
пáлецъ
das Dorf, kŭla, селó
die Dörfer, kŭlad, сѣла
scharf, teraw, острый
klein, wáifene, малenьkii
die Dornen, ofšad, шипы
(sie) verwunden, haawawad, кó-
лють
leicht, fergešte, легкó
der Diener, teener, слугá
(er) muß, peab, долженъ
gehörchen, šona kuulma, слý-
шаться
hoch, fōrge, высокó
schrág, wiltu, криво
die Dachkammer, pōningukammer,
чердакъ [крышей
unter dem Dache, šatuse all, подъ
das Dachfenster, pōningu ašen,
окно чердака
(er, sie, es) hat, (temal) on, (онъ,
а, о) имѣть
die Dachsaune, šatusesiwí, че-
репíца
(es) ist belegt, on šaetud, покрыты
die Aufgabe, ūlesanne, задача
schreibet! širjutage! пишiте!
der Name, nímí, имя
das Ding, aší, предметъ
die Einzahl, ainuš, единствен-
ное число
die Mehrzahl, mitmuš, множе-
ственное число
niederschreiben, ūleşširjutama, за-
писáть

das Beispiel, náitus, примѣръ
und so weiter (u. s. w.), ja nōnda
edasi (jne), и такъ далѣе
(и т. д.)

§ 21.

Der Ofen, aší, пѣчка
die Ofen, ašjud, пѣчки
das Ohr, fōrw, ūho
die Ohren, fōrwad, ūши
der Oheim, onu, дядя
die Oheime, onud, дяди
das Öl, ōli, маслó
das Ohr, šilm (nōelal), ушкó
die Orgel, orel, оргáнь
die Orgeln, orelid, оргáны
der Ort, šoht, paist, мѣсто
die Orte, šohtad, paigad, мѣста
die Orden, auitāht, орденъ
das Obst, puumili, плодъ
der October, ofšobrituu, октябръ
die Ofengabel, ašjuhart, кочергá
(er, sie, es) tōnt, fōlab, хелісѣб,
звучи́тъ
schön, šauniste, šenašte, красíво
der Ostwind, idatuul, востóчный
вѣтеръ
kalt, šilm, холóдный
reiß, šupš, walminud, спѣлый
gesund, terwe, здорóвый
der Onkel, onu, дядя
dein Onkel hat, šinu onul on, у.
твоегó дяди есть
heißt, nimetatašse, назывáютъ
auch, ša, тáкже
groß, šuur, большóй
(er) wird geheißt, šbetatše, тóпятъ
(sie) wärmen, šoojendawad, грѣ-
ютъ
eisern, šauidne, желѣзный
rasch, ruttu, скóро
heiß werden, palawatš minema,
нагрѣвáться
kalt werden, šilmatš minema,
холóдѣть
aber, aga, но

balb, pea, сейчас
wieder, jälle, опять
weißt du? kas sa tead? зна-
ешь ли ты?
womit? millega? съ чѣмъ?
wir heizen, meie kütame, мы то-
пимъ
wie, nagu, nõnda kui, какъ
der Paragraph, paragrahv, пара-
графъ.

§ 22.

Die Angel, õng, уда, удочка
die Ähren, wiljaread, колосья
die Augen, silmad, глаза
das Äuglein, silmäsene, глазокъ
der Adler, kottas, орёлъ
der Arm, käewarjs, рука
die Arme, käewarred, руки
der Armel, käijs, рукавъ
die Armel käitsed, рукава
der Ast, oks, вѣтка
die Äste, oksad, вѣтки
die Antwort, vastus, отвѣтъ
der Abend, õhtu, вечеръ
die Abende, õhtud, вечера
der Apfel, õun, яблоко
die Äpfel, õunad, яблоки
Anton, Anton, Антонъ
Anna, Anna, Анна
die Ahle, naasfel, шило
der Anker, ankur, якорь
am Abend, õhtul, вечеромъ
wir ruhen aus, meie puhkame, мы
• отдыхаемъ
von der Arbeit, tööst, отъ ра-
боты [есть
der Adler hat, kottal on, у орла
scharf, terav, острый
(sie) bekleiden, katamad, покры-
ваютъ
die Asche, tuhš, пепель, зола
glüht, õõgub, тлѣетъ
im Ofen, ahjus, въ печкѣ
aller, alle, alles, iga, igaüks, всѣ

der Anfang, algus, hašatus, на-
чало
schwer, raske, трудный
der Affe, ahw, обезьяна
die Äffen, ahwid, обезьяны.
gar, väga, очень
drollig, kentsakas, pentsit, смѣш-
ной
(er) ahmt nach, aimaš järele,
подражаетъ

gern, hea meeleaga, охотно
wir tun, meie teeme, мы дѣлаемъ
der Affe hat, ahwil on, у обезьяны
wie, kui, nagu, какъ [есть
zwei, kaks, два, двѣ
naschen, maiustama, лакомиться
und, ja, и
aller Art, kõiksugused, всякіе
Adolf, Adolf, Адольфъ
schon, juba, уже
hast du gesehen? kas sa oled näi-
nud? видѣлъ ли ты?
du auch? kas sina ka? что ты
тоже?

Ottilie, Ottilie, Оттилія
die Arbusse, arbuus, арбузъ
der Apfelbaum, õunapu, яблоня.

§ 23.

Der Garten, aed, садъ
der Gärtner, aednik, садовникъ
die Gabel, kahvel, вилка
die Gabeln, kahvlid, вилки
das Glas, klaas, стаканъ, стекло
das Gras, rohi, трава
die Gräser, rohud, травы
die Gans, hani, гусь
die Gänse, haned, гуси
die Geige, wiul, скрипка
das Geld, raha, деньги
das Gold,uld, золото
das Grab, (urnu-) haud, могѣла
die Gräber, hauad, могилы
das Gebet, palve, молитва
das Gebot, käst, заповѣдь
tönt, kõlab, heliseb, звучитъ

durchſichtig, läbipaiſtem, про-
зрачный

(er) arbeitet, teeb tööb, (онъ)
работаетъ

im Garten, aiaſ, въ саду
er begießt, tema laſtab, онъ по-
ливаетъ

die Gurken, furgid, огурцы
aus Gold, tuſſaſt, изъ золота
der Geier, raiſafuſſ, коршунъ
die Geier haben, raiſafuſſidel on,

у коршунѡвъ —

das Gemüſe, keedumiſi, овоощъ
wir erhalten, meie ſaame, мы
получаемъ

der Gemüſegarten, aiaſiſja-aed,
огородъ

die Geſchwifter, menaſſed ja deſ-
ſed, cөстры и братья

(ſie) ſollen ſein, peamad olema,
должны быть

groß, juur, большой

klein, wäitene, маленький

unter ſich, enda teſſel, между
собой

[любезный

recht lieblich, häſti armuritaſ,

(ſie) können, wöimaſ, могутъ
gehen, kōndima, kāima, ходить

fliegen, lendama, летать

ſchwimmen, uſjuma, плавать

(ſie) freſſen, ſööwad, ѣдятъ

gern, hea meelega, охотно

die Gerſte, oder, овёсъ

gelb, ſollane, жёлтый

die Dingerchen, loomateſed, звёрчки

neben, kōrmaſ, рядомъ

alt, wana, старый

jung, poor, молодой

das Gänſlein, hanitene, гусёнокъ

(ſie) ſchnattern, ſaagutamad, го-
гочутъ

die Gänſebraten, hanipraad, жа-
реный гусь

wir eſſen, meie ſööme, мы ку-
шаемъ.

§ 24.

Die Ente, part, утка

das Ei, muna, яйцо

das Ende, otſ, конецъ

das Eiſchhörnchen, otam, бѣлка

die Eile, rutt, cпѣшность

die Eule, ööfuſſ, совá

die Elle, küunar, локоть (мѣра)

der Eimer, ämber, ведро

der Engel, ingel, ангель

der Eſel, eeſel, оcель

das Eis, jää, jääteſ, лёдъ

das Eiſen, raud, желѣзо

die Erde, maa, muſb, земля

die Erbſe, herneſ, горошекъ

die Erbſen, herneſed, горохъ

die Egge, äſe, борона

die Eggen, äſſed, бороны

die Eiche, tammeru, дубъ

die Eichel, (tamme) töru, жёлудь

der Elefant, elewant, слонъ

wir haben, meil on, мы имѣемъ

von der Eiche, tammelt, отъ дуба

kleiner, wäiſſem, меньше

als, fui, нежели, чѣмъ

die Eltern, wanemad, родители

(ſie) haben lieb, armaſtawad, лю-
бятъ

das gelbe vom Ei, munafollane,
желтокъ

das Dotter, rebi, бѣлокъ

heißt, nimetataſe, называютъ

ſie legen Eier, munewad, кла-
дутъ яйца

es iſt nicht alles, kōiſ ei ole, не все

glänzt, hūlgab, läigib, блестить

nützlich, ſaſulit, полезно

kräftig, tugew, крѣпко

gebaut, loodub, ehitatub, устро-
енъ

dahin traben, edaſi traamima,

edaſi ſörkima, плестись рысью

langſam, piſſamifi, aegſaſte, мед-
ленно

oft, ſagedaſte, часто

ein wenig, natufene, pifut, не-
мнѣжко

faul, laift, лѣнивый
träge, loiu waimituga, laift, вя-
лый

dagegen, felle wafu, напро́тивъ
geduldig, fannatlit, терпѣливый
genugsam, halwaga rahul oleu,

довольствующійся ма́лымъ
grau, hall, сѣрый

lang, pift, дли́нный
die Erdbeere, maafitaſ, -ſad,
земля́ника.

§ 25.

Der Tiſch, laud, столъ
die Tafel, tahwel, доска́
der Zgel, ſiil, е́жъ

die Inſel, ſaar, о́стровъ
die Tanne, mänd, туи́ст, ель

die Sonne, tünder, tonn, бо́чка
der Teig, taigen, твсто́

der Teich, tiit, прудъ
der Iltis, töht, tuhſtur, хорёкъ

die Iltiſſe, töhud, tuhſtud, хорьки́
Zba, Zba, Ида́

das Inſekt, putuſaſ, на́сѣ́комое
der Topf, pott, горшóкъ

die Töpfe, rotid, горшкí
das Tier, loom, elajaſ, звѣрь

die Thür, uſſ, двѣрь
das Thor, wäram, калитка, во-
рота́

die Tulpe, tulr, тюльпа́нь
der Tiger, tüger, тигрь

der Tiſchler, tiſler, столя́ръ
die Taube, tui, го́лубъ

die Traube, lohar, кисть, гроздь
die Treppe, trepp, лѣстница́

das Tuch, rätit, платóкъ
die Tücher, rätitub, платкí

das Tintenfaß, tindipott, чер-
ни́льница

(er) macht, teeb, (онъ) дѣ́лаетъ
auf dem Teiche, tiigi real, на
пру́дѣ

ſchwimmen, ujumad, пла́ваютъ
wild, metſit, ди́кий

Island, Islandi ſaar, Исла́ндія
(ſie) wohnen, elamad, живу́тъ

der Taubenschlag, tuifong, голу-
бя́тня

ſchädlich, ſahjulit, вре́дный
weiß, walge, бѣ́лый

die Eier, munad, я́йца
das Getreide, ſörſwili, зерновóй

хлѣ́бъ
ſehr weit, wäga ſaungele, очень
далеко́

(ſie) ſißen, iſtumad, сидя́тъ
auf dem Dache, ſatuiſel, на
кры́шѣ

girren, trooffumad, ворку́ють
beantwortet folgende Fragen! was-

taſe järgmiſte küſimiſte peale!
отвѣ́чайте на слѣ́дующіе

вопро́сы!

wohnt, elab, живё́тъ
wer macht?, teſ teeb? кто дѣ́-

лаетъ?

wie iſt? miſſugumeon? ка́ковъ?

was tut man? miſ tehtaſſe?
что дѣ́лаютъ?

woraus iſt? miſteſt on? изъ че́го?

die Tinte, tint, черни́ла.

§ 26.

Der Jäger, kütt, jahimees охóт-
никъ

die Ziege, ſitſ, ко́за
die Zange, tangid, клѣ́щи

der Zaun, die Zäune, päitſed, уза́
der Zaun, aeb, забóръ, часто-

ко́ль

die Zaune, aiad, забóры
der Juni, juuniſum, ию́нь

der Juli, juuliſum, ию́ль
der Januar, januaritum, янвáрь

das Zeug, riie, мате́рія
der Zeuge, tumiſtaja, свидѣ́тель

der Zahn, hamtaſ, зу́бъ
die Zähne, hambad, зу́бы

der Zweig, oksafene, raag, вѣтка
der Zwerg, härjapõhvelane, кар-
ликъ

das Jahr, aasta, годъ
das Zimmer, tuba, комната
die Zeit, aeg, время
das Zelt, telk, палатка
die Zahl, arv, счетъ
die Zahlen, arvud, счёты
der Zopf (juuste) rats, косынка
die Zwiebel, sibul, лукъ
die Ziegen, kised, козы
munter, erk, elawa waimuga,
живой

die Geschöpfe, loomad, животныя
(sie) wird gemacht, tehtakse, при-
готовляютъ

aus Eisen, rauast, изъ желѣза
sind umgeben, on ümber piiratud,
окружены

meist, enamaste, болышею ча-
стью

von einem Zaune, aia läbi, за-
боромъ

jahte, aias taga, гнался
die wilde Ziege, metskits, дикая
коза

im Juli, juulistuul, въ июлѣ
im Januar, jaanaristuul, въ ян-
варѣ

reift, walmib, созрѣваетъ
es ist, on, есть

kalt, külm, холодно
klein, väikene, маленький

jung gewohnt, noorel põlvel har-
juud, смѣлоду привыкъ
alt getan, vanal põlvel tehtud,

въ старости сдѣланъ

das Gebet, palve, молитва

die Gaben, anded, дары

(es) kommt, tuleb, приходитъ
von dir, sinu käest, sinult, отъ
тебя

Dank sei dir! tänu olgu sinule!
спасибо тебѣ!

Amen, aamen, амѣнь
der Zuber, toober, ушатъ
was ist? mis on? что есть?
woraus ist? millest on? изъ чего?
wie ist? misjugu on? каковъ?

§ 27.

Der Pelz, saukas, шуба
das Pech, pigi, смола
die Puppe, nuff, кукла
der Pinsel, pinfel, кисточка
das Papier, paber, бумага
die Peitsche, piits, кнутъ
der Pudel, puudloer, пудель
der Purpur, purpur, пурпуръ
das Pulver, pulber, порошокъ
der Pate, risti-isa, ristiroom, крестный, крестникъ

die Perle, pärl, буса

das Pferd, hobune, лошадь

die Pferde, hobused, лошади

der Pflug, saht, ader, плугъ, соха

die Pflüge, sahad, adrad, плуги,
сохи

die Pflaume, ploom, слива

der Pfeil, pool, стрѣла

die Pfeife, piip; vile, трубка;

свистокъ

die Pforte, käpp, лапа

die Pforte, wäram, ворота

die Pflanze, taim, растеніе

(er, sie, es) hilft, aitab, помо-
унъ, тебъ, насъ [гаеть

bei der Arbeit, töö juures, при
работѣ

im Garten, aias, въ саду

(sie) reifen, walmivad, созрѣ-
ваютъ

die Äpfel, õunad, яблоки

die Pflaumen, ploomid, сливы

der Jagdhund, jahiloer, охот-
ничья собака

der Pfau, mau, raabis, раабинд,

павлинъ

das Gefieder, sulestik, suletuub,

оперенье (перья)

(er, sie, es) braucht, tarmitab,
употребляетъ
(er, sie, es) hat gekauft, on ostnub,
купилъ
neu, uis, нОВЫЙ
bei der Pumpe, pumba juures,
у насоса
sehr, wāga, очень
treu, tru, вѢРНЫЙ
das Tier, loom, elajas, звѢрь
gelehrig, dretust wastumōisik,
понятливый
klug, tart, умный
wachsam, walwas, бдѢтельный
können, ostama, wōima, мочь
ein Pfötchen geben, tāpra andma,
дать лапу
verlorene Dinge, tadunub asjad,
потѣрянныя вещи
aussuchen, üles ostima, находить
werden geschoren, niidetatse, pūga-
tatse, стригутъ
entweder . . . oder, kas . . . wōi,
или . . . или
ganz, päris, toguni, совсѣмъ
schwarz, must, чѢрный
das Blätterfein, trüftraud, утѣгъ
was tut? mis teeb? что дѣлаетъ?
wer hat? kelle on? у кого есть?
wer zieht? kes weab? кто
тѣщитъ?

§ 25.

Das Sieb, sōel, сѣто
der Soldat, solbat, солдѣтъ
das Schwein, siga, свинья
die Säge, saag, пила
der Säbel, mōōf, сабля
der Sand, liim, песокъ
das Salz, sool, соль
der Sarg, puusārt, furnufirst,
гробъ
die Särge, puusārgid, furnufirs-
tud, гробы
die Schule, sool, шкѣла
der Schnabel, noff, клювъ

die Schnäbel, noff, клювы
das Schloß, luff, loss, замѣкъ,
замѣкъ
der Sattel, sadul, сѣдло
die Sättel, sadulad, сѣдла
die Schäre, tāārid, нѣжницы
der Schrank, tapp, шкафъ
die Schildwache, wāhisoldat, ча-
совый
die Schüler, soolipoisid, ученики
gehen in die Schule, kaimad soolis,
хѣдятъ въ шкѣлу
der Schmied, sepp, кузнѣцъ
arbeitet, teeb tōōd, работаетъ
in der Schmiede, sepiśojas, въ
кузнѣцъ
(er, sie, es) frist, sōōb, фѣстъ
das Gras, rohi, трава
im Sommer, juwet, лѣтомъ
wir sehen, meie näeme, мы ви-
димъ
viel, palju, много
die Schwalbe, pāāsusene, ласточка
schwimmen, ujuma, плавать
der Schäfer, lambrif, lambakarjus,
овчѣръ
hütet die Schafe, kairb lamba tar-
jas, пасѣтъ овѣцъ
braucht, tarmitab, употребляетъ
der Schneider, rāttsepp, портной
Gott, Jumal, Богъ
der Segen, õnnistus, благосло-
вѣние
an Gottes Segen ist alles gele-
gen, kōif pōhjenes Jumala õnnis-
tuse peal, все основано на
Божье благословѣние
macht keine Sommer, ei tee juwet,
не дѣлаетъ лѣта
das Schäfchen, lambusene, овѣчка
wurde geschoren, niidet, отстрѣгли
zur erstenmal, esimest korda, пѣр-
вый разъ
dabei, selle juures, при этомъ
ganz, päris, toguni, совсѣмъ

ruhig, rahuline, спокойный
aber, aga, но
traurig, surb, печальный
(er, sie, es) wurde, (tema) sai,
онъ, а, о сталъ, ла, до
das Tierchen, loomafene, звѣрёкъ
arm, waene, бѣдный
frieren, külmetama, мёрзнуть
lieb, armas, милый
(er, sie, es) ließ, lastis, пустилъ
die Sonne, päisene, солнце
scheinen, raistma, свѣтить
erwärmte, soojendas, согрѣлъ
gut, hea, добрый
wieder, jälle, опять
wurde munter und froh, läts
ergafs ja rõemjats, сталъ рѣз-
вымъ и весѣлымъ
das Schiff, laem, корабль
der Schlitten, saau, сани
der Schmetterling, liblifaš, ба-
бочка
der Sonnenschirm, päemawari,
зонтъ
die Schüssel, tauis, waagen, блюдо
die Scheune, küün, сарай
der Schaufel, tiige, качѣли.

§ 29.

Zu Anfang einer Silbe, silbi al-
gul, въ началѣ слѣга
der Spiegel, peegel, зѣркало
der Sperling, warblane, воробѣй
der Stiefel, saabas, сапогъ
die Stiefel, saarab, сапоги
der Specht, rähn, дятель
der Spargel, aspar, спаржа
der Spaten, labidas, лопата
der Speichel, sülg, слюна
der Spalte, löhe, pragu, трѣщина
die Spinne, ämblik, паукъ
der Stein, kivi, камень
die Steine, kiwid, камни
die Stunde, tund, часъ
der Stuhl, tool, стулъ
die Stühle, toolid, стулья

die Stange, teinwas, latt, колъ,
жердь

die Stimme, hea, гѣлосъ
der Storch, toonefurg, аистъ
die Störche, toonefured, аисты
das Gespräch, kõne, jutt, разговоръ
die Speise, sööt, roog, toit, ку-
шанье

der Stab, tepp, палка
die Stäbe, tepid, палки
die Stube, tuba, комната
der Strauß, jaanalinä, страусъ
der Sturm, torm, бұря, штормъ
braust, mühisef, бушуетъ
rauscht, kohisef, шумитъ
der Strom, peajõgi, suur jõgi
большая рѣка

der Star, tuldnoff; muß räästas
скворецъ

pfeifen, wilistawad, свистать
der Gärtner, aednik, садовникъ
grabt, kaewad, копають
im Garten, aias, въ саду
stehen, seisawad, стоять
auf den Straßen, uulitjatel, на
улицахъ

liegt, on (maas), лежитъ
oft, sagedaste, часто
der Staub, tolm, пыль
der Steinhauer, kiviiraiuja, ка-
менщикъ

behaut, taob, колѣтитъ
es fällt keine Eiche, ütsgi tamm
ei kuku, ни одинъ дубъ не
вѣлится

von einem Streiche, ühest hoobist,
отъ одного удара

klappert, klöbistab, plagistab,
хлопаетъ

nistet, pesitab, гнѣздится
auf dem Dache, katusel, на крышѣ
die Scheunen, küünid, сарай
die Ställe, tallid, конюшни
das Storchnest, toonefure pesa
гнѣздо аиста

ist gebaut, on ehitatud, пострóенъ
 von Zweigen, raagudest, изъ
 хвороста
 von Stroh, õlgedest, изъ со-
 лóмы
 die Störchlin, emane toonefurg,
 аистъ сáмка
 legt Eier, muneb, кладётъ яйца
 die Storcheier, toonefure munad,
 яйца аиста
 brütel sie aus, haubub nad wälja,
 высíживае́тъ ихъ
 holt, toob, принóситъ
 das Storchfutter, toonefure toit,
 кормъ аиста
 für die jungen Störche, poorte
 toonefurgede tagwis, для мо-
 лоды́хъ аистовъ
 aus dem Teiche, tiigist, изъ
 прудá
 aus dem Sumpfe, soost, изъ бо-
 лóта
 ist weiß und schwarz gefärbt, on
 farwa poolest walged ja mustad,
 по цвѣту бываютъ бѣлые
 и чѣрныя
 die Stelzfüße, kartjalad, ходу́ль-
 ныя нóги
 rot, punane, красны́й.

§ 30.

Der Uhu, suurispeatull, филинъ
 die Ulme, jalakas, вязъ
 die Nase, nina, носъ
 die Nasen, ninad, носы
 die Uhr, uur, fell, часы
 die Uhren, uurid, fellad, часы
 die Nadel, nõel, игóлка
 die Nadeln, nõelad, игóлки
 der Nagel, nael, гвоздь
 die Nägel, naelad, гвóзди
 der Nebel, udu, тумáнь
 das Nest, pesa, гнѣздó
 die Nester, pesad, гнѣзда
 das Uebel, raha, wida, худóй,
 дурнóй

der Überzug, pealisküite, по-
 крыва́ло
 die Kette, naalistene, гвозди́ка
 die Ursache, põhjus, основáние
 die Kuis, pähtel, орѣхъ
 die Küsse, pähtlid, орѣхи
 das Ufer, kallas, rand, бѣрегъ
 die Überschrift, pealtiri, заглавие
 ich suche, mina otsin, я ищú
 der Rufsbaum, pähtlipuu, jara-
 пуи, орѣшникъ
 unter, all, подъ ютъ
 die Uhr hat, kellal on, часы имѣ-
 zwei, kaks, два, двѣ
 der Reiger, raag, стрѣлка
 der Neger, neeger, нѣгръ
 am Tage, päeval, päewa ajal,
 днѣмъ
 in der Nacht, öösel, öö ajal, нóчью
 wir arbeiten, meie teeme tööd, мы
 работае́мъ
 wir ruhen, meie puhkame, мы
 отды́хае́мъ
 das Sofa, sohwa, дивáнь
 in der Schule, koolis, въ шкóлѣ
 wir erhalten, meie saame, мы по-
 лучае́мъ
 der Unterricht, õpetus, знáние
 der Übermut, ülemeelsus, walla-
 tus, шáлость
 tut nicht gut, ei tee head, не
 дѣлае́тъ добра́
 selten, harwaste, рѣ́дко
 je... desto, mida... seda, чѣмъ...
 тѣмъ
 größer, suurem, больше
 näher, lähem, близкíй
 die Not, häda, горе
 rund, ümaruline, кру́глый
 weich, pehme, tuma, мягкíй
 die Singvögel, laululinnud, пѣв-
 чíя птíцы
 bauen, ehitavad, стрóять
 in die Sträucher, põõsastestse, въ
 кусты́

in die Äste, ofsadesse, въ вѣтки
 die Obstbäume, wiljariud, пло-
 довыя деревья
 dort, seal, тамъ
 in den Strauch, pōōsasse, въкусть
 die Nachtigall, ööpif, соловей
 ihr, oma, свой
 es liegen darin, tema sees on, въ
 нёмъ лежатъ
 vier, neli, четыре
 die Schulkinder, foolisapsed, уче-
 никъ
 nehmen aus, wōtarwad wälja, вы-
 нимають
 sondern, waid ta, но и
 (sie) schonen, hoiawad, берегуть
 (sie) schützen, kaitsewad, защи-
 щаютъ
 sie, neid, ихъ
 schreibt nieder! kirjutage üles!
 запишите
 die Namen dieser Dinge, nende
 asjade nimed, названія этихъ
 предметовъ
 in der Einzahl, ainsuses, въ
 единственномъ числѣ
 in der Mehrzahl, mitmuses, во
 множественномъ числѣ
 beantwortet folgende Fragen! was-
 tate järgmistele küsimistele peale!
 отвѣчайте на слѣдующіе
 вопросы!
 was liegt im Neste? mis on pe-
 jas? что лежитъ въ гнѣздѣ?
 wie ist? kuidas on? каковъ?
 was tut? mis teeb? что дѣла-
 етъ?

§ 31.

Die Maus, hiir, мышъ
 die Mäuse, hiired, мыши
 der Mond, kuu, луна
 der Mund, suu, ротъ
 der Mensch, inimene, человекъ
 die Menschen, inimesed, люди
 die Magd, ümarbaja, служанка

die Mägde, ümarbaja, слу-
 жанки
 die Mutter, ema, мать
 die Mütter, emad, матери
 der Mops, mopsikoer, мопсъ
 die Möpse, mopsikoerad, мопсы
 die Milch, piim, молоко
 die Mandel, mandel, миндаль
 der Mantel, mantel, плащъ
 die Mäntel, mantlid, плащъ
 das Messer, nuga, ножикъ
 der Magnet, magnet, магнитъ
 die Mütze, müts, шапка
 die Mützen, mütsid, шапки
 die Mappe, mapp, портфель
 die Mappen, mapid, портфели
 das Mädchen, tüdruk, дѣвочка
 niedlich, kena, красиво
 das Tierchen, loomake, звѣрёкъ
 das Nagetier, närja-loom, гры-
 зунъ
 süß, magus, rōōst, сладкій
 die Mauer, müür, стѣна
 ist erbaut, on üles ehitatud, вы-
 строенъ
 auf dem Markt, turul, на рынкѣ
 sind zu verkaufen, on müüa, про-
 даются
 viele Sachen, palju asju, много
 вещей
 scheint, paistab, свѣтитъ
 hoolt, toob, приноситъ
 meiner Mutter, minu emale, моей
 матери
 die Morgenstunde, hommiku tund, у-
 утренний часъ
 im Munde, suus, во рту
 das Morgengebet, hommikupalve, у-
 тренняя молитва
 gesund, terve, здоровымъ
 froh, rõõmsalt, веселымъ
 ich bin erwacht, ma olen üles
 ärkanud, я проснулся
 Gott schütze mich, Jumal kaitstu
 mind, защити Богъ меня

in dieser Nacht, sel ööl, въ эту
ночь
ich danke dir, ma tänan sind,
я благодарю тебя
ach! oh! o!
sei mir nahe, ole musse ligidal,
будь мнѣ близокъ
am Tage, päewa ajal, päewa,
днёмъ
das Abendgebet, õhtupalme, вечер-
няя молитва
der du mich bewacht, kes sa mind
walmanud oled, ты который
меня охранялъ
beschütze! kaitse! защищай
diese Nacht, sel ööl, въ эту ночь
du wachst, sina walwad, sina oled
walwel, ты охраняешь
für alle, kõikide eest, за всѣхъ
darium, jellepärast, поэтому
ich schlafe ein, ma uinun magama,
я засыпаю
ohne Sorgen, ilma muredeta, безъ
заботъ
der Muff, muhm, мұфта
wer trägt? kes kannab? кто
носитъ
zieht an, tõmbab enese külge, при-
тягиываетъ.

§ 32.

Das Weilchen, mašla = kannifene,
фіалка
der Berg, salm, стихъ
der Wagen, wanter, телѣга
der Vater, isa, отецъ
die Väter, isad, отцы
der Wetter, onuroed, tädiroed,
двоюродный братъ
das Wetter, ilm, погода
der Wind, tuul, вѣтеръ
der Wurm, uis, червь
die Würmer, uisid, черви
der Wald, mets, лѣсъ
die Wälder, metsad, лѣса
das Volk, rahwas, народъ

die Völker, rahwas, народы
der Vogel, lind, птица
die Vögel, linnud, птицы
die Wand, sein, stbna
die Wände, seinad, стѣны
die Wiege, häll, käfti, колыбель
die Wiese, heinamaa, лугъ
die Vorschrift, eesfiri, пропись
der Verstand, mõistus, умъ
Gustaw, Kustaw, Густавъ
der Wolf, hunt, волкъ
die Wölfe, hundid, волки
viel, palju, много
ich habe gefunden, ma olen leid-
nud, я находилъ
im Walde, metsas, въ лѣсу
hat lieb, armastab, любить
mich, mind, меня
die Geige, viiul, скрипка
die Violine, viiul, виолончель
heißt, nimetatakse, называютъ
leben, elavad, живутъ
grün, roheline, зелёный
weiden, söövad, пасутся
im Winter, talvel, зимою
wieviel, kui palju, сколько
der Tag, päev, день
die Woche, nädal, недѣля
jagt, ajab taga, гонитъ
das Raschen, maisetoit, лаком-
ство

macht, teeb, дѣлаетъ
leer, tühi, пусто
die Tasche, tasku, карманъ
einmal, üksord, однажды
liegt, waletab, лжётъ
dem glaubt man nicht, seda ei
usta, тому не вѣрятъ
und wenn er auch... ka siis kui
ta... даже тогда, когда
онъ...

die Wahrheit, tõde, правда
spricht, kõneleb, говоритъ
der Vogel hat, linnul on, у птицы
baut, ehitab, стрóитъ

das Vogelnest, linnupeša, птичье
гнѣздó
inwendig, seeſtpoolt, внутри
man findet in dem Neste, pesaſt
leitasse, въ гнѣздѣ нахо-
дятъ
die Eier, munad, яйца
die Vögelchen, linnukesed, птѣн-
чики
können, mõivad, могутъ
laufen, jookſma, бѣгать
fliegen, lendama, летать
schwimmen, ujuma, плавать
einige, mõned, нѣкоторые
sogar, pealegi, sogar, даже
beschädigen kein... ei rifu ühtegi,
не вредятъ ни одного
wer wohnt? kes elab? кто жи-
ветъ [ницѣ
in der Mühle, veskes, на мель-
die Wespe, erilane, маарſitas,
оса
die Wage, kaal, вѣсы
was tut man...? mis tehtaſe...?
что дѣлають
die Weste, west, жилетъ
wo? kus? гдѣ?

§ 33.

Die Rübe, nairis, рѣпа
die Rebe, wiinapuu ots, вѣтка
виноградника
der Rabe, kaarn, гонѣ, воронъ
das Roß, hobune, конь
die Rosse, hobused, кони
die Rose, roos, роза
der Rat, nõu, советъ
das Rad, rataš, колесо
die Räder, rattad, колѣса
das Kind, ſarwelajas, рога́тое
животное
der Raub, röövlitöö, röövlisaat,
грабёжъ
der Räuber, röövel, разбойникъ
der Ring, rõngas, sõrmus,
кольцо

die Ringe, rõngad, sõrmused,
кольца
der Rauch, suits, дымъ
der Ruß, tahm, копоть, сажа
das Ruder, aer, весло
der Riese, hiiglane, великанъ
die Reise, reis, teekond, путе-
шествіе
der Regen, vihm, дождь
die Reihe, rida, рядъ
die Reue, kahetsus, сожалѣніе
die Rute, wits, розга
auf der Weide, ſarjamaal, на
пастбищѣ
das Reh, hirm, metsſits, козуля
die Rehe, hirmed, metsſitsed, ко-
зули
aus dem Rauchfang, ſorinakst,
изъ трубъ
steigt empor, tõuseb taewa poole,
поднимается на верхъ
das Rasiermesser, habemenuga,
брѣтва
ſcharf, wahe, teraw, острый
der Reis, (waadi-) wits, mõru,
обручъ
rund, ümmargune, круглый
oder, ehf, mõi, или
die Rosen haben, roosidel on,
розы имѣють
die Dornen, offad, шипы
rot, punane, красный
gelb, kollane, желтый
es gibt, on olemas, имѣются
duften, lõhnawad, lehtawad, пах-
нутъ
lieblich, magusaſti, wäga meelbi-
walt, очень мило
rede! kõnele! räägi, говори!
wenig, vähe, мало
wahr, tõelists, правду
vielez Reden, palju kõnelemine,
много говорить
bringt, toob, приноситъ
die Gefahr, hädasõht, несчастье

der Reitersmann, ratsamees, rats-
janis, всадникъ
er muß haben, temal peab olema,
онъ долженъ имѣть
das Pferdchen, hobusekene, ло-
шадка
um zu traben, traamimisets, чтобы
ѣхать рысью
blant, haljas, hiilgab, блестящій
die Sporen, sammusjed, шпоры
an den Stiefeln, saabaste küljes,
у сапогъ
damit, sellega, penbega, съ ними
treibt an, junnib, заставляеть
zu schnellerem Gange, kiiremale
käigule, быстрату ходу
die Reitpeitsche, ratsapiits, хлысть
dient ihm dazu, on temal selle
tarwis, служить для того
mit den Zügeln, ratsutitega, по-
водьями
damit er besser sitze, et tal parem
istuda oleks, чтобы ему
лучше сидѣть было
reitet, ratsutab, ѣдетъ верхомъ
auf einem Sattel, sadula peal,
на сѣдлѣ
möchtest du? kas sa tahaksid?
хотѣлось бы тебѣ?
wohl auch, waist sa, тоже
sein, olema, быть
der Rettig, rõigas, рѣдка
was hat die Rose? mis roosil on?
что есть у розы?
die Ratte, rotti, крыса
woraus ist...? millest on...?
изъ чего...?
was ist...? mis on...? что есть...?
wie ist...? kuidas on...?
каковъ...?

§ 34.

Der Frosch, konn, лягушка
die Frösche, konnad, лягушки
das Faß, waat, бочка
die Fässer, waadid, бочки

die Feder, sulg, перо
die Federn, suled, перья
die Frau, proua, abikaas, наене
госпожѣ, супруга, женѣ,
die Frauen, prouad, abikaasad,
наесѣд, госпожи, супруги,
жѣны
das Feld, põld, wäli, поле
die Felder, põllud, wäljad, поля
die Feier, pühitsemine, pühalik
toimetus, трѣба
das Feuer, tuli, огонь
der Finger, sõrm, палець
das Fenster, aken, окно
das Fleisch, liha, мясо
der Fleiß, wirtsus, usinus, при-
лѣжность
der Fluß, jõgi, рѣка
die Flüsse, jõed, рѣки
der Forst, (haritud) mets, вы-
холенный лѣсъ
der Frost, külm, külmus, холодъ
der Fuß, jalg, ногѣ
die Füße, jalad, ноги
der Fisch, kala, рыба
die Fische, kalad, рыбы
die Faust, rufas, кулакъ
die Fäuste, rufiad, кулаки
die Flügel, tiivad, крылья
wird geflügt, künatse, пашутъ
die Fliege, tärbes, муха
das Insekt, putukas, насѣкомое
die Flasche, pudel, бутылка
wird gemacht, tehtakse, пригото-
вляють
aus Glas, klaasist, изъ стекла
an den Füßen, jalgade küljes,
у ногъ
der Zeh, warwas, палець на
ногахъ
die Zehen, warbad, пальцы на
ногахъ
halten einen Winterschlaf, maga-
wad talweind, подвержены
зимней спячкѣ

werden grün, lähemad roheliſets,
зеленѣють
im Frühling, ſewadel, весноу
(er, ſie, es,) ſangt an, algab,
haſſab, начинаеть
mit Funken, ſädemetega, съ иск-
рами
friſch, priſteſti, agaraste, смѣло
gewagt, alatud, начато
halb, pool, половина
gewonnen, wöidetud, побѣж-
денный
friſch gewagt iſt halb gewonnen,
julge taſſe on pool wöitu,
смѣлое начало половина
побѣды
im Waſſer, wees, въ водѣ
das Fiſchblut, ſalameri, рыбья
крóвъ
die beſten, töige paremad, самыя
лучшія
der Schwimmer, ujuja, пловецъ
der Taucher, tuuter, wee all ſäija,
водолазъ
die Schuppe, ſoomus, чешуя
die Floſſe, oimus, плавникъ
der Schwanz, ſaba, хвостъ
zum Steuern, tüürimiſets, для
руля
(ſie) ſangen, püüamad, ловятъ
mit Nezen, wörkudega, сѣтями
mit Angeln, öngedega, удочками
(ſie) geben, annamad, дають
geſund, terwe, здоровое
die Speiſe, toit, кушанье
wer hat? kellel on? у когó
есть?
die Flinte, püſſ, ружьё
die Fenſterſcheiben, atnaguudud,
оконныя ſтѣкла.

§ 35.

Der Apotheker, apteeter, аптёкаръ
(er, ſie, es) bereitet, walmiſtab,
приготовляеть
die Arznei, arſtirohi, лѣкарство

der Gärtner, aedniſ, садóвникъ
begieſt, kaſtab, поливаетъ
die Blumen, lilled, цвѣты
das Eichhörnchen, oram, бѣлка
(er, ſie, es), ſigt, iſtub, ſидитъ
auf dem Baume, puu otſas, на
дѣревѣ
der Tiſchler, tiſler, puuſepp, сто-
ляръ
hobelt, hõõwelad, стругаетъ
mit dem Hobel, hõõwliga, ру-
банкомъ
auf der Hobelbant, hõõwliſingil,
на верſтакѣ
vier, neli, четыре
der Muſikant, mängumees, му-
зыкántъ
zuſammen, ühtekoſtu, вмѣſтъ
nennt man, nimetataſſe, назы-
ваютъ
das Quartett, ſwartett, квартетъ
die Zimmerleute, puuſepad, плот-
ники
(ſie) bauen, ehitamad, ſтрóять
das Haus, maja, домъ
der Schuhmacher, ſingſepp, сапож-
никъ
ſchlägt, löõb, taob, ударяетъ
die Stifte, tiſhutið, naelaſeſed,
гвоздики, штифтики
in den Abſaß, kontſaſſe, въ каб-
лукъ
der Schneider, räſſepp, портной
näht, õmbleb, шьётъ
auf dem Werktiſch, töõlaual, на
рабóчемъ столѣ
der Schmied, ſepp, кузнéцъ
ſchmiedet, taob, куётъ
das Eiſen, raub, желѣзо
auf dem Amboß, alaſi real, на
наковальнѣ
die Arbeiter, töõmeheb, работ-
ники
(ſie) ſägen, ſaerwad, lõitamad,
пíлять

mit der Säge, saega, пилѳи
 die K chenmagd, k git druf, ку-
 х рка
 w scht, pes b, мѳетъ
 das Geschirr, s giriistab, пос да
 die Mutter, ema, матъ
 stricht, soob, в жетъ
 der Strumpf, sutt, чулѳкъ
 die Kinder, laps b, д ти
 (sie) besuchen, waatlewad, разм т-
 риваютъ
 das Bilderbuch, pilbiraamat,
 кн га съ картинками
 die Bauern, talurojad, крестъяне
 (sie) sangen, pii awad, лѳвятъ
 das M dchen, t druf, д вушка
 webt, soob sangast, тк тъ ткань
 auf dem Webstuhl, telgede peal,
 на тк цкомъ станк .

§ 36.

Die Laube, le thoone, бес дка
 die Lampe, lamp, лампа
 die Laterne, latern, фон рь
 der L we, l wi, левъ
 die L wen, l wid, лъвы
 der L ffel, lusifas, ложка
 die Leiter, re el, л стница
 die Leute, inimesed; rahmas, л ди
 der Lehrer, fooli petaja, уч тель
 das Lied, laul, п сня
 die Lieder, laulud, п сни
 das Leder, nah , кожа
 die Linde, p rn, липа
 die Linden, p rnap, липы
 die Liebe, arma tus, люб вь
 die Lippe, moff, huul, губ 
 die Lippen, moffad, huuled, губы
 das Loch, aul, дырка
 die L cher, augud, дырки
 die Linie, liin, joon, лин 
 die Lillie, lillia, лил 
 der Leib, se a, i u, т ло
 die Leiber, se ad, i ud, т ла
 die Leber, mats , печень
 das Land, ma , земля

die L nder, ma b, з мли
 die Lerche, l ufene, ж воронѳкъ
 (er, sie, es) erhebt sich, t useb,
 подним ется
 hoch, f rge, f rgele, высо 
 in die Luft,  htu, въ в здухъ
 das Licht, walgu , si nal, св тъ
 erleuchtet, walgu tab, осв -
 щ етъ
 dunkel, pime, темн 
 im Sommer, suwel, л томъ
 wir sitzen, meie istume, мы си-
 димъ
 in der Laube, le thoones, въ
 бес дк 
 (er, sie, es) lehrt  petab,  читъ
 der Sch ler, foolipois , учени 
 (er, sie, es) lernt,  rib,  чится
 am Abend,  htul, в черомъ
 werden angez ndet, rannasse p -
 leta, зажиг ютъ
 mit dem L ffel, lusifaga, съ лож-
 кой
 wir essen, meie s  me, мы к -
 шаемъ
 die Suppe, supp, leem, супъ
 liebe! arma ta! люб !
 deinen N chsten, oma ligime t,
 своего бл жняго
 wie, naqu, nii tui, какъ
 dich selbst, iseem st, себя самого
 die Wahrheit, t de, пр вда
 (er, sie, es) besteht, j  b findlast ,
 оста тся
 die L ge, wale, ложъ
 (er, sie, es) vergeht, taob, исче-
 з етъ
 nur, i  nes, ainult, только
 hei , palaw, жар и
 wild, mets t, д кий
 re  nd, k t a, murd a, хищный
 das gr  te, s ige suurem, с мый
 больш й
 das Raubtier, k t a-elajas, хищ-
 ное жив тное

darum, jellepärast, по́тому
(er, sie, es) wird beträchtet, teda
peetasse, егó счита́ютъ
der Tierkönig, loomade kuningas,
царь звѣрѣй
prächtig, tore, великолѣпный
die Mähne, laff, грѣва
gewaltig, wäga tugem, могучій
die Tasse, täpp, лапа
lang, pikk, длинный
der Schweif, jaba, хвостъ
(sie) brüllen, möigawad, рыч́ать
sehr, wäga, очень
laut, waljuste, грóмко
wann? missas? kuniš? когд́а?
was tun wir? mis meie teeme?
что мы дѣлаемъ?

§ 37.

Der Bär, karu, медвѣдь
die Bären, karud, медвѣди
das Band, pael, лѣнта
die Bänder, paelad, лѣнты
der Bard, habe, борода
die Bärte, habemed, бороды
das Buch, raamat, кн́ига
die Bücher, raamatud, кн́иги
die Buche, puuksuu, б́уковое
дерево
die Buchen, puuksuud, б́уковые
деревья
der Busch, põõsas, кусть
die Büsche, põõsad, кусты
das Brot, leib, хлѣбъ
die Bröte, leivad, хлѣбы
die Bank, pink, скамѣйка
die Bänke, pingid, скамѣйки
der Bach, oja, ручей
die Bäche, ojad, ручьи
die Birne, pirn, груша
die Birnen, pirnid, груши
die Bürste, hari, щѣтка
die Bürsten, harjad, щѣтки
die Biene, mesilane, пчел́а
die Bienen, mesilased, пчел́ы
der Berg, mägi, гор́а

die Berge, mäed, гор́ы
das Bild, pilt, жу́ж, картин́а
die Bilder, pilbid, жу́ж, картин́ы
die Brille, prillid, очќи
das Blut, veri, кров́ь
die Bibel, piibel, б́ибліа
heilig, püha, св́ятой
die Birke, kast, берѣза
der Baum, puu, дере́во
die Bäume, puud, дерѣвья
am Bache, oja ääres, у ручья
blühen, õitsevad, цвѣт́уть
(sie)tragen, kannavad, прин́осятъ
die Blüte, õis, цвѣт́окъ
die Frucht, wili, пло́дь
der Briefbote, kirjastandja, поч-
тальо́нъ
(er) trägt aus, kannab kätte,
разно́ситъ
der Buchbinder, raamatufõitja,
переплѣтчикъ
bindet ein, sõidab, переплет́аетъ
bin ich auch noch... kui ma ka
alles... хот́я я
jung, noor, молодóй
klein, väike, мален́кий
fleißig, usin, wirt, прилѣжн́ый
doch, siiski, ometi, всѣтаки
wir haben, meil on, у насъ
есть
viele Arme, palju waesid, много
бѣдныхъ
wir sind vergnügt, meie oleme
rõõmsad, мы веселы
wir sind gesund, meie oleme ter-
wed, мы здоровы
viele, paljud, мноѓие
noch, veel, ещѣ
krank, haige, больно́й
(sie) sind wund, rõõwad haawi,
страда́ютъ ранами
nimm! võta! бер́и!
der Dank, tänu, благодарно́сть
das wir... sind, et meie...
oleme, что мы...

laß uns preisen, laße meid kiita,
 позволѣнась(намъ)хвалить
 für das Brot, leima eest, за
 хлѣбъ
 das wir speisen, miß meie sööme,
 что мы ѣдимъ.

§ 38.

Der Hahn, kuff, пѣтухъ
 die Hähne, kufed, пѣтухи
 die Hand, käsi, рука
 die Hände, käed, руки
 der Hase, jänēs, заяцъ
 die Hasen, jänēsed, зайцы
 der Hals, fael, шея
 die Hälfse, faelad, шеи
 das Horn, jarm, рогъ
 die Hörner, jarwed, рога
 der Hut, kübar, шляпа
 die Hüte, kübarad, шляпы
 die Hütte, onn, lōōw, хата
 die Hütten, onnid, lōōwid, хаты
 die Haut, nahf, кожа
 die Häute, nahad, кожи
 der Hof, õu, дворъ
 die Höfe, õued, дворы
 das Heu, hein, сѣно
 der Hund, toer, собака
 die Hünde, toerad, собаки
 der Hammer, haamer, wasar,
 молотокъ
 die Hämmer, haamrid, wasarad,
 молотки
 der Honig, mesi, медъ
 der Hecht, haug, щука
 die Hechte, haugid, щуки
 das Heft, firjutusraamat, heft,
 тетрадь [тетради]
 die Hefte, firjutusraamatud, heftid,
 das Gebäude, hoone, ehitus,
 постройка
 der Hirt, tarjane, пастухъ
 weidet die Schafe, hoiaab tarja-
 maal lambaid, пасетъ овецъ
 der Raubfisch, fistja-lala, хищ-
 ная рыба

das Holz, puu; põletispuid,
 дрова
 man heizt, kōetasse, топятъ
 die Stube, tuba, комната
 sie bellen, haugumad, лаяють
 auf dem Hofe, õues, на дворѣ
 hinter dem Hause, maja taga, за
 домомъ
 die Henne, kana, курица
 legt Eier, muneb, несетъ яйца
 der Hirsch, põder, олень
 Häschen, Hansufene, Гансъ
 lernt, õrib, учится
 nimmermehr, ei eladesgi, ei il-
 masgi, никогда
 das Häfchen, jänēsefene, зайчикъ
 saß, istus, сидѣлъ
 im grünen Gras, haljas rohus,
 въ зеленой травѣ
 dachte, mõtles, думалъ
 kommt dort nicht...? kas jealt
 ei tule...? не идетъ ли
 оттуда...?
 das Schißgewehr, tuleriist, рüß,
 огнестрѣльное оръжие
 hufch! wilts! шмыгъ!
 dicht, tihe, paks, густой
 der Haselbusch, jararuu põõsas,
 кусть орѣшника
 der Jäger zieht den Hahn auf,
 kütt lõmbab kufe winnaße,
 охотникъ взводитъ курокъ
 lauf doch! joofse ometi! бѣги же?
 er legt an, ta paneb rüßsi palgesse,
 онъ прицѣливается
 es knallt, pauf läib, раздаётся
 выстрѣлъ
 das er durch die Lüfte schallt, et
 lõmin läbi õhuruumi kostab,
 что гулъ раздается въ
 пространствѣ
 schau! waata! гляди!
 hat doch Stiefel an, eht küll te-
 mal saaraid ei ole, хотя не
 имѣетъ онъ сапогъ

§ 39.

Die Kaze, kass, кошка
 die Kagen, kassid, кошки
 das Kind, laps, дитя
 die Kinder, lapsed, дѣти
 die Kirche, kirik, цѣрковь
 die Kirsche, kirks, вишня
 der Kopf, pea, голова
 die Köpfe, pead, головы
 der Knopf, nööp, пуговица
 die Knöpfe, nööbid, пуговицы
 die Kuh, lehm, корова
 die Kühe, lehmab, коровы
 der Korb, form, корзина
 die Körbe, formid, корзины
 das Kalb, wafikas, телёнокъ
 die Kälber, wafitab, телята
 das Kreuz, rist, крестъ
 der Kragen, frae, faelus, ворот-
 никъ
 die Kartoffel, kartohwel, карто-
 фель
 die Kartoffeln, kartohwolid, кар-
 тофель
 die Kugel, kuul, пуля
 die Kugeln, kuulid, пули
 der Kegel, keegel, кегель
 der Käfer, pörnifas, mardifas,
 жукъ
 der Koch, toff, поваръ
 rund, ümmargune, круглый
 die Orgel, orel, органъ
 an den Tagen, täppade küljes,
 на лапахъ
 spizig, teraw, острый
 die Krallen, küuned, когти
 (sie) ziehen in den Krieg, lähemad
 sötta, идуть на войну
 die Ähre hat, wiljareal on, ко-
 лось имѣеть
 die Körner, terad, зёрна
 jung, noor, молодой
 (sie) heißen, (nad) nimetataffe,
 называются
 die Kette, ahel, цѣпь

wird gemacht, tehtasse, дѣлають
 (er, sie, es) gehorcht, tunleb sõna,
 слѣшается
 geschwind, ruttu, kiiresti, скоро
 wirst du rot, kui sa punaseks
 lähed, когда ты покрас-
 нѣешь
 so, siis, тогда
 warnt, hoiatab, предупреждаетъ
 das Kätzchen, kassitene, кошечка
 liebt, armastab, любить
 die Reinlichkeit, puhtus, чистота
 wäscht sich, peseb ennast, моется
 putzt sich, ehib ennast, наря-
 жается
 jederzeit, igal ajal, ühtepuhtu,
 во всякое время
 weil es gar so häßlich steht, jest
 et see nii mäga inetu wälja
 näeb, потому что это очень
 не красиво выгладить
 recht sauber, õige puhtaiste, сов-
 сѣмъ чисто
 muß, peab, долженъ
 stets, ists, alati, всегда
 bei dem Kätzchen, kassitese, у ко-
 шечки
 steht hoch in Ehre, seisab kõrges
 ahus, въ большой чести,
 bei jedermann, igauhe juures,
 у каждаго
 jeder, jede, jedes, iga, igauks,
 каждый, ая, ое
 er wird genommen, teda wõetakse,
 его беруть [тѣни
 auf dem Schoß, sülle, на ко-
 der Krebs, wählt, ракъ
 die Kröte, kärnkonn, жаба
 der Kranich, kurg, журавль
 die Karaffe, karahwin, графинъ
 die Kanone, suurtüft, пушка.

§ 40.

die Schwäne, luiged, лебеди
 (sie) schwimmen, ujuvad, пла-
 ваютъ

auf dem Teiche, tiigi real, на
пруду
der Buchbinder, raamatufõitja,
переплётчикъ
bindet ein, sõidab, переплетаетъ
der Landmann, põllumees, земле-
дѣлецъ
pflügt, künnab, пашетъ
den Acker, põlbu, поле
mit dem Pfluge, adraga, jahaga,
сохой, плугомъ
der Barbier, habemeaja, цы-
рюльникъ, парикмахеръ
beschneidet, lõitab lühemaks, об-
стригаетъ
das Haar, juuks, волосъ
die Bauerin, talumaene, крестья-
нка
scheert, rügab, стригаетъ
das Schaf, lammoist, овцу
das Mädchen, tütarlaps, дѣ-
вочка
füttert, sõõdab, кормить
die Henne, kanad, курицы
die Magd, ämмага, прислуга
wäscht, peseb, моетъ
die Zimmerdiene, toarõrandat,
поль комнаты
der Hirtentube, karjapoiss, па-
стушокъ
bläst, puhub, трубить
die Schalmei, karjajepaun, ро-
жокъ
der Kettenhund, duekoer, двор-
няжка
best den Bettler an, haugub ker-
juse reale, лаетъ на нищаго
der Scherenschleifer, kääriteritaja,
точильщикъ
schleift, ihub, точить
die Scheeren, käärid, ножницы
auf dem Schleifrade, täia real,
на точилъ
er liest, tema loeb, онъ читаетъ
der Knabe, pois, мальчикъ

schreibt, kirjutab, пишетъ
der Uhrmacher, kellasepp, часов-
щикъ
reinigt, puhastab, чистить
die Wanduhr, seinakell, стѣнные
часы
der Fuhrmann, woorigimees, из-
возчикъ
tränkt, joõdab, поить
schläft, magab, спать
das Bett, woõdi, кровать.

§ 41.

Die Quelle, kallikas, ключъ
die Quellen, kallitad, ключи
die Quaste, tutt, torp, кисть
die Quasten, tutid, torpid, кис-
точки
die Quirl, mänd, wispel, мутówka
die Quirle, männid, мутówki
die Qual, waem, piin, мучение,
мука
die Qualm, suits, wing, угаръ
die Quappe, luts, налимы
die Quappen, lutsud, налимы
das Quadrat, täisruut, квадратъ
das Quartal, neljas jagu (aastast),
кварталь
qualen, waewama, piinama, му-
чить
quellen, paisuma, пучить
quirlen, segama, мѣсить
quer, rist, на-крестъ
quetschen, pigistama, сжимать,
сжать [каты
quafen, waatuma, troostuma, ква-
bequem, mõnus, lõbus, уютно
qualmen, wingu tegema, дѣлать
угаръ
das Ruchengerät, sõõgiriist, кухон-
ная посуда
die Ruchin, naistõff, sõõgitõdruf,
повариха, кухарка
(er, sie, es) quirlt, segab, мѣситъ
mit dem Quirl, männiga, му-
товкой

sie quafen, troostswad, квáкають
 schlecht, halb, paşa, плохóй
 (sie) qualmen, suitswad, дымáтся
 auf einem Sofa, sohwa peal, на
 дивáнъ
 weich, pehme, мягkий
 es sißt sich bequem, on mðmus
 istuda, у́ютно сидѣть
 die Troddel, tutt, tops, кисть
 quále nie! ára piina iialgi!
 никогда не мучь
 zum Scherz, nalja párajt, въ
 шутку
 der Schmerz, wasu, боль
 süßt, tunneb, чувствуеть
 an manchen Orten, mðnes sohas,
 въ нѣкоторыхъ мѣстахъ
 quillt hervor, paish wälja,
 вспучится [земли
 aus der Erde, maast, изъ
 fließt, joosheb, течётъ
 Tag und Nacht, böð sui páewa,
 днёмъ и ночью
 frisch, wärste, свѣжій
 rein, ruhas, чистый
 zu der Quelle, hassifale. къ
 ключу
 (sie) kommen, tulewad, идуть
 die Tiere des Waldes, metsa-
 loomad, лѣсные звѣри
 (sie) löschen ihren Durst, kustu-
 tawad oma jani, утоляютъ
 свою жажду [ключей
 aus den Quellen, hassifatest, изъ
 (sie) werden, saawad, образуютъ
 die Bäche, ojad, ручьи
 der Fluss, jögi, рѣка
 der Strom, suut jögi, реajögi,
 большая рѣка
 (sie) ergießen sich, woolawad,
 вливаются
 endlich, miimats, наконецъ
 ins Weltmeer, ilmatereasse, въ
 мировое моръ
 der Ocean, olean, океанъ.

§ 42.

die Citrone, tsitron, лимонъ
 die Citronen, tsitronid, лимоны
 Cicero, Tsiitsero, Цицеронъ
 die Cigarre, sigar, сигара
 die Cigarren, sigarid, сигары
 der Circus, tsirkus, циркъ
 der Cement, tsement, цементъ
 die Censur, tsensur; foolitunnistus,
 цензура, свидѣтельство
 die Censuren, tsensurid; foolitun-
 nistuseb, свидѣтельства
 die Narcisse, nartsis, нарцисъ
 Cäsar, Tsesar, Цезарь
 der Commis, kaupmehe-sell, при-
 кáзчикъ
 Circular, ringtiri, циркуляръ
 civil, kodanlik, штáтскій
 der Centimeter, tsentimeter, сан-
 тиметръ
 Confucius, Konfucius, Конфүциъ
 der Tabak, tubakas, табакъ
 (sie) werden gemacht, tehtatse, при-
 готовляють
 die Cisterne, wee-hoinsoht, водоёмъ
 der Wasserbehälter, wee alahoid-
 mise soht, бассейнъ
 hat erhalten, on saanud, полу-
 чилъ
 der Kaufmann, kaupmees, купецъ
 hält, peab, держитъ
 die Baumfrucht, puuvili, плодъ
 die Apfelsine, apellin, апельсинъ
 länglichrund, piklitummarigine,
 продолговатый
 an beiden Enden, mðlematel otja-
 del, у обоихъ концовъ
 etwas, natufene, piisut, немного
 zugespitzt, terawam, острѣ
 die Schale, toor, шелуха
 narbig, armiline, рябый
 warzig, tüükaline, бородавчатый
 säuerlich, hapukas, кисловатый
 gedeiht, sigineb, растётъ
 in warmen Ländern, soojabel

maadel, въ тёплыхъ странахъ.

Die Art, firmes, топоръ
die Arte, firmes, топоры
Kerres, Kersjes, Керекъ
Mar, Mafs, Максъ

die Hexe, nîdîd, nîamoor, вѣдьма
Felix, Felits, Феликсъ

das Exempel, eesfuju, рехендусе
îlesanne, примѣръ, задача

das Krutzifir, ristiroodud Dniz-
tegiia fuju, распяtie

Alexander, Alesander, Але-
ксандръ

exerzieren, harjutama, упраж-
няться

das Examen, esjam, kasse, экзä-
мень

die Tage, tats, такса
Kantippe, Ksantippe, Ксантиппа

gingen, lăssiwad, пошли
zum Examen, esjamile, kassele,

на экзäмень

drei, tolm, три

hat gerechnet, on rehendamud,
рѣшилъ

die Soldaten, soldatid, солдаты
sie exerzieren, nemad harjutamad,

они упражняются

auf dem Felde, rōssul, nurme
real, на полѣ

war, oli, былъ

der König, kuningas, король

die Hexen, nîadiad, вѣдьмы

es gibt keine, ei ole olemas, не
существуетъ

in der Welt, maailmas, на
свѣтѣ

(er) examinert, katsub, экзäме-
нуеть

fix und fertig, täiesti walmis,
совсѣмъ готовъ

die Geschwindigkeit kiirus, по-
bedus, ловкость, быстрота

die Hexerei, nîdius, колдовство

das Werkzeug, tööriist, орудіе
besteht, on toskupandud, сос-
тоитъ

aus zwei Teilen, kahest jaost,
изъ двухъ частей

der Helm, pea, обухъ

der Stiel, varjs, топорнице

von Holz, puust, изъ дѣрева

von Eisen, rauast, изъ желѣза

die Art dient, firmest tarmitatakse,
топоръ служить

zum Hauen, raumijests, для
рубки

zum Spalten, lõhkumijests, для
раскалыванія

durch den Gebrauch, tarmitamise
läbi, вслѣдствіе употре-
бленія

wird stumpf, läheb nüriks, при-
тупляется

geschärft werden, teramaks tehtama,
наострить

braucht, tarmitab, употребляетъ

der Holzhauer, puurajaja, дро-
вощкъ

der Zimmermann, puusepp, плот-
никъ

der Fleischer, lihunik, мясникъ
(sie) dürfen nicht, (nad) ei tohi,

(они) не смѣютъ

spielen, mängima, играть.

§ 44.

Die Hyäne, kaisahunt, гієна

die Hyänen, hüäänid, гієны

das Ypsilon, üpsilon, йпсилонъ

der Ysor, isor, иссопъ

der Cylinder, tsilinder, цилиндръ

die Cyresse, tsipress, елиумъ,
кипарисъ

die Hyazinthe, hiatsint, геацинтъ

Ceylon, Tsiloni-saar, Цейлонъ

Cypern, Kypruse-saar, Кипръ

die Myrte, mirt, mirtsuu, мирта

die Pyramide, piramiid, пира-
мида

der Buchstabe, kirjatäht, буква
die Pflanze, taim, kasm, растѣніе
stehen, seisamad, стоять
in Egypten, Egiptuse-maal, въ
Египтъ

Thrus, Tsirus, Киръ [ный
mächtig, wägen, могуществен-
das Raubtier, tsija-elajas, хищ-
ный звѣрь

so groß, wie, nii suur, fui, такой
большой, какъ

der Fleischerhund, lihuniukoer,
мясницкаясобака, меделянка
das Fell, (parfimata) nahk, кожа
graugelb, kollatashall, желтовá-
то-сѣрый

schwarzgestreift, mustatriibuline,
съ чѣрными полóсками
gefräßig, ablas süöma, прожор-
ливый

sie verschmäht nicht, (ta) ei põlga,
не брезгаетъ

selbst nicht, isegi mitte, даже
das Fleisch gefallener Tiere, kár-
wanud loomade liha, мясо
издохшихъ живóтныхъ

das Nas, raibe, падаль
(er, sie, es) lebt, elab, живётъ
in heißen Ländern, palawatel
maadel, въ жаркихъ стра-
нахъ

Das Alphabet, tähestik, азбука

die Ziffern, arwud, цифры

eins, üks, одинъ

zwei, kaks, два, двѣ

drei, kolm, три

vier, neli, четвёре

fünf, viis, пять

sechs, kuus, шесть

sieben, seitse, семь

acht, kahesja, восемь

neun, ühesja, девять

die Null, null, нуль

Der Selbstlaut, täishealik, глас-
ный звукъ

der Umlaut, segahealik, смѣшан-
ный звукъ

der Doppelaut, kaksithealik, двой-
ной звукъ

der Mitlaut, umbhealik, согласо-
нный звукъ.

§ 47.

Die Kürzung des Selbstlautes,
täishealiku lühendus, сокра-
щѣніе гласныхъ

Die Ebbe, mõõn, mõõnaeg, от-
ливъ

die Krabbe, krabi, крабъ
krabbeln, krabistama, копаться
пальцами

die Kladde, klade, черновáя
тетрадь

die Troddel, tutt, tops, кисть

der Widder, oinas, jäär, баранъ

der Affe, ahm, обезьяна

der Löffel, lusikas, ложка

der Muff, muhm, муфта

der Reife, wemparoe, берое,

племянникъ, -ница

das Schiff, laem, корабль

die Dogge, doggetoe, бұльдогъ

die Egge, äfe, борона

die Flagge, plaagu, lipp, флагъ

der Roggen, ruis, рожь

der Bäcker, pagar, бұлочникъ

der Bock, sitt, козёлъ

die Brücke, silb, мостъ

die Ecke, nurk, уголъ

der Lack, last, лакъ

die Mücke, sääst, комаръ

der Rock, kuub, кафтанъ

der Rücken, selg, спина

der Sack, tott, мѣшокъ

baden, küpsetama, печь

schienen, saatma, посылать

pißen, nokitsema, клевать

der Ball, tantsupidu, балъ

der Fall, tuksumine, langemine,

падѣніе

der Knall, pauk, выстрѣлъ

die Null, null, нуль
 die Rolle, russ, катушка
 der Schall, šöla, heli, звонъ
 der Teller, talbret, тарелка
 die Wolle, will, шерсть
 fallen, fuffuma, падать
 hell, hele, walge, свѣтлый
 rollen, weereeta; weereeta, катать
 sollen, pidama, šohustatud olema, долженствовать
 toll, hull, дуракъ
 wollen, tahtma, желать
 der Damm, tamm, рай, плотина
 der Hammer, haamer, wasar, молотокъ
 der Himmel, taewas, небо
 der Kamm, samm, гребень
 die Kammer, sammer, камера
 das Lamm, tall, ягненокъ
 der Sommer, sumi, лѣто
 brummen, romisema, ümisema, ворчать
 dumm, rumal, глупый
 fromm, waga, тихий
 immer, ists, alati, всегда
 kommen, tulema, приходить
 der Donner, mürin, šömin, громъ
 das Kinn, šüaots, подбородокъ
 der Mann, mees, мужчина
 der Sinn, meel, чувство
 die Sonne, päikene, солнце
 die Lonne, tonn, тундер, бочка
 das Zinn, tina, олово
 dann, siis, тогда
 denn, sest et, потому что
 er kann, tema võib, онъ можетъ
 nennen, nimetama, называть
 rennen, (tiiresti) jookama, быстро бѣгать
 wann, misal, mil ajal, когда
 der Galopp, nelja sihutamine, галопъ
 der Lappen, lapp, narts, тряпка

die Papp, papp, pats, павер, папка
 die Puppe, nuff, titt, кукла
 die Rippe, küljeluu, ребро
 die Suppe, supp, leem, супъ
 hopp! hüppa! прыгай!
 snapp, napp, litjas, узкий
 das Geschirr, riistad, посуда
 der Herr, herra, господинъ
 die Karre, käru, kaarik, тачка
 der Narr, narr, шутъ
 dürr, kuiv, ärafruitunud, сухой
 girren, froosuma, квакать
 irren, efsima, блуждаться
 murren, nurrjema, роптать
 scharren, traapima, siblima, скре-
 das Faß, waat, бочка [сти
 die Fässer, waadid, бочки
 der Kessel, katel, котелъ
 das Messer, nuga, ножъ
 die Muß, pähtel, орѣхъ
 die Nüsse, pähtlad, орѣхи
 das Roß, hobune, конь
 die Kasse, hobused, кони
 haßen, wihtama, ненавидѣть
 lassen, lastma, jätma, пускать
 massen, mõõdima, мѣрить
 wissen, teadma, знать
 die Bitte, palve, просьба
 die Butter, või, масло
 Gott, Jumal, Богъ
 die Mutter, ema, мать
 das Wetter, ilu, погода
 bitten, paluma, просить
 bitter, wiha, mõru, горький
 fett, rasvane, rasvane, жирный
 satt, sünnid, hinni täis saanud, сытъ
 wetten, fisha vedama, держать пари
 der Blitz, wälf, молнія
 die Hitze, palavus, kuumus, жара
 die Kaze, kass, кошка
 die Müze, müts, шапка
 das Netz, võrk, сѣтка, сѣтъ

der Satz, laufe, lađu, предложé-
 ние, наборы
 der Sitz, istе, мѣсто для си-
 дѣнья
 jeßt, müüd, теперъ
 nützen, fasu saatma, принести
 пользу
 (er, sie, es) nützt, saadab fasu,
 приноситъ пользу
 rußen, ehtima, украшать
 sitzen, istuma, сидѣть
 (er, sie, es) sitzt, istub, сидить.

§ 48.

Die Dehnung des Selbstlautes,
 täishealifu pifendus, растяги-
 вание гласныхъ
 der Aal, angerjas, угорь
 der Aar, totkas, орёлъ
 die Ahre, wiljarea, колось
 die Bahn, tee, дорога
 die Fahne, lipp, флагъ
 die Gefahr, hādaohť, опасность
 das Haar, juufs, волосъ
 der Hahn, kuff, пѣтухъ
 das Jahr, aasta, годъ
 der Kahn, lootsit, чёлнъ
 die Kähne, lootsitud, чёлны
 die Mähne, (hobuse) laff, грива
 das Paar, paar, пара
 die Saat, seeme, сѣмя
 die Zahl, arm, число
 der Fehler, wida, ошибка
 das Gewehr, rüfs, ружьё
 der Lehrer, foolidretaja, учитель
 das Meer, meri, море
 die See, meri, море
 der See, järw, озеро
 die Seele, hing, душа
 der Schnee, lumi, снѣгъ
 dehnen, pifendama, wenitama,
 растягивать
 fehlen, puuduma, отсутствовать
 lehren, õpetama, учить
 sehen, nägema, видѣть
 die Biene, mesilane, пчелá

das Vieh, laul, пѣсня
 der Riemen, rihtm, кушакъ
 das Vieh, loom, elajas, скотина
 die, see (naestefugu), эта
 dienen, teenima, служить
 ihm, temale, (meeštes.), ему
 ihn, teda, (meeštes.), его
 flieh! põgene! бѣги!
 ihr, tema (naestef.), ея; temale,
 (naestef.) ей; teie, вы, пенде,
 ихъ
 nie, ei iialgi, никогда
 sie, tema (naest.), она; teda(naest.),
 её; nemad, они, онѣ, neid,
 ихъ
 wie? kuidas? какъ?
 wie, nii fui, пади, такъ какъ
 zieh! tõmba! тяни!
 das Boot, lootsit, лодка
 die Höhle, toobas, пещера
 die Kohle, süsi, уголь
 der Lohn, (töö-) palk, награда
 das Moor, rabaoso, болото
 der Mohr, moorlane, арабъ
 das Moos, sammal, мохъ
 das Ohr, kõrw, ухо
 das Ohr, (nõela-) silm, ушко
 die Rohre, toru, труба
 der Sohn, poeg, сынъ
 die Söhne, pojad, сыновья
 gewöhnen, harjutama, привы-
 кать
 das Huhn, kana, курица
 die Hühner, kanad, куры
 die Kuh, lehm, корова
 die Kühe, lehmad, коровы
 die Mühle, westi, мельница
 der Ruhm, auu, fiitus, kuulsus,
 слава
 der Schuh, king, башмакъ
 die Uhr, uur, kell, часъ
 kühl, jahe, wili, прохладный
 kühn, julge, wähma, смѣлый
 rühren, liigutama, шевелить
 wühlen, segama, tuhniа, рѣться.

Der Verschiedenheit der Aussprache und der Schreibung einer Laute. Mõne healitu mitme- sugune wäljarääfimise ja kirjutamise wiis. Произношение и правописание нѣкоторыхъ зву- ковъ.

КОВЪ.

Der Chor, toor, хоръ
der Choral, kiritulaul, хораль
der Cholera, kolerahaigus, холѣра
der Christ, kristlane, христианинъ
Christine, Kristine, Кристина
die Chronik, ajaraamat, хроника
die Achse, telg, ось
die Büchse, karp, тооъ, жестянка,
банка

der Dachs, mäger, барсукъ
der Drechsler, treial, токарь
die Eidechse, sijalik, ящерица
der Flachs, lina, лёнъ
der Fuchs, rebane, лисица
der Sachs, Saksamaa elanik, нѣ-
der Ochs, härg, волъ [мецъ
das Wachs, waša, воскъ
drechseln, treima, точить
sechs, kuus, шесть

wachsen, kaswama, расти
wischen, wiskima, ваксоватьъ
wechseln, wahetama, мѣнять
das Alphabet, tähestik, алфавитъ
Joseph, Joosep, Іосифъ
Pharao, Waarao, Фараонъ
Philipp, Wiilip, Филиппъ
die Photographie, pæwaripilt; pæ-
waripiltide walmistamise kunst,
фотографія

der Phosphor, wošwor, фосфоръ
der Prophet, prohwei, пророкъ
zu Anfang einer Silbe, silbi al-
gul, въ началѣ слѣга
die Spalte, lõhe, прагу, трѣ-
щина

der Specht, rähn, дятель
der Speichel, sülg, слюна
der Sperling, warblane, воробей

der Spiegel, peegel, зѣркало
die Spitze, teraw ots; pits, ост-
риѣ

die Sprache, taal, языкъ
die Stadt, linn, городъ
der Stein, kivi, камень
die Stange teinwaš, latt, ritm,
жердь, колъ

der Stengel, waris, рукоятка

die Stimme, heal, гѣлосъ

der Stoc, ferr, палка

die Stube, tuba, комната

der Stuhl, tool, стуль

die Stunde, tund, часъ

versprechen, lubama, idotama,
обѣщать

verspüren, tundma, märkama, за-
мѣчать

zerstampfen, puruts tampima,
растоптать

zerstoßen, pulbrits tampima, то-
лочь въ порошокъ

vor allen Selbstlauten, sõige täis-
healifute ees, передъ всѣми
гласными

die Addition, kottuarmamine,
прибавленіе, сложеніе

die Auktion, oksjon, enampakkumise
wiisil müümine, аукціонъ

der Patient, haige, pödeja, па-
ціентъ

die Nation, rahwas, нація

die Ration, idaräwane (toidu-)
osa, паѣкъ, порція

die Portion, aramääratud osa,
порція

die Station, jaam, seisatamisekoht,
станція

§ 50.

Die Kinder, lapſed, дѣти
spielen Ball, māngiwad paſſi,
играютъ въ мячъ
der Bauer, taluroeg, крестъ-
ſäet, külwab, сѣетъ [янинъ
die Saat, ſeeme, сѣмя
auf den Acker, pōllu peale, на
поле
der Bäcker, pagar, бѣлочникъ
das Brot, leib, хлѣбъ
ſcheibt in den Ofen, raneb abju,
кладѣтъ въ пѣчку
das Mädchen, tūtтарlapſ, дѣ-
вочка
füttert, ſōōdab, кормить
die Hühner, ſanad, кѣрицы
die Bäuerin, taluanaene, крестъ-
meltſt, ſūpſab, дōитъ [янка
die Kuh, lehma, корōву
der Holzhauer, rinſatjuja drowo-
сѣкъ
fällt, raijub maħa, рѣбить
eine Birke, ſūhe kaſe, берѣзу
der Schüler, ſoolipoiſſid, ученикъ
wäſcht ſich, peſeb ennaſt, умы-
вāется
ſāmmt ſich, ſammib oma juuſſeid,
причѣсывается

vor dem Spiegel, peegli ees, пе-
редъ зѣркаломъ
der Knabe, poiſſ, мальчикъ
klettert, ronib, лāзить
auf den Apfelbaum, būnariu otſa,
на яблоню
ein armer Knabe, waene poiſſene,
бѣдный мальчикъ
führt, weab, juhib, ведѣтъ
einen blinden Bettler, pimebat
ſanti, слѣпого нищаго
der Offizier, ohwitſer, офицеръ
exerziert, ōpetab, учить
die Soldaten, ſoldatib, солдаты
die Knaben, poiſſid, мальчики
baden ſich, raaduwad, ſuplewad, ку-
паются
im Fluſſe, ſōes, въ рѣкѣ
die Wäſcherin, peſuanaene, прāчка
wāſcht, peſeb, стираетъ
die Wäſche, peſu, бѣлье
in der Walge, palis, въ лōхани
hängt... auf die Leine, raneb...
nōōri peale, вѣшаетъ на ве-
рѣвку
plättet, triigib, гладитъ
mit dem Blättleiſen, triifrauaga,
утюгомъ
die Hāſchen, manisat, манишку.

III. Geſeſtücke. Eugemiſe tūſid. Статьи для
чтенія.

§ 51.

Die Schule, ſool, шкōла
die Schüler, ſoolipoiſſid, ученики
verſammeln ſich, tulewad toſſu,
собираются
in der Schule, ſoolis, въ шкōлѣ
dort, ſeal, тамъ
(ſie) lernen, ōriwad, учатся
leſen, lugema, читātъ
ſchreiben, ſirjutama, пиſātъ
rechnen, rehſendama, arwama,
считātъ

zeichnen, jooniſtama, ſeihſendama,
рисовātъ
ſingen, laulma, пѣтъ
ich gehe in die Schule, mina lāhen
ſooli, я идѣ въ шкōлу
erzählt, jututaħ, разсказываетъ
die Geſchichte, juut, разсказъ
dann, ſiis, тогда
recht aufmerkſam, wāga tāhelepa-
neliſt, очень внимāтельный
daſ freut den Lehrer, ſee rōō-

muštāb fooliōpetajat, это раду-
етъ учителя
wir freuen uns, meie rōōmuštame
endib, мы радуемся.
wenn, fui, когда
der Mutter, emale, матери
wiedererzählen, ūmber jutūstama,
пересказывать
wir können, meie wōime, мы
можемъ.

§ 52.

Das Schulzimmer, foolituba,
классная комната
unsere Schule hat, meie foolil on,
наша школа имѣетъ
oder, eht, или
die Klasse, klas, классъ
geräumig, ruumitas, аvar, об-
ширный [ЛЫИ
hell, hāsti walguštatur, свѣт-
es hat, temal on, оно имѣетъ
die Tür, uks, дверь
das Fenster, aken, окно
der Ofen, ahi, печька
der Schrank, tapp, шкафъ
die Wand, sein, стѣна
die Wände, seinad, стѣны
weiß, walge, бѣлый
an den Wänden hängen, seinadel
giruwad, на стѣнахъ висятъ
das Bild, pilt, fuju, картина
die Karte, kaart, карта
groß, juur, большой
schwarz, must, чёрный
die Tafel, tahwel, доска
auf die Tafel, tahwoli peale, на
доскѣ
(er) schreibt, kirjutab, пишетъ
mit Kreide, kriidiga, мѣломъ
(er) sitzt, istub, сидитъ
(sie) sitzen, istuwad, сидятъ
auf dem Katheder, kōnetoolil, на
каѳедрѣ
auf den Bänken, pinidel, на
скамейкахъ

aus ihren Büchern, oma raama-
tutesi, изъ своихъ книгъ
auf die Schiefertafeln, kirvitahw-
lipe peale, на грифельныхъ
доскахъ
oder, wōi, или
in die Feste, kirjutusraamatutesse,
въ тетрадяхъ
(er) spricht, kōneleb, rāāgib, го-
воритъ
(sie) hören zu, kuulawad pealt,
слушаютъ
(er) fragt, küsib, спрашиваетъ
(sie) antworten, wastawad, koosta-
wad, отвѣчаютъ
(er) lehrt, õpetab, учить
(sie) lernen, õrīwad, учатся.

§ 53.

Der Weg zur Schule, fooli-tee,
tee fooli juurde, дорога въ
школу
im Winter, talwel, зимою
es friert, külmetab, замерзаетъ
es schneit, jajak lund, снѣгъ
идётъ
wenn... dann, fui... siis, ког-
да... тогда
fürwahr, tõesti, правда
nochmal, veel ükšord, ещё разъ
so weit, nii kauge, nii pift, такъ
далекó
der Kuckuck, kagu, кукушка
ruft, hüüab, зовётъ
der Frühling ist da, kewade on
tulnud, весна пришла
so nah, nii lähedane, nii lähitene,
такъ близкó
gern, gerne, heameelega, съ
удовольствіемъ
zu fern, liig kauge, слишкóмъ
далекó
im Frühling, kewadel, весною
ich gehe zur Schule, mina lähen
fooli, mina tain foolis, я идѣ
въ школу.

§ 54.

Das Buch, raamat, книга
komm her! tule siia! иди сюда
zu mir, minu juurde, ко мнѣ
rief, hüüdis, звалъ
dem Kinde, lapsese, ребёнку
hier, siin, здѣсь
für dich, sinu jaoks, для тебя
nimm! võta! возьми!
lies vor, loe ette, прочитай
(es) lah, waatas, смотрѣлъ
in das Buch, raamatusse, въ
книгу

jahte, ütles, сказалъ
das kann ich nicht, seda mina ei
või, этого я не могу
zu schwer, liig raske, слишкомъ
тяжело
für mich, minu kohta, для меня
es wird schon gehen, küll sellega
korra saab, это ужъ пойдѣтъ
nur frisch, ista julgesti, только
смѣло

da, siis, тогда
las, luges, читалъ
das Wort, sõna; слово
noch, veel, ещё
dann, siis, тогда
es wird ganz rot, ta läks üleni
punaseks, онъ весь покрас-
нѣлъ
von Freude, rõõmu pärast, отъ
радости
vom Hund, koerast, о собакѣ
vom Fuchs, rebasest, о лисичѣ
ist das nicht schön? kas see ei ole
ilus? развѣ это не красиво?

§ 55.

Der angehende Schüler, toolipois-
sits hakkaja, новичекъ
jeht, nüüd, теперь
sonst, enne, muiste, раньше
ich bin, mina olen, я (есмы)
klein, väikene, маленький
groß, suur, большой

ich lerne, ma õpin, я учусь
ich sitze, ma istun, я сижу
auf der Mutter Schoß, ema süles,
на колѣняхъ матери
ich mag nicht, ma ei taha, я не
хочу
zu Haus bleiben, koju jääda, ос-
таться дома
sobald, niipea kui, какъ только
zur Schule, kooli, въ школу
das Glöcklein, kellakene, звонокъ
schlägt, lööb, heliseb, звенитъ
so, siis, тогда
ich greife nach dem Buche, ma si-
rutan oma käe raamatu poole,
я хватаюсь за книгу
der Griffel, riidmel, грифель
ist zurecht gelegt, on tagumisi-
seks valmis pandud, приго-
товленъ для употребленія
daß ich nicht suche, et mul osida
ei oleks, чтобъ мнѣ не ис-
каты

lange, kaua, долго
ich merke auf, ma panen tähele,
я внимаю
damit ich lerne, et ma õpitsin,
чтобы я учился
alles, kõik, всё
drum, darum, sellepärast, для то-
го чтобы
(er) hat mich recht gern, (tema)
armastab mind väga, (онъ)
очень любить меня
ich setze darauf, ma sean selle
peale sihla, я держу на это
парі.

§ 56.

Fleißig, wirt, usin, прилежный
Frisch, Brits, Фритцъ
in seinem Zimmer, omas toas,
въ своей комнатѣ
(er, sie, es) holt, toob, прини-
мать
der Ranzen, ranits, ранецъ

(er) legt, pаnеb, кладёт
auf den Tisch, laua pеale, на
столъ

(er) will, taħab, хочетъ
seine Aufgaben machen, oта üles-
andeid tegema, приготовить
уроки

da, seal, тамъ
schau, waatab, глядѣтъ
lieb, armaš, мѣлое
die Sonne, päitene, солнышко
durch das Fenster, läbi aına, въ
окно

spricht, kõneleb, ütleb, говоритъ
willst du nicht? kas sa ei taħa?
не хочешь ли ты?

lieber, emnem, parem, лучше
im Hofe, õues, на дворѣ
hier draußen, siin väljas, на
дворѣ

nein, ei, нѣтъ
(er) antwortet, waatab, koatab,
отвѣчаетъ

kann noch nicht, ei mõi veel
mitte, не могу ещё
ich will, mina taħan, я хочу
endlich, miimaks, наконецъ
fertig, valmis, готовъ
in den Händen, ranitsasse, въ
руке

(er) springt hinaus, kargab välja,
выбѣгаетъ на дворъ
im Garten, aias, въ саду
(er) lacht, naerab, смѣется
freundlich, sõbralisult, ласково

das Vögelchen, linnufene, птичка
so munter, nii rõõmsaste, такъ
весело.

§ 57.

hinein, sisse, войти
viel lustiger, palju rõõmsam, го-
раздо веселѣе
ich muß, mina pean, я долженъ
still, vaigusi, тихо, смирно

stumm, tummalt, sõnalausumata,
молча

ich hüpfе herum, ma hüppan sinna
ja tänna, я прыгаю кругомъ
brosliig, kentsakas, смѣшной
das Bübchen, poisikene, маль-
чуганъ

dort, seal, тамъ
fortwerfen, kõrvale viskama, бро-
сить въ сторону, отбросить

(er) ruft ihm zu, hüüab temale,
кричитъ ему
vom Baume, puu otjast, съ
дерева

der Junge, pois, мальчикъ
ich wollte nicht, mina ei tahtnud,
я не хотѣлъ

daselbe, seesama; jedašama, то
же самое

schreien, karjuma, кричатъ
Gehe! mine! käi! иди!

Werde klug, saa targaks, стано-
вись умнымъ

zum Hüpfen und Spielen, hüppa-
miseks ja mängimiseks, для
прыганія и игры

die Zeit, aeg, время
genug, küll, küllalt, довольно.

§ 58.

Der Vater, isa, отецъ
die Mutter, ema, мать
das Kind, laps, дитя
die Eltern, vanemad, родители
(sie) sorgen für mich, kannamad
minu eest hoold, заботятся
обо мнѣ

(sie) geben, annamad, даютъ
zu essen, süüa, кушать
zu trinken, juua, пить

(sie) schiken, saadamad, посылаютъ
gehorsam sein, sõnakuulelik olema,
быть послушнымъ

(sie) bilden zusammen, teemad
ühhtekokku, образуютъ вмѣстѣ
die Familie, perekond, семья.

§ 59.

Die Elternliebe, wanemate armas-
tus, любовь родителей
die Kindesliebe, larsfarmastus,
любовь дитяти
wie wohl, fui armas, fui löbus,
какъ хорошо
meinem Herzen, minu südamele,
моему сердцу
heiter, lahte, löbus, веселье
der Sinn, meel, чувства
wenn ich bei meinem Vater bin,
fui ma oma isa juures olen,
когда я у своего отца
sie lieben, nad armastamad, они
любятъ
innig, südamisult, сердечно
ihr, nende, ихъ
fröhlich werden, rõõmsaks saama,
стать весёлымъ
immer, itta, постоянно
stets, alati, всегда
nie, ei ialgi, никогда
betrüben, kurvastama, печалить
das sie sich meiner freuen, et neil
minust rõõm oleks, чтобы они
радовались мною.

§ 60.

Gut, hea südamega, хороший
(er) ging, läks, пошёлъ
einmal, ütsford, однажды
in die Stadt, linna, въ городъ
um sich zu kaufen, endale ostma,
чтобы себя купить
die Spielsache, mänguasi, иг-
рушка
(sie) hatte geschenkt, oli kintnud,
подарилъ
dazu, selle tarvis, для того
einiges Geld, natukene raha,
немного денегъ
unterwegs, tee real, на дорогѣ
er traf zwei Männer, ta sai kahe
mehega koostu, онъ встрѣтилъ
двухъ мужчинъ

arm, waene, бѣдный
der Blinde, pime, слѣпой
der Lahme, lombakas, лонкур,
калъка
auf einem Steine, kivi real, на
камень
(er) kam auf den Knaben zu,
astus poisi poole, подошёлъ
къ мальчику
(er) sagte, ütles, сказалъ
ich habe verloren, ma olen kao-
tanud, я потерялъ
im Kriege, sõjas, на войнѣ
das Bein, jalg, ногá
blind, pime, слѣпой
der Bruder, vend, братъ
welcher niemand hat, kessel kedagi
ei ole, у кого никого нѣтъ
der, kes, кто
helfen, aitama, помогать
(er) wurde gerührt, sai liigutatud,
былъ тронуть
(er) dachte, mõtles, думалъ
wozu? milleks? для чего?
ich brauche, minul on tarvis,
мнѣ надо
(sie) wird sein, saab olema, будетъ
gewiß nicht, mististi mitte, ко-
нечно нѣтъ
böse, kuri, сердитый
ich gebe, mina annan, я дамъ
den Männern, meestele, муж-
чинамъ
(er) zog heraus, tõmbas välja,
вытащилъ
das Beutelschen, kutrufene, коше-
лёкъ
(er) gab, andis, далъ
ihnen, neile, имъ.

§ 61.

Aufrichtig, avalik, сохтлане, от-
кровенный
das Geständnis, süü ülestunnis-
tamine, признаніе
namens, nimega, по имени

(er) sollte, pidi, **долженъ былъ**
für seine Mutter, oma emale,
своей матери
die Milch, piim, **молоко**
holen, tooma, **принести**
(sie) wollte, tahtis, **хотѣла**
die Schwester, õde, **сестра**
durchaus, wägisi, **непремѣнно**
(sie) versuchte, püüdis, katfus,
старалась
der Milchtrug, piimatraus, мо-
лочникъ [люю
mit Gewalt wäginallaga, съ си-
aus der Hand zu nehmen, täest
wõtta, **взять изъ рукъ**
indem, kuna, **въ то время какъ**
(sie) stritten, waidlesimad, спорили
darum, jelleräraft, **изъ за это**
der Krug zerbrach, truuš lats
tatti, **кружка разбѣлась**
beide, mõlemad, **оба**
(sie) fingen an, haffasimad, на-
чали
zu weinen, nutma, **плакать**
da, seal, **тамъ**
(sie) wollte, tahtis, **хотѣла**
teilnehmend, ojamõttis, **сострада-**
тельный
die Nachbarin, naabrina, со-
сѣдка
trösten, trööstima, **утѣшать**
gehet heim! minde soju! **идите**
домой!
jaget! üttele! **скажите!**
eurer Mutter, oma emale, **своей**
матери
ich habe zerbrochen, mina olen
katfi teinud, **я разбѣлъ**
dann, siis, **тогда**
ihr bekommt keine Strafe, teie ei
saa ühtegi karistust, **вы не**
будете наказаны
(er) wischte sich die Augen aus,
ta pühkis oma silmad kuniwats,
вытеръ глаза

(er) sah... an, waatas... otša,
посмотрѣлъ на
das wäre gelogen, jee oleks wale
это было бы ложь
ich sage die Wahrheit, mina üt-
len tõtt, **я скажу правду**
lieber... als, parem... kui,
лучше... чѣмъ
die Strafe, nihtlus, karistus, на-
казаніе
erleiden, kannatama, **терпѣть.**

§ 62.

Was hast denn du? mis sinul siis
on? **что у тебя есть?**
die Schnecke, tigu, **улитка**
das Fellschen, nahakene, **шкурка**
die Maus, hiir, **мышь**
der Sperling, warblane, **воробей**
die Feder, julg, **перо**
der Schmetterling, liblikas, ба-
бочка, **мотылекъ**
die Kleider, riided, **платья**
der Schuh, king, **башмакъ**
die Lust, lust, rõõm, **веселье**
das Leben, elu, **жизнь**
(er) hat gegeben, on andnud,
далъ.

§ 63.

Wie schallt es? tudas tõlab?
какъ звучить?
der Storch, toonefurg, **анистъ**
(er) klappert, plagistab, idgistab,
шлопаеть
die Schwalbe, pääsufene, ла-
сточка
(sie) zwitschert, siristab, **щебѣчетъ**
die Ente, part, **утка**
(sie) schnattert, prääksib, **кря-**
каетъ
die Henne, kana, **курица**
(sie) gackert, kaagutab, **кудах-**
таетъ
der Hahn kräht, kuff laulab,
пѣтухъ поетъ
der Papagei, paragoi, **попугай**

(er) schwagt, lobiseb, болтаетъ
der Pau, mau, paabis, павлинь
(sie) girtt, furistab, воркуеть
die Lerche, löufene, жаворонокъ
(sie) trillert, lööritab, выдѣлываетъ трѣли

der Star, fulbnoff, muß räästas, дроздъ

(er) pfeift, milistab, свиститъ
die Ziege, fits, козѧ

(sie) meckert, möfitab, блеетъ (по козліному)

(er) blöft, määgib, блеетъ
(sie) brüllt, ammuß, мычитъ

(es) wiehert, hirnub, ржётъ
das Schwein, siga, свинья

(er) grünzt, röhib, хрюкаетъ
(sie) miaut, näugub, мяукаетъ

der Wolf, hund, волкъ
(er) heult, hulub, воетъ

der Käier, pörnistas, mardistas, жукъ

(er) summt, sumiseb, жужжитъ
die Grille, fikt, rüsstas, сверчокъ, кузнечикъ

(sie) zirpt, firtsub, чиркаетъ
der Frosch, sonn, лягушка

(er) quakt, maagub, troostsub, квакаетъ

die Schlange, madu, змѧ
(sie) zischt, sijistab, шипитъ

die Tür, usz, дверь
(sie) tnarrt, täästsub, скрипитъ

das Fenster, asen, окно
(es) klirrt, köliseb, звенитъ

die Peitsche, piits, кнутъ
(sie) tnallt, plaktsub, хлопаетъ

der Wagen, wanfer, телѧга
(er) rollt, weereb, wugab, гре-

мйтъ
der Wind, tuul, вѣтеръ

(er) heult, hulub, воетъ
die Flamme, tuleleef, пламя

(sie) knistert, pragiseb, трещитъ
das Wasser, wesi, вода

(es) rauscht, lohiseb, шумитъ
der Donner, piisse müristus, töu, громъ

(er) tracht, kärgatab, rastatab, гремитъ

die Trompete, rasun, труба
(sie) schmettert, hüüab, трубитъ

die Glocke, fell, колоколь
(sie) klingt, köliseb, звонитъ

die Saite, (pili-) teel, струна
(sie) töönt, heliseb, звучитъ

die Rede, söne, разговоръ
(sie) schallt, kölab, раздаётся

das Herz, süda, сердце
(es) klopft, tustsub, стучитъ

die Uhr, urt, fell, часы
(sie) tickt, tistsub, тикаетъ

(sie) schlägt, lööb, ударяетъ.

§ 64.

Mit dem Knochen, sondiga, костью

(er) hat gefunden, oli leidnub, нашёлъ

(er) lief, jooffis, бѣгалъ
mit demselben, temaga, съ нимъ

über eine Brücke, ühe silla üle, черезъ мостъ

schmal, fittas, узкій
(er) schaute, maatas, смотрѣлъ

ins Wasser, wette, въ воду
(er) glaubte, arwas, uskus, думалъ

einen anderen, ühte teist, другую
sehen, nägema, видѣть

er schnappte nach jenem Knochen, ta napsas teise sondi järele, онъ

хватился за другую кость
(er) ließ fallen, lastis tustuda, выпустилъ

den seinigen, enese oma, своё
(er) hat sich betrogen, on ennast

petnub, обманулъ себя
selbst, ise, самъ

sei genügend! ole piisuga rahul
довольствуйся малымъ

sonst, muidu, а то
du verlierst, sina kaotab, ты по-
теряешь.

§ 65.

Der Hausvogel, kodulind, до-
машняя птица
bekannt, tuttav, знакомый
ich kenne, mina tunnen, я знаю
(er) hat bei sich, (temal) on kaas-
sas, у него съ собой
doch, siisgi, всётаки
(er) kammit sich, kammib einaest,
причёсывается

(es) trägt, kannab, но́ситъ
auf dem Kopfe, pea peal, на го-
ловѣ

es hat keine Haare, temal ei ole
juukseid, онъ не имѣетъ во-
лосъ

die kleinen Mädchen, tütrufutesed,
маленькія дѣвочки

an den Füßen, jalgade küljes,
на ногáхъ

der Sporn, kannus, шпóра

der Reitersmann, ratsamees,
всадникъ

die Sichel, sirp, серпъ

(es) schneidet, lõikab, рѣжетъ

das Gras, rohi, трава

(es) badet sich, supleb, купáется
bisweilen, mõnikord, ма́жестъ

иногда

im Wasser, mees, въ водѣ

sondern, vaid, а

im Staube, tolmu, въ пыли

um Mitternacht, kesköö ajal, въ
полночѣ

es ist noch zu früh, on alles liig
maga, ещё очень рано

wenn es Morgen wird, kui hom-
mil satte jõuab, когда наста-
нетъ утро

(es) weckt auf, äratab üles, разбú-
дить [люди]

die Leute, inimesed, ра́шмасъ,

es ist nicht mehr..., ei ole
enam..., больше нѣтъ
bei Tage, päeva ajal, днёмъ
(es) geht umher, käib edasi ja
tagasi, ходи́ть назадъ и
вперёдъ

stolz, uhfeste, гордо

(es) raßt auf, paneb hoollega tähele,
замѣча́етъ

ob es regnen will, kas vihma
tulemas on, бу́детъ ли дождь
wieder, jälle, опять.

§ 66.

Wenn, kui, когда [пáется

(es) erwacht, ärtab üles, просы-
 guten Morgen! tere hommikut!
 съ добрымъ утромъ

der Sonnenschein, päikese raiste,
свѣтъ сол́нца

du schaust in mein Fenster herein,
sina waatab minu aknast sisse, ты
гляди́шь въ моё окно́

(sie) sind aufgewacht, on üles
ärrganud, просну́лись

(sie) haben gebracht, on toonud,
принесли́

still, vaikne, тихи́й

die Nacht, öö, ночь

der Schöpfer, Looja, Создáтель

der Dank, tänu, благодар́ность

ihm danken, teda tänama, его
благодари́ть

geschwind, tuttu, кúресте, про-
вóрно, скóро.

§ 67.

Die Taube, kui, голу́бъ

die Biene, mesilane, пчела́

das Bienschchen, mesilakesene,
пчёлка

(es) fiel, kukkus, упáль

in einen Bach, vaaſse, въ ручей
sah, nägi, ви́дѣль

von oben, ülevalt, съ вѣрху

brach, murdis, порва́ль

das Blättchen, lehesene, листóчекъ

von der Taube, lehthoone küljest,
отъ бесѣдки
(sie) warf es ihm zu, (ta) wis-
tas selle tema poole, (она)
бросилъ ego ей
(es) schwamm, ujus, плыль
danach, selle järele, за нимъ
(es) hali sich, upitas (aitas) en-
nast, выбралась [ручья
auf den Bach, ojašt wälja, изъ
nach kurzer Zeit, natusese aja
pärašt, черезъ маленький
промежутокъ времени
in Frieden, rahulikult, спокойно
auf der Taube, lehthoone peal,
на бесѣдкѣ
hat den Hahn auf sie gespannt,
oli kuse tema peale wiina
tõmbanud, натянулъ на него
курокъ

tam, tuli, пришлѣ
pidi, jupsti, шмыкъ
istach, torfas, ужалила
in die Hand, täesfe, въ руку
puisti! põmm! пифъ!
der Schuss ging daneben, laeng
läts mõõda, выстрѣль по-
летѣль мимо (промахнулъся)
wem dankte sie ihr Leben? sellele
mõlgnas ta tänu oma elu eest?
кому она должна быть
благодарной за свою
жизнь?
dankbar, tänuilis, благодарный.

§ 68.

Das Taubchen, tuisene, голубка
einmal, üksford, однажды
(sie) ging, läts, пошла
mit ihren Kindern, oma lastega,
со своими дѣтьми
hinaus, wälja, на дворъ
um... Futter zu bringen, toitu
wiina, нести кормъ
(sie) sahen zu, waatasiwad pealt,
глядѣли

mit Vergnügen, rõõmuga, съ
радостью
(sie) streute aus, puistas wälja,
высыпала
(sie) flogen herbei, lendasiwad
juurde, прилетѣли
mit den Schnäbelchen, nokafestega,
съ клювиками
(sie) pickten auf, nokitsesiwad
maast ära, клевали
ein paar Körnchen, mõni tera-
sene, нѣсколько зѣрнышекъ
(sie) hatten aufgedickt, oliwad
maast ära nokkinud, поклевали
(sie) erhoben, tõstiwad, подняли
das Köpfchen, peatene, головка
zum Himmel, taewa poole, къ
небу
(sie) blickten auf, waatsiwad üles
poole, смотрѣли на верхъ
(sie) fragten, küsisiwad, спросили
(sie) antwortete, kostis, отвѣтила
sie sehen empor, nad waatasiwad
ülesse, они смотрѣютъ на
верхъ [Богу
zu Gott, Sumala poole, къ
im Himmel, taewas, на небѣ
von dem, selle täest, отъ когô
die Gabe, anne, даръ
(sie) kommen tulewad, при-
ходятъ
sie danken, nad tänawad, они
благодарятъ
für ihre Nahrung, oma toidu eest,
за свой кормъ
ihir müßt, teie peate, вы должны
für Speise und Trank, söögi ja
joogi eest, за кушанье и
питьё.

§ 69

Das Salz, sool, соль
(er) war beladen, oli soormatud,
былъ нагруженъ
durch einen Bach, ojašt läbi,
черезъ ручей

(er) glitt aus, tema jalad libiseji-
wad, eгó нóги посколь-
зну́лись

(er) fiel zu Boden, tuffus maša,
упа́ль

er hatte sich erhoben, ta oli üles
tõusnud, онъ подня́лся

(er) bemerkte, pani tähele, за-
мѣти́ль

die Last, koorem, нóша
um vieles leichter, palju terge-
maks, мнóго лёгче

(sie) war geworden, oli läinud,
ста́ль

darüber, selle üle, éтому
gar sehr, üpris mäga, üliväga,
очень

so willst du... nõnda tahad
sa..., такъ хочешь ты...

öfter, sagedamalt, ча́ще
der Sach, kott, мѣшóкъ
gar nicht, mitte sugugi, ни-
ско́лько

schwer, raste, тяжё́лый
denn, sest, потому́ что
der Schwamm, wamm, губка
leichter machen, fergitama, облег-
чи́ть

(er) legte sich, heitis ennaft, ло-
жи́лся

absichtlich, meeleaga, намѣ́рено
aber, aga, но

(sie) sopen sich voll, imejivad
ennaft täis, вса́сывались

(sie) wurden schwer, läksivad ras-
feks, стали тяжё́лыми
aufstehen, üles tõusta, встава́ть
jämmerlich, halebal kombel, пе-
ча́льнымъ образомъ
ertrinken, ära uppima, утону́ть.

§ 70.

Die Haustiere, koduloomad, до-
машни́я живóтныя
ich hate gesehen, ma olen näinud,
я ви́дѣль

wer kennt noch andere... kes
tunneb veel teisi... кто зна́етъ
еще други́хъ...

(sie) nützen, saadavad kasu, при-
но́сятъ по́льзу

(es) zieht, veab, та́щить
der Wagen, wanker, телѣ́га
der Pflug, saht, ader, сох́а, плугъ
die Wolle, vill, шерсть
zu Strümpfen, tussade tarvis,
для чу́лковъ

(sie) legen Eier, munewad, кла-
ду́тъ яй́ца

wir essen, meie sööme, мы ку-
шае́мъ

(sie) füttern, söödamad, ко́рмить
nützlich, kasulik, по́лезный

(sie) halten, peavad, де́ржать
man nennt sie, neid nimetatakse,
ихъ называ́ютъ.

§ 71.

Die Fliege, kärblane, му́ха
die Zungen, rojad, дѣ́тки
der Honig, mesi, ме́дь
der Wein, (marja-) viin, вино́
das brennende Licht, põlev küü-
nal, горя́щая свѣ́ча
vor... nehmt euch in acht, hoidke...
eest, остерега́йтесь
ei! mis! что!

jüß, magus, сладкі́й

(sie) aß, sõi, ѣ́ла

(sie) blieb hängen, jäi ripuma,
повѣ́сла

mit den Füßen, jalgu pidi, но-
га́ми

baran, selle külge, къ э́тому

(sie) nippte, maitset pisut, нип́сасъ,
пи́ль немно́го

(sie) war berauscht, jäi joobnult,
ста́ла пьяно́й

(sie) ertrank, uppus ära, утону́ла
(sie) flog, lendas, летѣ́ла
gegen die Flamme, tuleleegi vastu,
къ пла́мени

(sie) verbrannte, pōles āra, ego-
pōla
so geht es, nōnda lāheb lugu,
такъ случится
wenn . . . nicht hören, sui . . . ei
kuule, когдā . . . не слү-
шаютъ.

§ 72.

(es) frist, söbb, kúpaetъ
der Hafer, faer, овёсь
der Klee, ristifhein, клéверъ
das Heu, hein, сѣно
wenn . . . gefüttert und geruht
wird, sui . . . söbdetafse ja
ruhastafse, когдā кóрмьтъ
и чйстятъ

das Haar, farm, шерсть
glatt, file, гладкйй
glänzend, läifiro, hiiigam, бле-
стящйй

der Schweif, jaba, хвостъ
die Mähne, laff, грйва
schwach geträufelt, rifut fāhar,
немного кудрявая

werden mit Eisen beschlagen, rau-
tatafse, подкóвыываютъ
damit es gehen kann, et ta fāia
wōifs, чтóбы онъ могъ хо-
дить

steinige, fivine, каменйстая
glatt gefroren, libedafs fūlmanud,
гладко замерзавшая

(es) trägt, kannab, нóсйтъ
(es) zieht, weab, тáщйтъ
der Schlitten, sadn, сáни
der Pflug, sahst, ader, сохā, плугъ
die Egge, āfe, боронā
verständlich; mwifstif, понимаю-
щйй, смышлѣнный

(sie) laden auf, ranewad peale,
нагружаютъ

mehr, enat, бóльше

(sie) schlagen nie, (nad) ei löb
kunagi, не ударяютъ

mit der Peitsche, piitsaga, кну-
тóмъ

(es) fühlt, tunneb, чýвствуетъ
der Schmerz, walu, боль.

§ 73.

Das Kind, jarmelajas, рога́тое
живóтное, скотйна

der Ochse, hārg, волъ, быкъ
das Kalb, wafstas, телёнокъ
der Körper, leha, тѣло

mit Haaren bewachsen, farmadega
taetud, покрьтъ шерстью

dicke, jāme, pafs, толстый
breit, lai, ширóкий

der Hals, fael, шёя

der Leib, leha, fere, тýловище

der Schwanz, jaba, хвостъ

das Bein, jalg, ногā

statt der Füße, jalgade asemel,
вмѣсто ногъ

gespaltene Klauen, löhtifed jōrad,
раздѣльные копыта

am Kopfe, pea fūljes, на головѣ

das Horn, farm, ро́гъ

das Auge, film, глазь

das Ohr, fōrw, ýхо

das Maul, löwad, fūu, мóрда

weit, awar, ширóкий

die Nasenlöcher, ninafōōrmed,
нóздри

die Stimme, heaf, гóлосъ

sie muhen, nad teewad mu-u,
онѣ дѣлаютъ му-у

(sie) brüllen, ammuwad, мычātъ

der Nutzen, faju, пóльза

bei sich, enda juures, у себя

das Futter, toit, кормъ

man füttert diese, neid söbdetafse,
ихъ кóрмьтъ

das Stroh, öled, солóма

man tränkt sie, neid joobetafse

ихъ пóятъ

von der Kuh, lehmalt, отъ ко-
рóвы

man bekommt, saadafse, полу-

der Brei, puder, каша
der Kasse, koshwi, кофе
der Käse, juust, сыр
wenn... geschlachtet sind, kui...

tapetud on, когда... убиты
das Fleisch, liha, мясо
die Haut, (parfimata) naht, кожа
(er) gerbt, pargib, дубить
der Gerber, partsepp, кожев-
никъ

der Knochen, luu, kōnt, кость
(sie) werden benutzt, tarmitatakse,
употребляютъ
deshalb, jelleräraft, поэтому.

§ 74.

Sanft, waga, тихий

(es) beißt, hammustab, кусаетъ

(es) stoßt, puksab, kaetab jar-
wedega, бодаетъ рогами

weich, rehne, мягкий

warm, joe, тёплый

(er) ist bedeckt, on kaetud, по-
крытъ

(sie) wird abgeschoren, pügatakse,
niidetakse ära, стригаютъ

(sie) wird verwendet, tarmitatakse,
употребляютъ

zu Strümpfen, juskadeks, для
чулокъ

zu Handschuhen, sinnasteks, для
перчатокъ

das Fleisch vom Schaf, lamba
liha, овечье мясо, баранина

der Braten, praad, fürsis, жар-
кое

der Darm, soolikas, кишкa
(sie) werden gedreht, teerutatakse,
скручиваютъ

die Saite, teel, струна

für die Violine, wiuli tarwis,
для виолончели

also, jelleräraft, поэтому

das Zunge vom Schafe, lamba roed,
дѣтёнышъ овцы

das Lamm, tass, ягнёнокъ

(es) hüpfet umher, hüppab ringi
прыгаетъ кругомъ

auf der Weide, tarjamaal, на
пастбищѣ

(es) leckt, latub, лижетъ

das Salz, sool, соль

das Schreien, tarjumine, крикъ

das Blöken, määgimine, бляенье.

§ 75.

Das Huhn, kana, курица

(sie) laufen umher, jootsewad sin-
na ja tännä, бѣгаютъ туда
и сюда

(sie) sehen gar niedlich aus, on
wäga tenad näo poolest, вы-
глядятъ очень милыми

bunt, kirju, пестрый

das Federkleid, juletuub, оперенье

am besten, kõige paremine, луч-
ше всего

mir gefällt, mulle meeldib, мнѣ
нравится

er schreitet einher, ta sammub,
онъ шагаетъ

(er) ruft, kutsub, зовётъ

(er) findet, leiab, находитъ

etwas zu fressen, midagi südda-
wat, что-нибудь съѣстное

ist er satt, on tema kõht täis,
когда онъ сытъ

so, siis, тогда

(er) fliegt, lendab, летитъ

der Zaun, aed, заборъ

das Dach, katuz, крыша

(er) schlägt mit den Flügeln, we-
hib tiibadega, машетъ крыль-
ями

laut, waljuste, громко

nach ehe, veel enne kui, еще
раньше чѣмъ

die Sonne geht unter, päitene lä-
heb looja, солнце заходитъ

das Hühnervoll, kanade-perre,
куриное семейство

(es) begibt zur Ruhe, läheb puh-
tama, идѣть отдыхатъ
mit Tagesanbruch, toidu ajal, на
зарѣ
in seiner Sprache, omal keelel,
на своёмъ языкѣ
die Morgenröthe, hommiku-
tund, утренній часъ
das Gold, kulb, золото
der Mund, suu, ротъ
der Nutzen, kasu, польза
was habt ihr gutes getan? mis
head olete teie teinud? что
вы сдѣлали хорошаго?
ich bewache, mina waltwan, я
стерегү
ich fange, mina püüan, я ловлю
es wiehert, hirnud, ржётъ
ich ziehe, mina wean, я тащү
(sie) brummt, ümiseb, мычитъ
(sie) meckert, möstatab, блеётъ
(er) schmeckt, maitseb, вкусно
(es) grunzt, rõhüb, хрюкаетъ
das Fleisch, liha, мясо
das Blut, veri, кровь
das Schäschen, lambufene, овеч-
ка
(es) blöft, määgib, блеётъ
ich schaffe, mina muretsen, я до-
бываю
das Zeug, riie, матерія
das Ganslein, hanifene, гусенька
(es) schnattert, kaagatab, гог-
четъ
ich dorfe weich, mina torin reh-
mets, я набиваю мягкимъ
das Bettchen, woobifene, кро-
ватка
die Henne, kana, курица
(sie) gackert, kõdrutab, кудахтаетъ
ich bringe herzu, ma toon juurde,
я принесу
(sie) girrt, kuristab, воркуетъ
du bratest, sina praed, (küpsetab),
ты жарить.

§ 77.

Einst, ükskord, однажды
mit dem Huhn, kanaga ühes, съ
курицей
zum Teich, tiigile, къ пруду
am Ufer, kaldal, на берегу
auszurufen, wälja puhama (et
puhata), отдыхатъ
o weh! oh häda! о горе!
mit Bangen, kartusega, хитмуга,
съ ужасомъ
von weitem, kaugelt, eemalt, съ
далека
(er) kam gegangen, tuli aeglasel
sammul, пришёлъ медлен-
нымъ шагомъ
der Fuchs, rebane, лисица, лиса
(sie) war nah, oli ligidal, была
близко
für sie, temale, для нея
gleich, warsti, schon, сейчасъ
die Rettung, peasmine, спасеніе
wie wird's dem Hühnchen gehen?
kudas saab kanakesega lugu ole-
ma? какъ будетъ дѣло съ
курочкой?
rings, ümberringi, кругомъ
(es) seufzt, ohfab, вздыхаетъ
mir droht, mulle ahwatgab, мнѣ
грозить
sicher, kindel, вѣрный
der Tod, surm, смерть
wer hilft? kes aitab? кто помо-
жетъ?
die Not, häda, бѣда
ich kann nicht, ma ei wõi, я не
могу
schwimmen, ujuma, плавать
fliegen, lendama, летать
weit, kaugale, далеко
böse, kuri, сердитый
es wird mich kriegen, ta tabab
mind sinni, онъ схватить
меня
flug, tart, умный

flieg! lenda! летай! летй!
 setze dich! ietu! сядь!
 der Rücken, selg, спинá
 die Flucht muß uns glücken, pō-
 genemine peab meil dñnelisult
 torba minema, бѣгство дол-
 жно намъ удáстся
 nah, ligibal близко
 (sie) ist davon geschwommen, on
 (saugale) ára ujunub, уплыль
 далекó
 bevor, enne fui, рáньше чѣмъ
 herangefommen, ligibale jōubnub,
 подошёлъ.

§ 78.

Ich bitte dich, ma palun sind,
 я прошу тебя
 führe nicht an! ára puubuta!
 не трóгай!
 das Nest, pesa, гнѣздо
 sieh nicht hin! ára maata sinna
 poole! не смотри въ эту
 stóronu!
 es liegen darin, temaš on, въ
 нѣмъ лежать
 die werden erschrecken, neeb soš-
 kumad, они пугáются
 (sie) werden schreien, haškamad
 kisenbama, начнѹтъ кричáть
 ängstlich, kartlisult, боязливо
 wohl, küll, хорошó
 doch, siisgi, всѣтаки
 er stand still, ta jeišis paigal,
 стояль тихо, смѣрно
 behutsam, ettematlisult, осто-
 рóжно
 von fern, eemalt, kaugelt, из-
 дали
 da kam... zur Ruhe, siis jai...
 ruhete, тогда... успокои-
 лась.

§ 79.

Der Löwe, lōwi, левъ
 die Maus, hiir, мышъ
 der Rücken, selg, спинá

eines schlafenden Löwen, ühe
 magama lōwi, одногó спя-
 щаго льва
 (sie) lief hin und her, jooffis ebasi
 ja tagasi, бѣгалъ вперёдъ
 и назадъ
 (er) wachte auf, ártas üles, про-
 снѹлся
 (er) ergriff, tabas finni, схва-
 тиль
 mit seinen Tazen, oma šappadega,
 своими лапами
 gnädig, argmuline, мѣлостивый
 (es) bat, palus, молился
 das Mäuschen, hiirefene, мышка
 laß mich! laße mind! пустите
 меня
 schlecht, halb, плохóе
 der Wissen, suutais, palufene, ку-
 сóкъ
 hochwürdig šorgeamuline, много-
 уважаемый
 der Magen, šōht, живóтъ
 laß! jooffe! бѣги!
 komm mir nicht in den Weg!
 ára tule mulle tee peal ette!
 не попадайся мнѣ на путй
 nach einiger Zeit, mōne aja pā-
 rašt, черезъ нѣсколько врѣ-
 мени
 (er) war geraten, oli šogemata
 šattunub, нечаянно попался
 das Netz, wōrt, сѣти
 aus welchem, millejt, изъ котó-
 роу
 die Stärke, jōub, сйла
 retten, peastma, спасáть
 denn, jest, потому что
 doch, siisti, ometi, всѣтаки
 stärker als er, temast tugewam,
 сильнѣе его
 die Angst, hiir, страхъ
 (er) brüllte, mōiras, рычáль
 (sie) lief herbei, jooffis juurbe,
 прибѣжала

(sie) begann, haſſaſ, algaſ, ná-
чала
nagen, nárima, грызть
(ſie) hatte zerbiſſen, oli tatſi ham-
muſtanud, разгрызла
(er) beſam, ſai, получилъ
frei, lahti, waba, ſвободно
vollendſ, táieſte, ſовсѣмъ
ſich befreien, ennaſt wabaſtama,
освободиться.

§ 80.

Das lateiniſche Alphabet, Ladina
teele táheſtiſ, латинскій ал-
фавить.

§ 81.

1) Das Ding, aſi, предметъ
der Schnee, lumi, снѣгъ
weiſ, walge, бѣлый
der Dien, aſi, пѣчка
heiſ, palam, жаркая
der Eſel, eeſel, осѣль
grau, haſſ, сѣрый
die Luſt, õht, вѣздухъ
blau, ſinine, синій
der Hahn, tuſt, пѣтухъ
bunt, ſirju, пѣстрый
der Ball, paſſ, мячикъ
rund, õmmargune, круглый
das Eis, jaa, лёдъ
kalt, kũlm, холодный
der Greiſ, rauſ, wanaſmeeſ, ста-
рый
alt, wana, старый
die See, meri, море
tief, ſũgam, глубокое
der Strich, joon, черта
ſchief, kũwer, кривая
die Art, firmeeſ, топоръ
ſchwer, raſte, тяжёлый
das Glas, klaaſ, стаканъ
leer, tũhi, пустой
2) die Gans, hani, гусь
dumm, rumal, глупый
der Fiſch, kala, рыба
ſtumm, tumm, ſeeletu, нѣмая

der Aal, angerjaſ, угорь
glatt, libe, ſкольскій
die Fliege, tárbiane, мѣха
matt, rammetu, idetu, слабая
der Rand, aar, weer, край
ſchmal, ſiſjaſ, узкий
der Baum, puu, дѣрево
kaſhl, paljaſ, голое
der Roſt, tuub, кафта́нъ, юбка
breit, lai, широкій
der Weg, tee, доро́га
weit, ſauge, piſſ, далѣкая
die Straſe, tánam, uulitſ, у́лица
lang, piſſ, дли́нная
die Bank, pint, скаме́йка
kurz, lũhiſene, короткая
der Bettler, ſerjuſ, ſant, ни́щій
arm, waene, бѣ́дный
die Stube, tuba, ко́мната
warm, ſoe, тѣ́плая [си́ца
3) der Fuchſ, rebane, ли́са, ли-
ſchlau, kawal, хитрая
die Bürſte, hari, щѣ́тка
rauſ, ſare, шероховатая
das Reiſt, peſa, гнѣздо
klein, waiſene, ма́ленькое
das Tuch, ſalew, сукно́
ſein, peeniſene, то́нкое
das Schwein, ſiga, сви́нья
ſett, raſwane, rammuſ, жи́рная
das Bett, woodi, кровáть
weich, pehme, мя́гкая
ſchwũl, raſte (hingata), тяжело́
das Meer, meri, мо́ре
kũhl, jaſe, прохладно́
das Waſſer, weſi, вода́
klar, ſelge, прозра́чна
dein Wort ſei wahr! ſimu ſõna
olgu tũſine! твоѣ́ сло́во до
бу́детъ пра́вда
er ruht nimmer, tema ei ruhta
iaalgi, онъ́ нико́гда не от-
дыхаетъ.

§ 82.

1) Tun, tegema, дѣ́лать

frähen, laulma (fuff) пѣтъ
 der Wind, tuul, вѣтеръ
 wehen, puhuma, дуть
 das Auge, silm, глазъ, око
 weinen, nutma, плакать
 die Sonne, päitene, солнце
 scheinen, päitma, свѣтить
 der Vogel, lind, птица
 singen, laulma, пѣтъ
 die Glocke, tell, колоколъ
 klingen, sõlama, helisema, звенѣть
 das Ohr, kõrw, ухо
 lauschen, (terawaste) kuulama,
 слѣшать

das Regen, wiim, дождь
 rauschen, kohjema, шумѣть
 die Ahre, wiljapea, колось
 nicken, noogutama, наклоняться
 die Henne, kana, курица
 picken, nokkima, клевать
 die Taube, tui, голубь
 girren, kurrutama, ворковать
 das Fenster, aken, окно
 flirren, sõlisema, terisema, звонить
 2) entchlüpfen, täest ära lipjama,
 ускальзывать

der Sperling, warblane, воробей
 hüpfen, hüppama, прыгать
 die Ente, pari, утка
 schwimmen, ujuma, плавать
 die Ziege, kits, коза
 flimmen, gonima, лазить
 das Ei, muna, яйцо
 zerbrechen, tatki minema, раз-
 биваться

die Nadel, nõel, игла
 stechen, tortima, колоть
 die Spinne, ämblik, паукъ
 spinnen, tetrama, прядти
 das Wasser, wesi, вода
 rinne, jookama, течь
 summen, pirisema, пищать
 der Käfer, põrnik, marbil, жукъ
 brummen, põrisema, жужжать
 die Raçe, kass, кошка

frähen, küünistama, kriimustama,
 царапать
 das Mädchen, tüdruk, дѣвушка
 schwagen, lobisema, болтать.

§ 83.

Die Höflichkeit, wiisatus, aus-
 passit olef, вѣжливость
 (er) wurde geschickt, saadeti, по-
 слали

von seinen Eltern, oma wanemate
 poolt, своими родителями
 zu andern Leute, teiste inimeste
 juurde, къ другимъ людямъ
 im ... auszurichten, ... toime-
 tama, исправлять

an die Stubentür, toa-usse ette,
 къ дверямъ комнаты

(er) nahm ab, wõttis maha, снялъ

(er) klopfte an, koputas ufse peale,
 постучалъ

leise, tajakeste, тихо́нько.

wartete, ootas, ждалъ

bis man rief, kuni hüüti, пока

закричали, крикнули

herein! jässe! войти!

dann erst, siis alles, тогда только

trat ein, astus jässe, вошёлъ

bescheiden, alandlifuld, скромно

grüßte, teretas, здоровался

freundlich, lahtesti, ласково

sprach, kõneles, rääkis, говорилъ

langsam, pissamisi, аeglaselt,

медленно

deutlich, selgeste, ясно

zu den Leuten, inimestega, съ
 людьми

dabei, jesse juures, при этомъ

(er) sah, waatas, смотрѣлъ

ins Gesicht, näkku, otša, въ лицо

hörte zu, kuulas pealt, слѣшалъ

aufmerksam, tähelepanelisult, вни-
 мательно

(sie) antworteten, wastasivad,

отвѣчали

wenn er einem Bekannten begeg-

nete, fui ta mōne tuttarwaga
toſſu ſai, когда онъ вст-
рѣтилъ какогонибудъ зна-
комаго

artig, miſſaſaſte, учтиво
(er) bekam, ſai, получилъ
der Apfel, dun, яблоко
ein Stück Kuchen, tüſſt ſooti, ку-
сокъ пирожнаго

das Geſchenk, ſingitus, anne, по-
дарокъ

(ſie) hatten lieb, armaſtaſiwad,
любили

weil, jeſt et, потому что
höſſlich, auiptaſſit, вѣжливый.

§ 84.

Der Apſelforb, ðunatorm, кор-
зинка съ яблоками

(er) ging, läſs, пошѣлъ
um... abzuholen, et... ſaafa
wōtta, чтобы взять съ со-
бой

ſah er keinen... ei näinud ta
ihſtegi, не видѣлъ онъ ни-
кого

wohl aber, füll aga, но всётаки
bemerkte er... ſtehen, nägi ta...
ſeiſwat, замѣтилъ онъ...

ein Korb voll Apfel, ſormi täis
ðuni, корзинку полную
яблоками

(er) dachte, mōtles, думалъ
bei ſich, iſeeneſes, про себя
näher hinzu, ligemale, ближе

(er) ſah an, ſilmittes, глядѣлъ
begierig, himuliſult, жадно

(er) griff nach dem Korbe, äigas
ſormi järele, (онъ) хватился
за корзину

(er) langte hinein, piſtis tæ ſiſe,
всунуть руку

recht, ðige, вѣрно
ich darf nicht, mina ei tohi, я
не смѣю

wenn mich... niemand ſieht, fui

mind... ſeegi ei näe, когда
меня... никто не видитъ
er weiß, tema teab, онъ знаетъ
(er) ließ ſtehen, jättis ſeiſma,
оставилъ въ покое

(er) wollte, tahtis, хотѣлъ
halt! pea! ſтой!

bleib! jää raigale! остановись!
jemand, ſeegi, кто-то

heftig, ſangeſte, очень

(er) erſchrak, ehmatas, испугался

(er) blieb ſtehen, jai ſeiſma, оста-
новился

(er) trat... auf ihn zu, aſtus...
tema poole, подошѣлъ...
къ нему

der hinter dem Ofen geſeſſen, ſes
ahju taga oli iſtunud, кто
сидѣлъ за печкой

fürchte dich nicht, ära ſarba, не
бояся

du haſt vor Augen gehabt, ſul
on ſilmade ees olnud, у тебя
былъ передъ глазами

nimm! wōta! бери, возьми!

einſtecken, taſtusſerapema, класть
въ карманъ

merke! pane tähele! замѣть!

fürs ganze Leben, terweſs eluajats,
на всю жизнь

ſieht zu, waatab reaſt, глядѣть.

§ 85.

Die Schweſter, ðde, сестра
die hieß, teda nimetati, её звали

(ſie) ging fort, läſs ära, ушла

(ſie) mußte, piði, должна была

bleiben, jääma, остаться

auf ſie acht geben, tema järele

waatama, за ней смотрѣть

(ſie) nahm, wōttis, взяла

das Schweſterchen, ðelene, сест-
ричка

auf den Schoß, jülle, на колѣни

(ſie) ſchläferte ein, uinutas ma-
gama, усыпала

(sie) lag, lamaš, oli pitali, ле-
жала

das Bettchen, woodifene, кро-
ватка

(sie) schlief, magas, спала
der Nachbar, naaber, üleaedne,
сосѣдъ

die Tochter, tütar, дочь
wir wollen gehen, lähme, пой-
дѣмъ

mit dir, sinuga ühes, съ тобою
fort, (tobust) ära, изъ дому
ei was! oh ei! о нѣтъ!

(sie) meinte, armas, думала,
полагала

da kannst du wohl mitgehen,
sellepärast wõib ja küll kaasa
tulla, поэтому можешь итти
вмѣстѣ

das darf ich nicht, seda ma ei
tohi, этого я не смѣю

(es) konnte, wõiks, можетъ
unterdessen, waheajal, между
тѣмъ

aufwachen, üles ärkama, про-
снѣуться

oder gar, wõi foguni, или даже
fallen, kuttuma, упасть
gehe! mine! иди!

allein, üksi, одна

ich bleibe hier, mina jään siia,
я останусь здѣсь

sie blieb, tema jäi (raigale), она
осталась.

§ 86.

Die Maus, hiir, мышь
hat genommen, on wõtnud, взяла
zu sich, enda juurde, къ себѣ
hat sich eingefunden, on ilminud,
явилась

ohne Einladung, ilma kutseta, безъ
приглашенія

von selber, iseenejest, само собой
es wäre, tema oleks, оно было
бы

ganz niedlich, päris tena, очень
мило

die Gesellschafterin, jelsiline, ком-
паньонка

wenn sie nicht hätte, kui tal ei
oleks, когда у нея не было

fahl, paljas, голый
der Ringelschwanz, kõngasšaba,
кольчатый хвостъ

und nicht... an... umher naschte,
ja mitte — külest siit ja sealt
ei niipaks, не хваталъ бы
кругомъ

gar so viel, nii wäga palju, такъ
много

die Butter, wõi, масло
der Käse, juust, сыръ

der Speck, peff, жиръ
der Kuchen, koof, пирогъ

das Brot, leib, хлѣбъ
(sie) fürchten sich vor, kardamad,
боятся

freilich, siiski, все-таки
mehr als, rohkem kui, больше
чѣмъ

(es) tut keinem... etwas zu leide,
ei tee ühelegi... midagi raha,
никому не дѣлаетъ... зла

furchtjamer, arglikum, трусли-
вѣ

der Hase, jänes, заяцъ
leiser tritt, tšajane aste, тихий
шагъ

auf den Fußboden, põrandale,
по полу

(er) erschreckt, kohutab, hirmutab,
пугаетъ

heftig, tangedsti, сильно
die schönsten Leckerbissen, kõige
paremad maiustused, самые ла-
комые кусочки

(es) läßt liegen, jätab sinna raiia
оставляетъ на мѣстѣ

über Hals und Kopf, üle pea ja
taela, кувыркомъ

ihrem Boche zueilt... oma augu
 poole ruttab... къ своей
 нѡрѣ спѣшитъ
 der grōßte Feind, kõige suurem
 vaenlane, наибольшій врагъ
 (sie) sucht auf, otsib üles, ищетъ
 ohne Geheiß, ilma käsimata,
 безъ приказанія
 überall, igal pool, вездѣ
 der Boden, põnn, чердакъ
 der Keller, keller, подвалъ
 die Scheune, küün, сарайъ
 der Stall, tall, laut, хлѣвъ ко-
 нюшня.

§ 87.

Die Grille, tilk, сверчокъ
 der Ameise, sipelgas, муравей
 bei strenger Kälte, pakasel ajal,
 въ сильномъ морозѣ
 die Nachbarin, naabrinna, сосѣдка
 Frau Nachbarin, naabri-emand,
 госпожа сосѣдка
 leicht, laenake, одолжите
 doch, ometi, всё-же
 einige Speisen, mõnda sööki, нѣ-
 которыя кушанья
 der Hunger, nälga, голодъ
 nichts zu essen, pole midagi süüa,
 нѣчего кушать
 hast du nicht gesammelt? kas sa
 ei ole kogunud? что ты не
 собирала?
 für den Winter, talve jaoks, для
 зимы (на зиму)
 ich hatte keine Zeit dazu, mul ei
 olnud selle tarvis aega, у
 меня не было для этого
 времени
 keine Zeit? ei olnud aega? не
 былъ времени?
 Frau Grille, tilgi-emand, гос-
 пожа сверчокъ
 was hast du zu tun gehabt? mis
 sul on teha olnud? что-же
 тебѣ было дѣлать?

ich habe gesungen, ma olen laul-
 nud, я пѣла
 habe musiziert, olen muusikat tei-
 nud, дѣлала музыку
 erwiderte, vastas, возразила
 nun gut, hea küll, ну хорошо
 (sie) ließ sich vernehmen, lastis
 ennast kuulda (ütles), дала
 себя слышать (сказала)
 so magst du, siis võib sa, такъ
 можешь ты
 tanzen, tantsima, танцовать
 soll auch nicht, ei pea sa mitte,
 не должно и.

§ 88.

Der Hammer, haamer, wasar,
 молотокъ
 der Nagel, nael, гвоздь
 die Zange, tangid, клещи
 das Brett, laud, доска
 ichlagen, löbma, ударить
 (er) wollte sich das nicht gefallen
 lassen, ei tahtnud seda sallida,
 не хотѣлось нравиться
 nimmermehr werde ich gehen,
 ilmasgi ei lähe ma, никогда
 не пойду я
 (er) schlug ihn auf den Kopf, löi
 temale pähe, ударилъ на
 голову
 derb, tugewasti, tubliasti, крѣпко,
 сильно
 (er) fuhr ins Holz, tungis puusse,
 проникъ въ дерево
 (er) schrie, karjus, кричалъ
 weiter, laugemale, дальше
 ich gehe nicht, ma ei lähe, я не
 пойду
 gewiß, wistiiste, конечно
 (er) bog sich trumm, küümas ennast
 kõveraks, согнулся
 ich will dir schon helfen! küll ma
 sind aitan! я тебѣ ужъ
 помогу
 das kam die Zange herbei, siis

tulivab tangib juurde, тамъ
подоплїи клещи
sie saßte den Nagel beim Kopfe,
nad haarasivab naela peast
finni, онѣ схватились за
головку гвоздя
(sie) zog heraus, tõmbasivab
välja, вытащили
gar sehr, väga (halebaste), очень
(жалобно)
(sie) hatte gebissen, olivab ham-
mustanud, кусали
arg, valustaste, больно
(er) klopfte gerade, tagus sirgeks,
выпрямилъ
(er) wurde gesetzt, seati, поста-
вили
(er) schlug auf ihn los, tagus
tema pihta, ударялъ по нёмъ
aus allen Kräften, kõigest väest,
всею силой
so lange bis, nii kuu kui, такъ
долго пока
man sah, nähti, видѣли
so geht es den Eigensinnigen, nii
käib tangelasete käsi, такъ
судьба упрямыхъ.

§ 89.

Die Biene, mesilane, пчелá
sie leben, nad elavad, онѣ жи-
вуть
im Bienenstocke, mesipuu, въ
ульѣ [улей,
der (Bienen-) Stock, (mesi) puu
(er) wohnt, elab, asub, живётъ
der Bienenchwarm, mesilaste pere,
семейство пчёлъ
die (Bienen-) Königin, (mesilaste-)
ema, матка пчёлъ
(sie) sitzen, istuvad, сидятъ
erstarrt, tangelas jäänud, ära koh-
metanud, околечлô
erst, alles, только
werden wach, ärkavad üles,
просыпаются

fliegen, lendavad, летаютъ
aus dem Stöcke, mesipuuist välja,
изъ улья
vom frühen Morgen bis zum
späten Abend, varasest hom-
mistuni hilise õhtuni, съ
ранняго утра до поздняго
вѣчера
von Blume zu Blume, lillelt lillele,
съ цвѣткá на цвѣтôкъ
(sie) saugen, imavad, сосутъ
der Saft, mahl, сокъ
das Füßchen, jalake, но́жка
(sie) tragen, kannavad, но́сятъ
der Blumenstaub, õietolm, цвѣ-
тôчная пылъ
nach Hause, koju, домôи
(sie) bereiten, valmistavad, при-
готовляютъ
der Honig, mesi, мёдъ
das Wachs, vaha, воскъ
(er, sie, es) stört, segab, tülitab,
мѣшаеть
bei der Arbeit, tõõtegemise juures,
при работѣ
(sie) stechen, torkavad, жалятъ
mit ihrem Stachel, oma nõelaga,
своимъ жаломъ
sie spazieren, hoiavad alal, бере-
гуть
für den Winter, talve jaoks,
для зимы
man schneidet ihn aus, ta lõiga-
tasse välja, его вырѣзаютъ
gesund, terve, здоровый
die Speise, sööt, toit, кушанье
was macht man...? mis teh-
tasse...? что дѣлаютъ...?

§ 90.

Weide, määmad, óба; óбѣ
(sie) begegneten sich, juhtusivad
kohtu, встрѣтились
schmal, kitsas, узкий
der Steg, jalgsild, пурре, мостикъ
tief, sügav, глубôкий

riefend, kärebasti woolam, бы-
стро текущая

(er) führte, miis, вѣль
der Waldstrom, metšajögi, лѣс-
ная рѣка

herüber, šiin pool, въ эту сто-
рону

hinüber, šinna poole, въ другую
сторону

geh mir aus dem Wege! mine
minu teelt kõrvale! anna mulle
teeb! дай мнѣ дорогу!

gehe zurück! mine tagasi! иди
назадъ!

was fällt dir ein? miis ša (öieti)
mõtled? что ты о себѣ ду-
маешь?

(sie) versekte, šähmas, возражала
ich bin älter als du, mina olen
šinušt wanem, я старше тебя
weichen, taganema, отступать
nachgeben, järele andma, усту-
пать

zuerst, esiteks, первымъ

darüber, jelleräraft, изъ-за этого

sie wurden zornig, nad šaid
mihaseks, они разсердились
mit ihren Hörnern, oma šarwe-
bega, со своими рогами

sie rannten gegen einander, torna-
sid üksteise vastu, устре-
мились другъ на друга
von dem heftigen Stoß, ägeba
kõtkupõrkamise läbi, отъ силь-
наго толчка

(sie) stürzten, laugesimad, свали-
лись

(sie) fielen, kukkusimad, упали.

§ 91.

Das Gewitter, pišne

гроза

der Sommertag, šumeräem, лѣт-
ний день

mehrere, mitu, много

der Wald, mets, лѣсъ

die Erdbeere, maasikad, земля-
ника

(es) zog herauf, tõusis, поднялся
(sie) bemerkten, panivad tähele,
замѣтили

erst (dann) als, alles šis tui,
лишь тогда, когда

der Donner, müristamine, mürin,
громъ

sie machten sich auf den Heimweg,
nad hakkasimad kodu poole
minema, они стали собирать-
ся домой

es regnete heftig, šadas kangeste
vihma, дождь шёлъ лив-
немъ [мóкнуть

naß werden, märjaks saama, на-
sie stellten sich, nad seadšimad
ennast, устроились

unter eine Eiche, tamme alla,
подъ дубомъ

am Wege, tee ääres, по дорогѣ
nach einiger Zeit, mõne aja pä-
rast, черезъ нѣсколько вре-
мени

unter hohe Bäume, kõrgete puude
alla, подъ высокія дере-
вья

weil, sest et, потому что

der Blitz, wälf, молнія

in solche, niisugustesse, въ такія
(er) schlägt ein, lööb šisse, уда-
ряетъ

laßt uns fort gehen, lähme ära,
уйдёмъ

kaum, waewalt, лишь только
einige Schritte mõne šammi, нѣ-
сколько шаговъ

(er) zersplitterte, pilbastas, раз-
рушилъ въ щепки

von oben bis unten, ülevalt kuni
alla, сверху до низу.

§ 92.

die Rose, roos, роза

(sie) wächst, kaswab, растётъ

auf dem Rosenstock, roosiru ot-
fas, на розовомъ кустѣ
in der Erde, maa sees, въ землѣ
die Wurzel, juur, корень
über der Erde, peal pool maa-
pinda, надъ поверхностью
земли

das Stammchen, tümifene, стволъ
der Ast, ofs, вѣтка
der Zweig, raag, сучёкъ
das Blatt, leht, листокъ
die Knospe, vung, urb, почка
die Blüte, dis, цвѣтокъ
der Stachel, ofas, шипъ
spiz, teraw, острый
(sie) stechen, turtawad, колятъ
eirund, piferit-üm margune, про-
долговатый

am Rande, ääre peal, у края
der Zahn, hammas, зубъ
grün, roheline, зелёный
der Kelch, karifas, чашелистикъ
das Blumenblatt, dilmehlt, ле-
пестокъ

von verschiedener Farbe, mitme-
jugust wärwi, разноцвѣтный
rot, punane, красный
gelb, kollane, жёлтый [нетъ
(sie) duftet, lõhnab, lehtab, пах-
анежнм, meeldiwalt, приятно
(sie) sieht aus, näeb wälja, въ-
глядитъ

grächtig, tore, великолѣпный
jedermann, igauks, всякій
derhalb, seleräraft, за то
wegen ihrer Schönheit, tema ilu-
duse päraft, за её красоту
die Königin, kuninganna, коро-
лева

(sie) blüht, õitseb, цвѣтѣтъ
die wilde Rose, metsroos, дикая
роза
am Wege, tee äärel, по дорогѣ
in Gebüsch, põõsastihtudes, въ
кустахъ

man nennt sie, neid nimetatakse,
ихъ называютъ
die Hundrose, orjawiis, sibumits,
шиповникъ
die Frucht, wili, плодъ
die Hagebutte, orjawiisja mari,
плодъ шиповника.

§ 93

Die Fürsorge, hooletandmine,
забота
der Himmel, taewas, небо
ferne, kaugel, далеко
das Englein, inglifene, ангелъ-
чекъ

(er) schauet her, waatab siia,
глядитъ сюда
jedes, iga, всякій
die Bitte, palwe, просьба
treu, truuieste, вѣрно
bei Tag und Nacht, päewal kui
bösel, какъ днёмъ такъ и
ночью

(er) nimmt in acht, hoiab, защи-
щаетъ
bei jedem Schritt, iga sammul,
на каждомъ шагѣ
väterlich, isalikult, отеческие
mit Vaterhänden, isakätega,
отеческими руками
das tägliche Brot, igapäewane
leib, насущный хлѣбъ
(er) hilft, aitab, помогаетъ
an allen Enden, iga pool, вездѣ
aus Angst und Not, hirmust
ja häbäst, отъ испуга и
горя

sagt's, ütlege seda, скажите
daß... ist, et... olemas on, что...
существуетъ
wohlgefallen, meeldima, нра-
вится
der, kes, кто
nie vergift, ialgi ei unusta, ни-
когда не забудеть.

§ 94

Spielet nicht, ärge mängige, не
игралъте
das Feuer, tuli, огонь
(er) hatte gespielt, oli mänginud,
игралъ
das Streichholz, tuletitf, спичка
(sie) hatten verboten, oliwad ära
keelanud, запретили
streng, lõwaste, waljuste, строго
was ihm geschehen ist, mis temale
on juhtunud, что съ нимъ
случилось
er hat sich verbrannt, ta on ene-
sel ära põletanud, онъ обжѣгъ
себѣ
der Finger, sõrm, палецъ
als er wegwarf, kui ta ära mis-
tas, когда онъ бросилъ
schnell, ruttu, скоро
(er) ist gefallen, on luttunud,
упалъ
das hat angefangen, see on haffa-
nud, началось
brennen, põlema, горѣть
(er) hat geschrien, on karjunud,
кричалъ
(sie) sind dazugekommen, on juurde
tulnud, подошли
zum Glück, õnneks, къ счастью
(sie) haben gelöscht, on ära kus-
tutanud, потушили
müde, väsinud, уставшій
von der Arbeit, tööst, отъ ра-
боты
(er) hat sich nicht legen können,
ei ole heita wdinud, не могъ
ложиться
das Bett, woodi, кровать
(es) war verbrannt, oli ära põle-
nud, сгорѣла
(er) hat müssen, on pidanud, дол-
женъ былъ
schlafen, magama, спать
der Fußboden, põrand, полъ

(sie) hat geweint, on nutnud,
плакала
die Geschwister, wennad ja õed,
братья и сестры
(sie) haben nicht bekommen, ei
ole midagi saanud, ничего
не получили
zu Weihnachten, jõuluts, къ
рождеству
(er) mußte, pidi, долженъ былъ
kaufen, ostma, купить
hüte dich! hoia (ennast)! бере-
гись!
von dem Feuer, tule eest, отъ
огня
sei gehorsam, ole sõnakuulelik,
будь послушнымъ
deinen Eltern, oma wanemate
vastu, своимъ родителямъ.

§ 95

Das Gespenst, tont, привидѣние,
призракъ
Karoline, Karoliine, Каролина
zu ihrer Tochter, oma tütrele,
своей дочери
gehe! mine! иди!
hole! too! принеси!
die Küche, köök, кухня
(sie) stand auf, tõusis üles, под-
нялась
(sie) ging hinaus, läts välja,
вышла
bald, pea, скоро
(sie) kam wieder, tuli tagasi, воз-
вратилась
ohne Teller, ilma talbretuta, безъ
тарелки
leichenblaß, kahwatanud kui surmu,
смертельно блѣдная
das Gesicht, nägu, лицо
was fehlt dir denn? mis sul siis
wiga on? что съ тобой?
stammelnd, foglebedes, заикаясь
(sie) ergriff, haaras kätte, схва-
тила

so gleich, so he, silmapilk, сейчасъ
das Licht, süüna, свѣчка
lachend, naerdes, смѣясь
komm! tule! придѣ!
thöricht, rumal, глупая
furchtsam, kartlit, arglit, трус-
ливая

wir wollen singen, püiame finni,
поймаемъ

zitternd, wärisedes, дрожа

(sie) zeigte, näitas, показала

die Erde, nurk, уголь

(sie) ging dahin, läks sinna, пошла
туда

sie fanden weiter nichts, nad ei
leidnub muud midagi, онъ не
нашли больше ничего

rein, puhas, чистый

das Küchenhandtuch, köögi kate-
rätif, кухонное полотенце

auf welcher, mille peal, на чёмъ

der Mond, kuu, луна, мѣсяць

(er) schien, paistis, свѣтилъ

(er) hatte sich bewegt, oli ennast
liigutanud, двигался

(sie) öffnete, awas, tegi lahti,
открыла

(sie) wurde ausgelacht, (teda)
naerbi, (надъ ней) смѣялись
wegen ihrer Furchtsamkeit, tema
argtuse pärast, изъ за ея
трусости.

§ 96

Die Jahreszeit, aastaaeg, время
года

wie freut sich, tudas rõõmustab
ennast, какъ радуется

nach, pärast, reale, послѣ

wärmer, soojemalt, теплѣе

(sie) wird mild, läheb pehmemaks,
становится мягче

der Schnee, lumi, снѣгъ

das Eis, jää, лёдъ

(sie) schmelzen, sulamad, таютъ
die Wiese, heinamaa aas, лугъ

(sie) werden grün, läheb rohe-
liseks, зеленѣютъ

zwischen, vahel, между

das Gras, rohi, трава

(sie) schauen hervor, waatamad

wälja, выглядываютъ

blau, sinine, синій

das Blümchen, lillekene, цвѣ-
точекъ

die Hecke, põõsastit, кустарникъ

(es) blüht, õitseb, цвѣтѣтъ

das Weichen, mahlakannikene,
фіалка

(sie) bekommen, saamad, полу-
чаютъ

die Knospe, pung, dienupp, почка

es wird wärmer, (ilm) läheb soo-
jemaks, становится теплѣе

mit jedem Tage, päew päewalt,
съ каждымъ днёмъ

die uns verlassen haben, kes meid

maha on jätnud, кто насъ

оставили, покинули

(sie) kehren zurück, tulewad tagasi,
возвращаются

(sie) bauen, ehitamad, строятъ
im Busche, põõsastikus, въ

кустахъ

er schlägt, laulab, поетъ

der Fink, wint, lepalind, зябликъ

die Spitze, tipp, lam, верхушка

der Star, tuldnoff, must räästas,

скворецъ

das Liedchen, laulukene, пѣсенка

der Storch, toonefurg, аистъ

der Käfer, mardikas, pörnifas,

жукъ

der Schmetterling, liblikas, ба-

бочка, мотылекъ

(sie) schwirren, lendlewad, пор-

хаютъ

(sie) schweben, hõljumad носятся

die Luft, õhk, воздухъ

im Freien, väljas, на свободѣ

der Landmann, põllumees, земле-

дѣлецъ

der Hirt, tarjane, пастухъ
(er) treibt, ajab, гонить
die Herde, kari, скотъ
die Weide, tarjamaa, пастбище
heiter und fröhlich, löbusal ja
rödmisal tujul, въ весёломъ
настроении.

§ 97

Die Blume, lill, цвѣтокъ
wer hat erdacht, kes on wälja
mõelnud, кто въдумалъ
nur, ometi, только
gemacht, teinud, сдѣлалъ
ich schaue dran meine Lust, ma
waatan seda himuga, я гляжу
на это съ удовольствіемъ
wer schafft? kes muretseb? кто
забѣдитъ?

die Wurzel, juur, корень
frisch, wärste, свѣжій
der Saft, mahl, сокъ
(er) gießt hinein, walab jässe,
вливаётъ

der Morgentau, hommifune taiste,
утренняя роса

(er) schickt, saadab, посылаетъ
im Feld, põllul, на лугу
auf einmal, ühesorraga, разомъ
hart, kõwa, крѣпкій
sahl, paljas, голый
groß und klein, suure ja väike-
seb, большіе и маленькіе
(sie) freuen sich, rõõmustavad
ennast радуются

das Herz, süda, сердце
müde, väsinud, усталый
baran, selle läbi, отъ этого
die Kraft, jõud, wägi, сила
(er) schafft, loob, создаётъ.

§ 98

Auf den Frühling, kewade järelle,
послѣ весны
er folgt, tuleb, слѣдуетъ
gar heiß, wäga palawaste, очень
жарко

manchmal, mõnikord, иногда
иногда
eine drückende Hitze, lange pala-
mus, страшная жара
das Gewitter, pilse müristamine,
гроза
überall, igal pool, игасъ когасъ,
вездѣ

(sie) erfüllen, täidavad, напол-
няютъ
der Wohlgeruch, magus lõhn,
ароматъ

(sie) ertönen, kõlavad, звучатъ
der Teich, tiik, прудъ

(sie) quaken, maaguvad, kroofu-
wad, квакаютъ

der Frosch, konn, лягушка
die Biene, mesilane, пчела

(sie) holen, toovad, приносятъ
der Saft, mahl, сокъ

(sie) füllen sich, täidavad ennast,
наполняются

die Kirsche, kirs, вишня

die Johannisbeere, jõestar,
смородина

die Erdbeere, maasikas, земля-
ника

die Schwarzbeere, mustikas, чер-
ника

(sie) werden reif, valmivad, küp-
sevad, созрѣваютъ

der Knecht, sulane, слуга

die Magd, (teenija) tüdruk, слу-
жанка

(er) mäht, niidab, косить

(er) schneidet, lõikab, жнётъ

das Getreide, tõrswili, злаки,
зерновые хлѣба

das Heu, hein, сѣно

(er) ladet auf den Wagen, paneb
wantri peale, кладётъ на
телѣгу

(er) führt, toob, тащить

die Scheune, küün, сарай

(er) herrscht, walitseb, царить.

§ 99.

Die Sommerzeit, sume aeg, лѣт-
нее время
(sie) brennt, pöletab, förmatab,
жжётъ
wohl, küll, хотѣ
weit und breit, ligidal ja laugel,
близко и далеко
(er) schickt, saabad, посылаетъ
mild, rehme, kosutam, нѣжный,
щедры
der Regen, wihtm, дождь
(er) schüttet voll, ruistab täis,
засыпаетъ
der Segen, dnnistua, благодать
(er) schenkt, kiugib, annab, дарить
der Schnitter, wijsalöifaja, жнецъ
voll, täis, полный
die Ähre, wijsaree, колось
genug, küll, küllalt, довольно
um zu nähren, toita, toitmisets,
чтобы кормить
merkt es! range tähele! вни-
мáйте
(er) tut, teeb, дѣлаетъ.

§ 100.

Im Sommer, suwel, лѣтомъ
(er) schwebt fort, hóljub edasi,
leise, tasafeste, тихо
das Schäflein, lambufene, овечка
(sie) weiden, sööwad (sarjamaal),
пасутся
der Strauch, pöösa, кустъ
(sie) springen, fargawad, пры-
гаютъ
der Hirsch, pöder, олень
das Reh, hirm, metskits, козуля
(er) schützt, kaitseb, защищаетъ
(es) nährt, toidab, кормить
spät und früh, maa ja hilja,
рано и поздно.

§ 101.

Zu Anfang des Herbstes, sügise
algul, въ началѣ осени

kühl werden, jahedaks minema,
становиться прохладнѣе
(sie) nehmen ab, lähewad lühe-
maks, становятся короче
die Nacht, öö, ночь
es regnet, wihta sajab, идётъ
дождь
das Obst, puuwili, плодъ
der Kohl, karpas, капуста
die Rübe, naeris, рѣпа
(sie) werden eingesammelt, toris-
tatasse ära, убираютъ
(sie) werden weniger, lähewad har-
wemaks, рѣдѣютъ
(sie) werden sahl, jäewad paljaks,
становятся голыми
öde, öodne, пустынно
im Felde, põllul, на полѣ
(sie) hören auf, lõpewad ära, кон-
чаются
(er) säet, külwad, сѣетъ
das Wintergetreide, talwewili,
озимый хлѣбъ
die liebsten, kõige armsamad,
милѣйшие

der Sänger, laulja, пѣвецъ
(sie) sammeln sich in Scharen,
kogumad parwedeasse kottu, со-
бираются стаями
(sie) ziehen, lendawad, летаютъ,
тянутся
alles bereitet sich vor, kõit wal-
mistab ennast ette, всё готовится
auf den nahenden Winter, lähewad
nawaks talwets, къ прибли-
жающейсѣ зимѣ.

§ 102.

Im Winter, talwel, зимой
(sie) ist bedeckt, on kaetud, по-
крытый
der Bach, oja, ручей
der Fluß, jõgi, рѣка
(sie) sind zugefroren, on kinni
külmanud, замёрзли
der Gesang, laul, пѣсня

(er) ist verstummt, on waitinud,
замолкла
der Sperling, warblane, воробей
der Rabe, ronk, raaren, воронъ
(er) läßt hören, lasch kuulda,
издаётъ
das Krächzen, waastumine, кар-
канье
der Hase, jänäs, заяцъ
der Obstgarten, wiljaruu-aed,
плодовый садъ
(sie) benagen, näriwad, грызутъ
die Rinde, soor, кора
(sie) ziehen an, ranewad selga,
надѣвають
wärmer, soojem, теплѣе
(sie) müssen geheizt werden, peas-
wad tšetud saama, должны
быть топлены
(sie) bauen, ehitawad, строятъ
der Schneemann, lumemees, баба
изъ снѣгу
(sie) fahren die Hügel hinab, sõi-
dawad kinkudest alla, ката-
ются съ горъ
(sie) laufen Schlittschuhe, jookse-
wad uistubega, катаются на
конькахъ [СТВЕННЫЙ
mitleidig, kaastundlik, сочув-
(sie) streuen hin, riputawad, по-
сыпаютъ
den hungernden, nälgivatele, го-
лодающимъ.

§ 103.

Die Winterzeit, talweaeg, зим-
няя порá
das Kleid, riie, оде́жда
dicht, tihe, па́кс, густо́й
das Wollensell, willanast, мѣхъ
die Herde, (loomade) kari, скотъ
die Vogelschar, linnuparu, ста́я
птицъ
daß sie keine Not erfahren, et nad
ühtegi häda ei tunne, чтобы
онѣ не чувствовали бѣды

der Herr, tolle, очáгъ.
lobt! kiitke! хвалите!
gnadenreich, armurikas, мило-
стивый.

§ 104.

Das Blümlein, lillekene, цвѣто-
чекъ
wo sind hin? kuhu on jäänud?
куда дѣвались
(sie) schlafen, magawad, спятъ
das Schneebett, lumewoodi, онѣж-
ная кровать
zugebedt, sinni taetud, покрытъ
stille! wait! тише!
(er, sie, es) weckt, äratab üles,
разбудить
übers Jahr, aasta pärašt, черезъ
годъ
der Sonnenschein, päikesepaiste,
солнечный свѣтъ
(er) tritt herein, astub sisse,
входить
(er) nimmt ab, wõtab ära, сни-
маетъ
ganz sacht, päris taseteste, сов-
сѣмъ тихо
erwacht! ärgate üles! просы-
пайтесь
das Köpfchen, peafene, головка
(sie) kommen herauf, tulewad
ülasse, поднимаются
(sie) tun auf, teewad lahti, от-
крываютъ
hell, selge, ясный.

§ 105.

Nachts, öösel, ночью
(sie) ruhen, puhkawad, отды-
хаютъ
am Morgen, hommilul, утромъ
(sie) erheben sich, tõusewad üles,
поднимаются
(sie) kocht, keedab, варить [тится
(sie) besorgt, talitab, муретсѣе забó-
(er) rüstet sich, valmistab ennast,
готовится

(sie) eilen, ruttawad, töttawad,
торопятся
die Fabrik, wabrik, фабрика
(sie) ziehen, rändawd, тянутся
die Handwerksleute, käsitöölised,
работчие
der Bauplatz, ehituseplats, место
постройки
die Werkstätte, tööstoda, мастер-
ская
(sie) beginnt, algab, начинается
müßig, ilma töötä, безъ работы
die Nahrung, toit, ülespidamine,
кормъ, пища
die Wohnung, elufortet, квар-
тира, жилище
die Kleidung, riided, одежды
die Gesundheit, terwis, здоровье
die Freude, rõõm, радость
das Glück, õnn, счастье
(sie) macht süß, teeb magusaks,
дѣлаеть сладкимъ.

§ 106.

Das Werkzeug, töövriist, орудіе
der Tischler, tiskler, столаръ
der Hobel, hõõwel, рубанокъ,
стругъ
die Säge, saag, пила
der Schmied, sepp, кузнецъ
der Hammer, haamer, молотъ,
молотъ
der Amboss, alas, наковальня
der Schuhmacher, kingsepp, са-
пожникъ
die Ahle, naaskel, ora, шило
der Schneider, rätisepp, портной
die Nadel, nõel, игла
die Scheere, kääril, ножницы
der Zimmermann, puusepp, плот-
никъ
die Art, kirves, топоръ
der Maurer müürisepp, камень-
щикъ [лопáтка
die Kelle, (müürisepa) lusikas,

der Schlosser, lutsusepp
die Feile, viil, напильникъ
(er) gebraucht, tarmitab, употре-
бляетъ
der Schreiber, kirjutaja, писарь
der Maler, maalera, маляръ
der Pinsel, pinisel, кисть
der Gärtner, aednik, садовникъ
die Hacke, hakk, сабли, мотыга
die Gießkanne, kastmiskann, лейка
der Fischer, kalamees, рыбакъ
das Netz, võrk, сѣть
die Angel, õng, уда
(er) wird nicht fertig, ei saa toime,
не обходится
der Pflug, ader, саht, плугъ
die Sense, viikat, коса
der Müller, mõlder, мельникъ
die Mühle, veski, мельница
der Drechsler, treial, токарь
die Drehbank, treipint, токарный
станокъ
das Gewehr, püss; sõjariist,
ружьё орудіе
die Büchse, riivelpüss, винтовка
die Wage, kaal, вѣсы
die Elle, küünarpuu; küünar, лó-
котъ
der Schornsteinfeger, torstnapühkija,
трубочистъ
der Besen, luud, метла
der Griffel, trihmel, грифель
die Schiefertafel, kivitahvel, ас-
пидная доска.

§ 107.

Die Schmiede, sepiroda, кузница
der Blasebalg, lõõts, мѣхъ
(er) facht an, õhutab, раздуваетъ
der Herd, tolle, tulease, очагъ
die Flamme, tuleleek, пламя
(er) liegt, seisab; lamab, лежить
glühend rot, tuli punane, нака-
лённый
das Eisen, raud, желѣзо
die Zange, pihid, tangid, клещи

(er) legt, paneb, кладётъ
 (er) schlägt, taob, löbb, ударяетъ
 der Funke, säbe, искра
 (sie) sprühen, teerlewad, lemda-
 wad, кружатся
 die Achse, telg, ось
 das Hufeisen, hobuſeraud, под-
 кова
 das Beil, firmes, топоръ
 der Nagel, nael, гвоздь
 das Ding, aſi, предметъ
 ich höre, ma kuulen, я слышу
 (er) schwingt, tōstab, teerutab,
 размахиваетъ
 (es) klingt, tōlab, tōliſeb, зву-
 чить
 (es) dringt, tungib, проникаетъ
 die Weite, tauguſ, даль
 das Glockengeläute, teſſatōlin,
 звонъ колокола
 die Gaſſe, tānam, околица, улица
 der Kamin, kamin, каминъ
 der Geſelle, ſell, подмастерье
 (ſie) mühen ſich, waemawad ennaſt,
 утруждаются
 ich gehe vorüber, ma lähen tōōba,
 я пройду мимо
 der Walg, lōōts, мѣхъ
 (ſie) ſauſen, wihiſewad, шумятъ
 (ſie) brauſen auf, haſſawad mühi-
 ſema, зашумятъ
 glühen, ōōguma, тлѣть.

§ 108.

Mühselig, waemaline, тягостный
 der Spaß, naſi, шутка
 der Fleck, toht, paſt, мѣсто
 ſißen, iſtuma, сидѣть
 ſtehen, ſeiſma, стоять
 die Arbeitswoche, tōōnādal, ра-
 бочая недѣля
 hindurch, läbi, напролѣтъ
 (er) ſteckt, ſeiſab (peibuſ), ск-
 рываётся
 (er) darf nicht einmal, ei tohi

mitte forbagi, не смѣтъ
 даже
 hinaus ſchauen, wälja waatama,
 выглядывать
 ſtets, iſſa, alati, всё время
 gerichtet (auf . . .), (. . . peale)
 рѣбрatud, направленны
 zumal, liiategi, тѣмъ болѣе
 kurz vor. . ., lūhebaſt eime. . .,
 передъ
 das Feſt, pūha, pūhade-aeg,
 праздникъ
 ſich rühren, ennaſt liigutama,
 двѣгаться
 (er) nimmt das Maß, wōtab
 mōōtu, снимаетъ мѣрку
 (er) kauft, oſtab, купитъ
 das Zeug, riie, матеріе
 allerlei, tōiſſugune, разные
 das Kutter, wooder, aluſriie,
 подкладка
 die Seide, ſiib, шёлкъ
 der Zwirn, niit, нитка
 der Knopf, nōör, пуговица
 das Waſch, waſa, воскъ
 der Faden, nōela tāis niiti, одна
 прядь
 zum Beſtreichen, (waſaga) ſilebaſ
 tōmbamiſeſ, для навоſценія
 (er) ſchneidet zu, lōiſab (juurde),
 кроитъ
 (er) hantiert, tōōtab, работаетъ
 das Hufeisen, preſſeraud, утюгъ
 ehe, enne kui, раньше чѣмъ
 der Vorabend des Feſtes, pūhade
 laupäewa õhtu, наканунѣ
 праздника [ближается
 (er) naht heran, jduab ſätte, при-
 дер Rock, kuub, юбка, кафтанъ
 die Hoſe, pūſſib, ſääriſeb, брюки
 die Weſte, weſt, жилетъ
 der Mantel, mantel, накидка,
 мантия
 fix und fertig, tāieſte walmiſ,
 вполне готовъ.

§ 109.

Die Stadt, linn, городъ
 das Dorf, küla, село
 man geht, mindatse, идуть
 man bekommt, saadatse, полу-
 чаютъ
 ins Freie, lagedale, на просторъ
 (sie) wachsen, kaswamad, растутъ
 der Roggen, rufis, рожь
 der Weizen, nisu, пшеница
 die Gerste, oder, ячмень
 der Hafer, kaer, овёс
 (er) mahlt, jahwatab, мелить
 das Mehl, jahu, мука
 der Bäcker, pagar, булочникъ
 das Roggenmehl, ruffijahu, ржан-
 ная мука
 das Schwarzbrot, jame leib, чёрный хлебъ
 das Weizenmehl, nisujahe, пше-
 ничная мука
 die Graupen, gruubid, tangud, крупá
 die Grütze, tangud, крупá
 wird benutzt, tarwitataffe, упо-
 требляютъ
 hauptsächlich, peaaajalitust ena-
 maate, преимущественно
 das Futter, toit, кормъ
 der Klee, ristitsein, клеверъ
 die Pflanze, taim, kasw, растёние
 (sie) dient, tarwitataffe, служить
 die Nahrung, toit, пища
 man füttert, söddetasse, кормятъ
 das Vieh, loomad, скотъ
 der Flachs, linad, лёнъ
 (es) wird gesponnen, fedratasse, прядуть
 das Garn, niit, lönq, нитка
 der Weber, tangur, ткачъ
 die Leinwand, linane riie, по-
 лотно
 (er) bebaut, harib, воздѣль-
 ваетъ

(er) gebraucht, tarwitab, употреб-
 ляетъ
 die Walze, rull, катокъ
 der Spaten, labidas, лопата
 die Hacke, haff, tabli, мотыга
 das Gerät, riist, орудие.

§ 110.

1. Angenehm, meeldim, lübus, приятно
 kühl, jache, wilu, прохладный
 der Schatten, wari, тѣнь
 die Eiche, tamm, дубъ
 die Buche, pufsuu, буквое
 дерево
 die Birke, kast, берёза
 die Fichte, kuust, männ, ель,
 сосна
 die Tanne, kuust, ель
 die Kiefer, männ, pebasas, сосна
 die Lärche, Satsamaa kuust, лиственница
 die Waldbäume, metsaruud, лѣс-
 ные деревья
 dicht, tihedasti, густо
 bei einander, üksteise ligidal, близко другъ къ другу
 das Laub, lehed, листва
 die Laubbäume, leheruud, ли-
 ственные деревья
 die Nadelbäume, olasruud, хвой-
 ные деревья
 (sie) tragen, kannamad, носятъ
 die Nadel, olas, хвой
 die Frucht, wili, плодъ
 die Eichel, (tamme) tõru, жёлудь
 die Buchel, puuka pähtel, орехъ
 der Zapfen, täbi, шишка
 2. Nicht nur . . . sondern auch, mitte üksnes . . . waid ka, не только . . . но и
 der Strauch, põõsas, кустъ
 das Kraut, rohi, taim, трава
 die Haselnuß, sarapiu pähtel, орехъ

die Brombeere, pölbmurafas, ку-
маніка

die Himbeere, wabar, waarmari,
малина

die Blaubeere, finitafas, голубіка

die Preiselbeere, pohlafas, брус-
ника

die Erdbeere, maafifas, земля-
ника

der Pilz, jeen, грибъ

man findet, leitafse, находятъ
wozu dienen...? millefs tarmi-
tatafse...? къ чему слѣ-
жать...

giftig, fihwtine, mürGINE, ЯДО-
ВИТЫЙ

man darf nicht, ei tohi mitte, нельзя
der Boden des Waldes, meisfaalne
maa, поВЕРХНОСТЬ лѢса

das Moos, sammal, мохъ
nicht bloß... sondern auch, mitte
üfsnes... waid fa, не толь-
ко... но и

furchtsam, arglif, fartlif, трусли-
ВЫЙ

fcheu, arglif, fartlif, пугливый
das Reh, hirm, лань, серна
der Hirsch, röder, олень, лось
stattlich, uhfe, tore, величе-
ственный

der Fuchs, gebane, лиса, лисица
listig, kawal, хитрый

das wilde Schwein, metsfiga,
кабанъ

der Dachs, mäger, mää, барсукъ
krummbeinig, söwerjalgne, криво-
ногий

das Eichhörnchen, oraw, бѣлка
flint, nobe, färfmas, wäle, бы-
стрый

(sie) nisten, pefitamwad, гнѣздятся
der Singvogel, laululind, пѣв-
чая птица

die Amsel, muft räästas, чёрный
дроздъ

die Drossel, hoburäästas, сѣрый
дроздъ

der Fink, wint, lepalind, дятель

der Star, fuldnoff, скворецъ

die Kohlmeise, tihane, синица

der Habicht, fanafull, ястребъ

die Gule, böfull, сова

die Krähe, wares, ворона

der Ruckut, sägu, кукушка

der Rußhacker, pafnäär, орѣ-
ховка

das Erdloch, mussaant

die Eidechse, sijalit, ящерица

die Schlange, madu, змѣя

die Kreuzgotter, rästit, гадюка

vorſichtig, ettemaatlif, осторож-
ный

das Insekt, putufas, насѣкомое.

§ 111.

Der liebe Gott, armas Zumal,
О Боже!

das Mütterchen, emafene, ма-
тушка

groß an Güte, juur armu pooleft,
всемілостивый

(er) wacht, walwab, охраняетъ
recht von Herzen, dige ſüdamest,
отъ всего сердца

(er) freut sich, rödmustab ennaft,
радуется.

§ 112.

Das Gebet des Herrn, Zsſanda
palwe, молитва Гос-
подня

geheiligt werde, pühitſetud ſaagu,
да святится

(es) komme, tulgu, да придетъ
der Wille, tahtmine, воля

wie... also auch, ſudaſ... pñda
fa, какъ... такъ и

das tägliche Brot, igaräewane
leib, насущный хлѣбъ

gieb! annab! даи!

heute, täna, сегодня

vergieb! anna andets! ostávъ
 намъ
 die Schuld, süüd, долги
 wie, nii tui, какъ
 der Schuldiger, wölglane, долж-
 никъ
 führ nicht in Versuchung, ära saada
 kusatusse, не веди во иску-
 шение
 erlöse! peasta! избави
 vom Übel, surjast, отъ лукаваго
 das Reich, riif, царство
 die Kraft, wägi, сила
 die Herrlichkeit, auustus, слава
 in Ewigkeit, igameste, во вѣки.

§ 113.

Das Morgengebet, hommitu pal-
 me, утренняя молитва
 ich tue auf, ma teen lasti, я от-
 крываю
 ich schaue hinauf, ma waatan üles,
 я гляжy на верхъ
 zu dir, sinu poole, къ тебѣ
 in der dunklen Nacht, pimedat
 ööl, въ темную ночь
 sanft, wagusi, rahulikult, спо-
 койно, тихо
 (du) hast bewacht, oled walmunud,
 сохранилъ
 behüte! hoia! храни!
 diesen Tag, sel (täna) päeval,
 въ этотъ день, днесъ
 nicht Böses, midagi raha, ничего
 дурного
 daß ich nicht lernen mag, et ma
 ei õpiks, чтобы я не учился
 daß... sei, et... oleks, чтобы...
 было бы
 fromm, maaga, кроткій.

§ 114.

Das Abendgebet, õhtupalme, ве-
 черняя молитва
 ich lege mich zur Ruhe, ma hei-
 dan puhkama, я идy къ покою

ich schließe, ma panen sinni, я
 закрываю
 müde, wäsinud, усталый
 schwach, nõrk, слабый
 du wirst sein, ja oled (edaspr.),
 ты будешь
 ich fürchte nicht, ma ei karda,
 я не боюсь
 (es) wacht, walmab, охраняетъ
 über mich, minu üle, надо мной
 du wirst schützen, sina kaitseb
 (edaspr.), ты охраняешь
 du wirst bedecken, sina warjab
 (edaspr.), ты осѣняешь
 du wirst wecken, sina äratad üles,
 (edaspr.), ты разбудишь
 gesund, terve, здоровымъ
 morgen, homne, завтра.

§ 115.

Das Tischgebet, süäcipalme, обѣ-
 денная молитва
 vor, enne, до
 nach, pärast, послѣ
 das Essen, söömine, вѣдъ
 wir preisen, meie kiidame, мы
 хвалимъ
 die Gabe, anne, даръ
 du speisest uns, ja söödad meid,
 ты кормишь насъ
 segne! õnnista! благослови!
 Speise und Trank, sööt ja joot,
 кушанье и питье
 herzlich, südamlikult, сердечно
 das Lob, kiitus, хвала
 der Dank, tänu, благодарность.

§ 116

Das Schulgebet, koolipalme,
 школьная молитва
 der Fleiß, wirtsus, прилежаніе
 täglich, igal päeval, каждый
 день
 das Glück, õnn, счастье
 der Preis, kiitus, хвала
 besser, parem, лучше

geschickter, osawam, бoлѣе лoвкiй
wir gehen fort, meie lāheme āra,
мы ухoдимъ
Herr, Isāand, Господь
das Wort, šona, слoво
bleibe! jāā! oстанѣся!
der Segen, ōništus, благо-
словēnie
der Weg, tee, путь, дoрoга.

§ 117.

Das Fest, pūha, прāздникъ
die Christenheit, ristrahwas,
христiāне
fröhlich, rōdmuline, рāдостнiй
selig, ōniš, блажēнный
gnadenbringend, armutooja, да-
проприноситель
die Weihnachtszeit, jōuluaeg, вре-
мя Рождествā
die Osterzeit, ūlestōusmīse aeg,
время Воскресēния Христа,
Пасха
die Pfingstzeit, nelipūhiaeg,
время Св. Трoйцы
die Welt, maailm, свѣтъ
Christ, Kristus, Христoсъ
(sie) ging verloren, lāfs huffa,
погибѣ
(er) ward geboren, jūndis, ро-
дiлся
freue dich! rōdmušta! рāдуйся!
(sie) lag in Banden, oli kūtletes,
былъ связанъ
(er) ist erstanden, on ūlestōusnud,
воскресѣ
der Meister, meester, мāстеръ
(er) heiligt, pūhitseb, прāзднуеть
der Geist, waim, духъ.

§ 118.

Das Christuskind, jōululaps,
Христoсъ-младенецъ
(er) kommt nieder, tuleb alla,
придѣтъ на зѣмлю
(er) lehrt ein, asub, вселяется

in jedes Haus, igasse majasse,
въ кāждый домъ
(es) zieht ein und aus, kāib siise
ja wālja, вхoдить и выхo-
дить
(es) ist mir zur Seite, (ta) on
minu kõrval, (онъ) пoдлѣ
меня
still, waguši, тiхо, спoкoйно
unerkant, tundmata wiisil, не-
узнаваемъ
treu, truuste, вѣрно
daß es mich an der Hand leite,
et ta mind kättpidi juhataks,
чтобы руководилъ мною.

§ 119.

Zum Geburtstage, sündimisepäe-
waks, ко дню рoждēния
ich bringe, ma toon, я приношy
der schönste Glückwunsch, kõige
kaunim õnnesoow, наилучшее
пожелāние счастья
(ich) will, ma tahan, я хочy
(ich) habe geschrieben, olen kirjutanud, (я) написāлъ
dies Verschen, see salmitene, этотъ
стишokъ
selbst, ise, самъ
möchte er doch..., peaks ta ometi...,
если бы онъ
künftig Jahr, tulewal aastal,
въ будущемъ году
soll es sein, peab ta olema, онъ
дoлженъ быть
besser, parem, лучше.

§ 120.

Was soll ich..., mis ma pean...,
что я дoлженъ
das Herzchen, südamekene, сер-
дечко
(es) denkt, mõtleb, дyмаетъ
mehr, enam, бoльше
ich weiß, ma tean, я знāю
als Gabe, annits, въ подāрокъ

das Blumensträußchen, lillekim-
busene, букѣтъ цвѣтовъ
ich will mich bemühen, ma tašan
püüda, я хочу стараться
fromm, waga, тихій
(sie) verblühen, ditsewad ära,
отцвѣтуть.
du sollst, sa read, ты долженъ
an mir freuen, minušt rōdmi
tundma, мною радоваться.

§ 121.

Das neue Jahr, uus aasta, но-
вый годъ
das Büblein, poisitene, маль-
чуганъ
das Mägblein, tüdrutufene, дѣ-
вочка
ich wünsche, ma soowin, я же-
лаю
kurz, lühebalt, коротко
innig, südamliult, сердечно
glücklich, õnnelik, счастливый
brav, tubli, hea, славный
sonst, muudu, enne, раньше
die Gesundheit, termis, здорѣе
die Freude, rōdm, радость
der Frieden, raši, миръ, спо-
койствие
(er, sie, es) sei euch beschieden,
olgu teile osaks antud, да
будетъ вамъ въ удѣлъ
wie... so, kudas... nii, какъ...
такъ
immerdar, ikka, alati, всегда.

§ 122.

Die Rätselfrage, mõistatusе küsi-
mus, загадка
tretet her! astuge siia! подои-
дите!
das Rätsel, mõistatus, загадка
gar nicht, mitte sugugi, совсѣмъ
не
schwer, raste, трудный

gebet acht! pange tähele! будьте
внимательны!
wer keins löst, kes ühtegi mälja
ei arwa, кто ни одной не
разгадаетъ
(der) wird ausgelacht, (seba) naer-
dasse, осмѣютъ
wann? millas? когда?
hart, kõwa, твердый
gefroren, külmanud, замёрзло
welcher? misjuguine? какой?
der Busch, põõsas, кустъ
der Federbusch, suletutt, пучекъ
die Scheere, kääril, ножницы
werden nicht geschliffen, ei ihuta,
не точатъ
der Krebs, wäht, ракъ
der Knecht, sulane, слуга
der Lohn, palk, награда, жа-
лованье
der Stiefelknecht, saaratõmbaja,
хлѣпецъ, служка
der Hut, kübar, шляпа
der kleinste, kõige väiksem, самый
маленький
der Fingerhut, sõrmkübar, на-
перстокъ
schwerer, raskem, tšsem, тяжелѣе
das Pfund, nael, фунтъ
das Blei, seatina, свинецъ
die Feder, sulg, перо
gleichschwer, üherasune, одина-
ково тяжёлы
der Ring, rõngas, sõrmus, кольцо
der Hering, heringas, селѣдка
der Bogen, wibu, poogen, дуга
der Regenbogen, wikerlaar, ра-
дуга
die Stelze, kark, ходүля
(sie) gehen, käwad, kõnnivad,
хѣдятъ
die Bachstelze, linawästriif, тря-
согүзка
das Häuschen, majatene, домикъ

das Schneefenhäuschen, tonnatarp,
 раковина
 die Mühle, weſti, мельница
 der Bach, oja, wäifene jögi, ручей
 die Kaffeemühle, ſohwimeſti, ко-
 фёйная мельница
 das Netz, wörf, сётка
 die Schnur, nöör, pael, верёвка
 das Gradnetz, (maakaardi) traabi-
 wörf, градусная сётъ
 der Laden, lett, прилавокъ
 der Fensterladen, afnaluuſt, ставня
 der Schweiß, ſaba, хвостъ
 das Heupferd, rohu-riitſiſaſ, стре-
 коза
 das Faß, waat, бочка
 der Reif, witz, обручъ
 das Tintenfaß, tindipott, чер-
 нильница
 der Mantel, mantel, накидка,
 мантия
 derragen, frae, faeluſ, ворот-
 никъ
 der Trauermantel, leinalibliſaſ,
 траурная бабочка
 der Bauer, taluroeg, кресть-
 янинъ
 das Vogelbauer, linnuriur,
 клётка для птицъ
 der Rand, äär, weer, край
 der Fingerhut, ſörmkübar, на-
 перстокъ
 der Zaunkönig, ſäbliſ, королёкъ.

§ 123.

1) Es fällt herab, ta ſutub maſa,
 оно падаетъ
 vom Himmel, taewafst, съ неба
 der Schimmel, kimmel, walge
 hobune, бёлая лошадь
 das Weittchen, woobifene, кро-
 ватка
 weich, rehme, tüma, мягкій
 (es) zerfließt, ſulab ära, растаетъ
 zu Waſſer, weekſ, въ воду
 gleich, warſti ſohe, ſейчасъ же

наſ, märg, мокрый.
 2. Der Schnee, lumi, снёгъ
 ich werde, ma ſaan, lähen, я
 буду
 der Klee, riſtiſhein, клёверъ
 jpäter, päraſtpoole, потómъ
 das Blut, weri, кровь
 (du) pflückſt, porib, собираешь
 ich ſchmede gut, maitſen häſti,
 вкúсный.
 3. Ich kenne, ma tunnen, я
 знаю
 das Bäumchen, puutene, деревцо
 ſein, peeniſene, тонкій
 zart, örn, нёжный
 jeſtener Art, harulbaſt töugu,
 рёдкой породы
 (es) ſunkelt, ſätenab, ſärab,
 иſкрится
 (er) leuchtet, hiilgab, блеститъ
 hell, hele, ärkii
 der Schein, paistuſ, paiste, свётъ
 weit, ſaugele, далекó
 in des Winters Nacht hinein,
 talwiſeſſe böſſe, въ зимнюю
 ночь
 der Weihnachtsbaum, jöuluriu,
 ёлка
 leer, tühi, пустой.
 4. Das Bein, jalg, ногá
 (er) ſteckt, ſeiſab, стоить
 (er) hängt, ripub, висить
 die Wand, ſein, стёна
 die Wanduhr, ſeinakell, стённые
 часы.
 5. Eines, einer, ühe, одного
 doch, ſiägi, всётаки
 der Sohn, roeg, сынъ
 die Tochter, tütar, дочь.
 6. Raten, möſtatama, ära
 möſtma, разгадátъ
 geſchwind, ruttu, кúреſte, бýстро,
 ſкóро
 das Schwerſterlein, öſene, сест-
 ричка

in aller Welt! firju lugu! удивительно!

wer mag..., kes mõib..., кто может

ich selbst, mina ise, я самъ

7. Es schneubt, tursjub, дуется (er) heult, hulub, воесть

die Straße herauf, tänamat möödaülesse, вдоль по улицъ

die Zunge, kops, лёгкое

er leckt auf, lasub ära, слижетъ

die Zunge, keel, языкъ

der Südwind, lõmatuul, южный вѣтеръ.

8. Immerfort, ühte-puhku, ühte-lugu, постоянно

an demselben Ort, selsamal kohal, на одномъ и томъ же мѣстѣ

(er, sie, es) zeigt an, näitab, juhatab, указываетъ

der Steg, jalgteerada, тропинка

der Wegweiser, teelahkne post, столбъ на распутьи.

9. Spizig, teram, острый

breit, lai, широкій

durch und durch, läbi ja läbi, насквозь

die Süßigkeit, magusü, сладость

am Leibe, ihu poolest, по тѣлу

am Kleide, riiete poolt, по платью

der Zuckerhut, suhkrupä, голова сахара.

10. Das Tor, värav, ворота

der Wirt, peremees, хозяинъ

durchbohren, läbi puurima, пробуравить.

§ 124.

Das Sprichwort, manasõna, по-словица

allzuviel, liig palju, слишкомъ много

ungesund, terwisele kahjulit, вредно для здорovia

am Lachen, naermiseft, по смѣху

manerkennt, tuntakse ära, узнаётся

der Narr, nart, шутъ

böser, paha, худой

das Beispiel, eesküju, примѣръ (sie) verderben, rikuvad ära, портятъ

die Sitte, komme, нравы

die Klügere, targem, кто умнѣе

(er) gibt nach, annab järele, сдается, уступается

der Fehler, warguse wastumõija,

warguse salgaja, укрыватель

der Stehler, warastaja, воръ

der Krug, kruus, кружка

der Brunnen, faew, колодезь

(er) zerbricht, läheb katki, разобьётся

der Hörcher, kuulaja, слушающий

an der Wand, seinä taga, за стѣной

seine eigene, oma enese, свой

die Schande, häbi, стыдъ

ehrlich, auus, честный

(er, sie, es) währt, kestab, держится

am längsten, kõige kauemine, долѣше всѣхъ

(es) stinkt, haiseb, воняетъ

fremd, mõõras, чужой

(es) klingt, kõlab, звенитъ

sich... auf... waata... peale, смотри... на

(er) ernährt, toidab, кормитъ

der Unfriede, tüli, waen, несогласие

(er) verzehrt, sööb ära, turnab ära, поѣдаетъ

jeder lehre, igakõrs pühfigu, всякъ да пометётъ

jung gewohnt, nooreft peast harjunud, въ молодости привыкъ

alt getan, manast peast tehtud, въ старости сдѣланъ

der Schlemmer, priiskaja, мотъ
 der Bettler, kerjus, sant, нищій
 der Rat, nõu, совѣтъ
 die Lüge, wale, ложь
 schmieden, taguma, ковать
 die Morgenstunde, hommitune
 tund, утренній часъ
 der Müßiggang, laistlemine, лѣ-
 нивость
 das Vaster, harjunud, wiisiks saa-
 nud ratt, вошедшій въ при-
 вѣчку порокъ
 die getane Arbeit, (walmis) teh-
 tud töö, готовая работа
 ganz, terve, цѣлый
 dem schlechtesten Kleide, kõige hal-
 wemale riidele, самой пло-
 хой одеждѣ
 der Glanz, hiilguus, блескъ
 spare! hoia kogu! сбереги!
 in der Zeit, parajal ajal, во
 время
 Übung, harjutamine, упражне-
 ние
 (sie) macht den Meister, teeb meist-
 riks, одѣлаетъ мастеромъ
 unrecht Gut, ülekõhtune waran-
 dus, незаконное добро
 (es) gedeihet nicht, ei kogu, не
 успѣваетъ
 der Sinn, meel, чувство
 flicken, raitama, штопать
 (er) darf nicht, ei tohi, не смѣетъ
 schicken, saatma, послать
 das Pech, pigi, смола
 (er) greift an, mõtab kätte, хва-
 таетъ, берётъ
 (er) besudelt sich, määrib ennast,
 пачкается
 fühlen, tundma, чувствовать
 (er) gräbt, kaevab, копаетъ
 die Grube, auk, яма
 er fällt hinein, kukub sisse, па-
 даетъ
 der Lohn, palk, награда

gewonnen, mõidetud, выигранный
 zerronnen, kadunud, утерянный
 man treibt es, lüfatasse, толка-
 ютъ
 wie gewonnen, so zerronnen, kuidas
 saadud, nõnda läheb, какъ
 добыто, такъ и событо
 die Denkspruch, mõttesalm, по-
 говорка
 die Bescheidenheit, alandus, wiis-
 satus, вѣжливость
 die Grobheit, jämedus, gorpus,
 грубость
 die Ordnung, korrapäraline olek,
 hea korb, порядокъ
 die Mühe, waew, трудъ
 der Nächste, ligem, ближній
 (er) stört, segab, rüsub, мѣшаетъ
 ist keiner Freude wert, ei ole
 ühtegi rõõmu väärt, не до-
 стоинъ радости
 halt Maß! pea mõõtu! дер-
 жись мѣры!
 halt Ziel! pea piiri! держись
 границъ!
 iß! trinke! söö! joo! кушай! пей!
 nicht zu viel! mitte liiaaste! не
 слишкомъ
 (sie) kosten, määsavad, стоятъ
 schonet! hoidke! берегите!
 das Gefundene, leitud asi, leidis,
 находка
 verhehlen, ära salgama, ära peit-
 ma, скрывать, прятать
 schlecht, raha, плохъ, нехорошо
 stehlen, varastama, красть
 lustig, lustilikult, rõõmsaste, ве-
 село
 (sie) vergehen, lähemad mõõda,
 проходить
 (sie) kommen wieder, tulewad
 tagasi, возвращаются опять
 haben wir getan, (sui meie) oleme
 teinud, когда мы исполнили

das Unſere, oma koſuſt, ſвой
долгъ
ſich naſen, läſenema, прибли-
жаться
brav, hea, tubli, ſлавный
die Pflicht, koſuſ, долгъ
ſehen es auch... nicht, kui fa...
ei näe, если даже... не
видятъ

(er, ſie, es) ehrt, auſtab, ува-
жаетъ

das Glück, õnn, счастье
das Heil, õnnistuſ, благодать
wird beſchert, antaſſe, даётся
von Gott, Zumalaſt, отъ Бога
(es) gehorcht, kuuleb ſõna, слу-
шается

(ſie) vertragen ſich, lepimaſ koſtu,
соглашаются

(ſie) ſanken ſich, riidlewad, tülit-
ſewaſ, ſссоряются

(ſie) machen Schmerzen, teewaſ
(ſüdamme) walu, причиняютъ
боль

ſanft, taſane, wagane, тѣхій
man iſt nicht wohl gelitten, ei olſa
mitte ſallitub, не любѣмъ

füge ſeinem zu, ära tee ſellelegi,
не дѣлай никому

(er) ſieht zu, waatab pealt, гля-
дитъ

das Gute, hea, добръ
der Mut, meel, tuju
ſpotte anderer nicht, ära piſſa
teifi, не насмѣхайся надъ
другими

denk daran, mõtle ſelle peale,
думай объ этомъ

daß dich treffen kann, et ſind tabada
wõib, et ſulle juhtuba wõib,
что съ тобою можетъ слу-
читься

das Unglück, õnnetuſ, несчастье
der Unterricht, õpetuſ, учёнье

gib acht! pane tähele! будь
внимателенъ!
recht, hāste, очень
plaudere nicht! ära lobiſe! не
болтай!

§ 126.

Das Vaterland, iſamaa, отече-
ство

Rußland, Wenemaa, Роſſія
man ſpricht ruſſiſch, räägitatſe,
königliche Wene ſeelt, гово-
рятъ по рүсскій

der größte, kõige suurem, ſамый
большой

der mächtigſte, kõige wägewam,
ſамый могущественный

das Reich, riik, гоударство
die Welt, maailm, свѣтъ

der Kaiſer, keiſer, царь [етъ
(er) herrſcht, walitſeb, царству-

der Untertan, (riigi-) alam, под-
данный

(er) ſorgt, (tema) muretſeb, kan-
nab hoolt, онъ заботится
für uns, meie eest, о насъ
nicht nur... ſondern auch, mitte
üksnes... waid ſa, не толь-
ко... но и

die Ruſſen, wenelaſeb, рүсские
die Deutſchen, ſatſlaſeb, нѣмцы

die Polen, poolaſab, поляки
die Finnen, ſoomlaſeb, финны

die Letten, lätlaſeb, латыши
die Eſten, eestlaſeb, эсты

das Volk, rahwas, народъ
die Hauptſtadt, pealinn, столица

St. Petersburg, Peterburg, С. Пе-
тербургъ

Moskau, Moſkwa, Москвѣ
man teilt, jagatatſe, jaotatatſe,
раздѣляютъ

das europäiſche Rußland, Europa
Wenemaa, Европѣйская Рос-
сія

das asiatische Rußland, Азіа-
 Wenemaa, Азіатская Россія
 die wichtigste... köige tähtsam...
 самый замѣчательный
 es gibt bei uns, meil on, у насъ
 есть
 die Steppe, stepp, rohtlaan, степь
 das Gebirge, mägestik, горы
 das Thal, org, доли́на
 der Teil, jagu, часть.

§ 127.

Die russische Volks-Hymne, Wene-
 rahwa riigilaul, Русскіи на-
 родный гимнъ

Gott sei, Zumal olgu, Боже
 der Schutz, kaitse (kaitseja), хра-
 нитель
 mächtig, mägemaeste, державно
 weise, targaste, мудро
 herrsche! walitse! царствуй!
 zum Ruhme, kiituseks, на славу
 furchtbar, kohutam, hirmutam,
 страшенъ
 der Feind, waenlane, врагъ
 stets, ikka, alati, всегда
 stark, kindel, tugev, сильный
 durch den Glauben, usu läbi,
 вѣрою.

Koolir

mis Tallinnas G. Pih

Bilg, J., Armeetikaliste ülesann		
Buland, P., Luuke-aabhis. (Piltidega)		
Ederberg, F., Lühikene Piibli-teadu		
Elken, J., Koolilaste laulud kahele		
Freymann, J., Opi ilulasti lugema ja kirjutama	40	"
Hermann, Dr. K. A., Täielik Eesti-Wene sõnaraamat	120	"
Johanson-Pärna, J., Wene-Eesti sõnaraamat	80	"
Jürgens, J. L., ja Tafak, A., Geografia õperaamat.		
I jagu: Sülika- ja matemaatika-geografia algõpetused.		
Wenemaa geografia ühes meie kodumaa täieliku kirjeldusega. Piltidega ja kaartidega	70	"
II jagu: Europa kirjeldus. Piltidega ja kaartidega	70	"
III jagu: Aha, Afrika, Amerika ja Australia kirjeldus.		
Piltidega ja kaartidega	70	"
Kalkun, J., Mineralogia käsiraamat	80	"
Kampmann, M., Eesti kirjanduselugu. Kaks jagu. I j. 150 k., II j.	200	"
—, Kooli lugemiseriaamat. Kaks jagu	60	"
Kuusk, T., Wene-Eesti sõnastik „Русское слово“ 1-sele jaole	10	"
—, Wene-Eesti sõnastik „Русское слово“ 2-sele jaole	18	"
—, Wene-Eesti sõnastik „Русское слово“ 3-dale jaole	20	"
—, Wene-Eesti sõnastik „Родной миръ“ 1-sele jaole	10	"
—, Wene-Eesti sõnastik „Родной миръ“ 2-sele jaole	18	"
—, Wene-Eesti sõnastik „Родной миръ“ 3-dale jaole	20	"
—, Wene-Eesti ja Eesti-Wene sõnaraamat. (960 lkk.)		
	Pehmete kaantega 300	"
	kõwade kaantega 350	"
—, Koolilaulik Eesti rahwakoolidele	20	"
Clipp, M., Koolilaste piibli-lugu	40	"
—, Piltidega piibli-lugu	40	"
—, Piibli-lugu seletustega. Esimene raamat: Wana Seaduse lugu	30	"
—, Piibli-lugu seletustega. Teine raamat: Uue Seaduse lugu	60	"
—, Koolilaste kirikulugu ja lühike kodumaa kirikulugu	50	"
Mohrfeldt, A., Kirikulugu	50	"
Org, P., Sr. R. Kreutzwald'i Kalewipoeg. Lühendatud kujul nelja lüaga Eesti noorelaoale	80	"
Prawdin ja Mühimann, Rehkendamise ülesannete kogu rahwa alguskoolidele. I jagu	25	"
Pärn, G., Piibli-lugu ja Luteruse meikene katekismus	40	"
Pödder, M., Saksa-Eesti sõnaraamat	200	"
	kõidetud 250	"
Pöld, Harald, Eesti keeleõpetus	—	"
—, Lühikene Eesti keeleõpetus	—	"
Salem, M., Wene-Eesti sõnaraamat. Kõidetud	200	"
Rosenthal, Dr. Richard, Eeskujulik Inglisekeele õpetaja	300	"
	kõidetud 350	"
Sarw, J., Sülika õpetus I	100	"
Sitska, J., Ajaloo algõpetus. Wana-, kesk- ja uus aeg. (Ühes köites)	80	"
—, Üleüldine ajalugu. Wana, kesk- ja uus aeg. 3 jagu	80	"
Tafak, K., Geografia käsiraamat	50	"
Классный журнал	60	"
Валловой журнал о явивш. и неявивш.	90	"